ทยฺยรฏฺฐสฺส
เตปิฏกำ

๒๕๔๙ พุทฺธวสฺเส

อภิธมฺมปิฏเก
ปฏฺฐานปาลิ
[ปฐโม ภาโค]
ปาลิวิโสธกตฺเถเรหิ วิโสธิตา

ภูมิพลสฺส ปรมินฺทมหาราชวรสฺส
ปริปุณฺณสฏฺฐิวสฺเส สิริรชฺชมงฺคลมหกมฺมกาเล
ทยฺยสงฺฆมหาเถรสมาคเมน มุทฺทาปิตา

๔๐

ที่ระลึกในโอกาสพิธีรายสมบัติครบ ๖๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๔๙

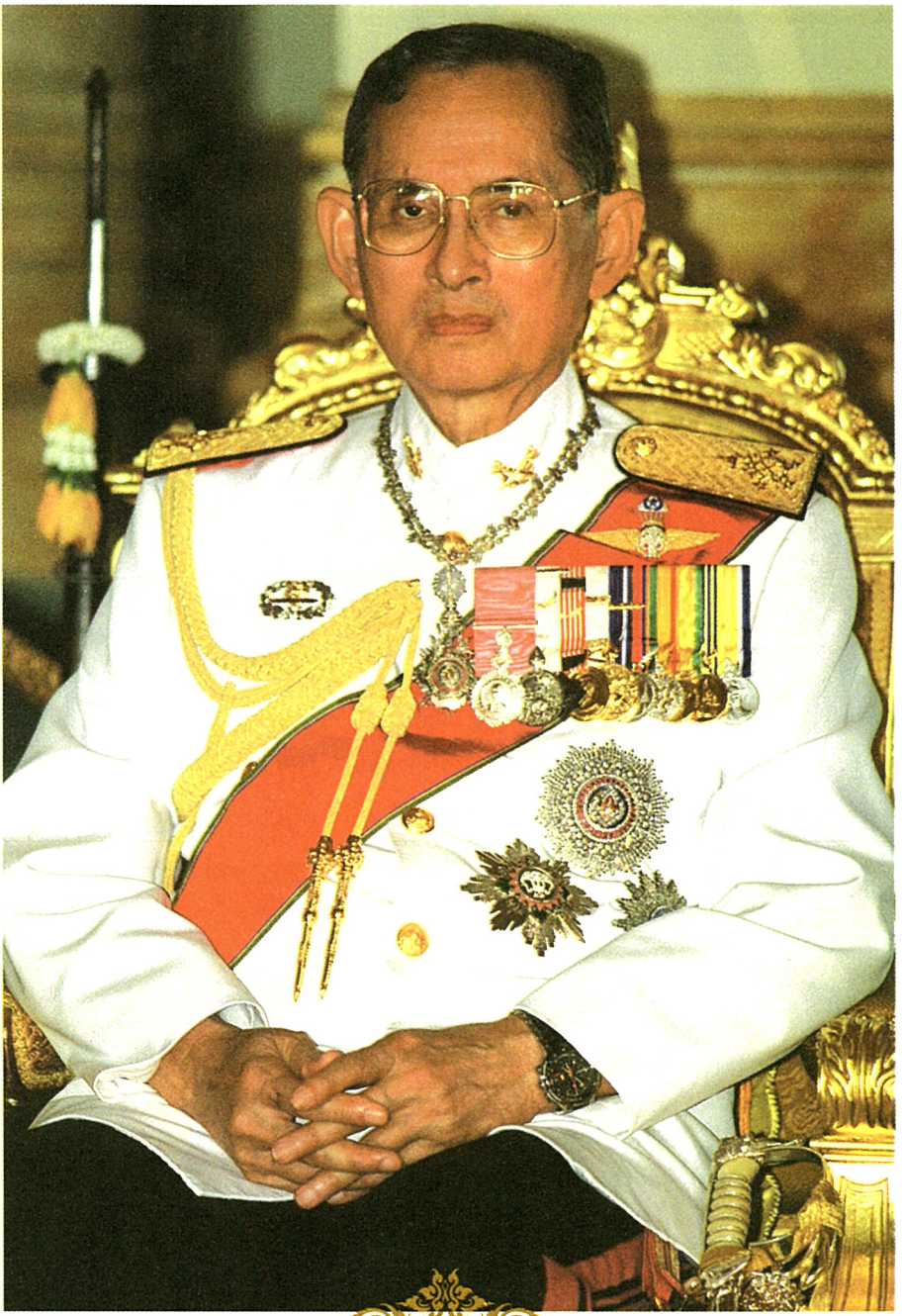

คำนำ

มหาเถรสมาคม ได้ปรารภการจัดกิจกรรมร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้วมีมติให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้มีความรู้และทรงธรรมวินัยพิจารณาตรวจสอบแก้ไขต้นฉบับให้ถูกต้อง โดยใช้พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นต้นฉบับ เพราะได้ตระหนักถึงความสำคัญของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นพระบรมศาสดาแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งพระมหากษัตริย์ไทยและประชาชนชาวไทยได้นับถือพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติไทย และพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกมาโดยตลอด ดังที่ปรากฏเป็นหลักฐาน เช่น

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ด้าน ๒ *"คนเมืองสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั่ว ท่วยนาง ลูกเจ้าขุน ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชาย ทั้งผู้หญิง ฝูงท่วย มีศรัทธาใน***พระพุทธศาสนา** *ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อออกพรรษากรานกฐินเดือนหนึ่งจึงแล้ว..."*

พระบรมสัตยาธิฏฐานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ตรัสประกาศแก่เทพยดาทั้งปวงว่า *"ให้บังเกิดมาในประยูรมหาเศวตฉัตร จะให้บำรุง***พระพุทธศาสนา** *ไฉนจึงมิช่วยให้สว่างแลเห็นข้าศึกเล่า" พอตกพระโอษฐ์ลง พระพายก็พัดควันอันเป็นหมอกมืดนั้นสว่างไป...*

น้ำพระราชหฤทัยและพระราชดำรัสของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช *"พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ จะให้เราเข้ารีตดังนั้นหรือ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะในราชวงศ์ของเราก็นับถือ***พระพุทธศาสนา***มาช้านานแล้ว จะให้เปลี่ยน*

ศาสนา อย่างนี้เป็นการยากอยู่ และถ้าพระเจ้าผู้สร้างฟ้าสร้างดินจะต้องการให้คนทั่วโลกได้นับถือศาสนาอันเดียวกันแล้ว พระเจ้ามิจัดการให้เป็นเช่นนั้นเสียแล้วหรือ?" "จริงอยู่ เมื่อฟอลคอนในเวลาหมอบอยู่ข้างพระบาทเจ้ากรุงสยามได้แปลคำชักชวนที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ได้รับสั่งมากับราชทูตนั้น ฟอลคอนก็กลัวจนตัวสั่น และสมเด็จพระนารายณ์ทรงพระกรุณาโปรดให้อภัยแก่ฟอลคอน แต่ก็ได้รับสั่งว่า **ได้ทรงนับถือศาสนาอันได้นับถือต่อ ๆ กันมาถึง ๒,๒๒๙ ปีแล้ว เพราะฉะนั้น ที่จะให้พระองค์เปลี่ยนศาสนาเสียนั้นเป็นการที่พระองค์จะทำไม่ได้"**

พระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

"อันตัวพ่อ ชื่อว่า พระยาตาก
ทนทุกข์ยาก กู้ชาติ พระศาสนา
ถวายแผ่นดิน ให้เป็น พุทธบูชา
แด่พระศาสนา สมณะ พระพุทธโคดม
ให้ยืนยง คงถ้วน ห้าพันปี
สมณะพราหมณ์ชี ปฏิบัติ ให้พอสม
เจริญสมถะ วิปัสสนา พ่อชื่นชม
ถวายบังคม รอยบาท พระศาสดา
คิดถึงพ่อ พ่ออยู่ คู่กับเจ้า
ชาติของเรา คงอยู่ คู่พระศาสนา
พุทธศาสนา อยู่ยง คู่องค์กษัตรา
พระศาสดา ฝากไว้ ให้คู่กัน"

พระราชปณิธานของพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

"ตั้งใจจะอุปถัมภก ยอยกพระพุทธศาสนา
ป้องกันขอบขัณฑสีมา รักษาประชาชนและมนตรี"

พระราชศรัทธาของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย *"ศุภมัสดุ ๑๐๗๙ ศก... พระบาทสมเด็จบรมธรรมิกมหาราชารามาธิราช บรมนารถบรมบพิตร พระพุทธเจ้าอยู่หัว...* **ทรงพระราชศรัทธาจะยกรื้อวิสาขบูชามหายัญพิธี** *อันขาดประเพณีมานั้นให้กลับคืนเจียรฐิติกาล ปรากฏสำหรับแผ่นดินสืบไป จะให้เป็นอัตตัดถประโยชน์และปรัตถประโยชน์ ทรงพระราชศรัทธาจะให้สัตว์โลก ข้าขอบขัณฑเสมาทั้งปวงจำเริญอายุและอยู่เย็นเป็นสุขปราศจากทุกข์ภัยในชั่วนี้แลชั่วหน้า..."*

น้ำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว *"ด้วยกำลังทรงพระมหากรุณาเมตตากับไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเป็นอันมาก ทรงพระกรุณาดำรัสให้จดหมาย (คือ จด) กระแสพระราชโองการปฏิญาณยกพระนาม* **พระรัตนตรัยสรณาคมน์อันอุดมเป็นประธานพยานอันยิ่ง** *ให้เห็นความจริงในพระบรมหฤทัย แล้วทรงพระราชดำรัสยอมอนุญาตให้เจ้าพระยาพระคลังว่าที่สมุหพระกลาโหม พระยาศรีพัฒน์รัตนราชโกษา พระยาราชสุภาวดีกับขุนนางผู้น้อยทั้งปวง จงมีความสโมสรสามัคคีรสปรึกษาพร้อมกัน เมื่อเห็นว่าพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์ใดที่มีวัยวุฒิปรีชารอบรู้ราชานุวัตร* **จะเป็นศาสนูปถัมภกยกพระบวรพุทธศาสนา** *แลจะปกป้องไพร่ฟ้าอาณาประชาราษฎร์รักษาแผ่นดินให้เป็นสุขสวัสดิ์โดยยิ่ง เป็นที่ยินดีแก่มหาชนทั้งปวงได้ก็สุดแท้แต่จะเห็นดีประนีประนอมพร้อมใจกัน ยกพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์นั้นขึ้นเสวยมไหสวรรยาธิปัตย์ราชสืบสันตติวงศ์ดำรงราชประเพณีต่อไปเถิด อย่าได้กริ่งเกรงพระราชอัธยาศัยเลย เอาแต่ให้ได้เป็นสุขทั่วหน้า อย่าให้เกิดการรบราฆ่าฟันกันให้ได้ความทุกข์ร้อนแก่ราษฎร..."*

พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงประกาศพระราชทานส่วนพระราชกุศลในการที่ทรงบริจาคเพชรใหญ่ประดับพระอุณาโลมพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร *"การพระราชบริจาคอันนี้ทรงพระราชดำริ เห็นว่าไม่ขัดขวางเป็นเหตุให้ท่านผู้ใดขุ่นเคืองขัดใจเลย* **พระนครนี้เป็น**

ถิ่นที่ของคนนับถือพระพุทธศาสนามาแต่เดิม ไม่ใช่แผ่นดินของศาสนาอื่น *คนที่ถือศาสนาอื่นมาแต่อื่นก็ดี อยู่ในเมืองนี้ก็ดี จะโทมนัสน้อยใจด้วยริษยาแก่พระพุทธศาสนาเพราะบูชาอันนี้ไม่ได้ ด้วยไม่ใช่เมืองของศาสนาตัวเลย ถ้าโทมนัสก็ชื่อว่าโลภล่วงเกินไป...”*

พระราชปฏิญาณและพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช *“ข้าพเจ้าจะไม่มีจิตยินดีน้อมไปในศาสดาอื่นนอกจาก***สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระธรรมอันพระองค์ได้ตรัสรู้ชอบดีแล้ว กับทั้งพระสงฆ์หมู่ใหญ่** *อันได้ประพฤติตามคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นเลยเป็นอันขาด จนตราบกว่าสิ้นชีวิต...”*

พระราชนิพนธ์และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว “พระพุทธศาสนา*เป็นศาสนาสำหรับชาติเรา เราจำเป็นต้องถือด้วยความกตัญญูต่อบิดา มารดา และต้นโคตรวงศ์ของเรา... เมื่อรู้สึกแน่นอนแล้วว่า ศาสนาในสมัยนี้เป็นของที่แยกจากชาติไม่ได้... ถ้าข้าพเจ้าจะขอแก่ท่านทั้งหลายว่า* **พุทธศาสนาเป็นของไทย** เรามาชวนกันนับถือ**พระพุทธศาสนา***เถิด...* **ผู้ที่แปลงศาสนา คนเขาดูถูกยิ่งเสียกว่าผู้ที่แปลงชาติ...** *เพราะเหตุฉะนั้น เป็นความจำเป็นที่เราทั้งหลายผู้เป็นไทย จะต้องมั่นอยู่ในศาสนาพระพุทธซึ่งเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา...”* และพระองค์ได้พระราชทานความหมายแห่งไตรรงค์ไว้ดังนี้

“ขอร่ำรำพรรณบรรยาย ความคิดเครื่องหมาย
แห่งสีทั้งสามงามถนัด
ขาวคือบริสุทธิ์ศรีสวัสดิ์ **หมายพระไตรรัตน์**
และธรรมะคุ้มจิตไทย...”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว *“แต่บ้านเมืองในลานนาถึงกาลวิบัติ* **พระพุทธศาสนา***ก็เศร้าหมองจนสงฆมณฑล*

*เสื่อมทรามระส่ำระสายมาช้านาน... มาจนถึงรัชกาลสมเด็จพระปิยมหาราช พระบรมชนกนาถของเราจึงได้เริ่มทรงจัดการฟื้น***พระพุทธศาสนาในมณฑลนี้มาโดยทรงพระราชดำริจะให้พุทธจักรและอาณาจักรเจริญรุ่งเรืองสมกับสมัย** *เป็นต้นว่า ในการสั่งสอนประชาชนทั้งหลายให้รัฐบาลเอาเป็นธุระสั่งสอนส่วนคดีโลก ให้พระสงฆ์รับภาระการสั่งสอนส่วนคดีธรรมเป็นอุปการะแก่กัน ดังนี้ สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชของเราก็ได้โปรดให้จัดการสืบมาโดยทางนั้น"*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลปัจจุบัน ได้ตรัสพระปฐมบรมราชโองการซึ่งเป็นพระราชปณิธานแก่ปวงชนชาวไทยในพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง ว่า **"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"** ได้มีพระราชดำรัสตรัสลาผนวชต่อพระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙ ว่า "โดยที่**พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติของเรา** *ทั้งตามความศรัทธาเชื่อมั่นของข้าพเจ้าก็เห็นเป็นศาสนาที่ดีศาสนาหนึ่ง เนื่องในบรรดาสัจธรรมคำสั่งสอนอันชอบด้วยเหตุผล จึงเคยคิดอยู่ว่า ถ้าโอกาสอำนวย ข้าพเจ้าควรจักได้บวชสักเวลาหนึ่งตามราชประเพณี ซึ่งจักเป็นทางสนองพระคุณบุรพการีตามคตินิยมด้วย..."* และได้มีพระราชดำรัสในโอกาสพระสันตะปาปา จอห์น พอล ที่ ๒ เข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ ว่า **"คนไทยเป็นศาสนิกที่ดีทั่วกัน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาประจำชาติ"**

การดำเนินงานตรวจชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกให้คงความบริสุทธิ์แห่งพระบาลีพุทธพจน์ซึ่งเป็นหลักวิชาการทางพระพุทธศาสนาจำเป็นต้องอาศัยความสุขุมคัมภีรภาพด้านความรู้ความชำนาญในภาษาบาลีของพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลาย จึงนับว่าเป็นงานที่มี

ความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นกุศลกิจอันยิ่งใหญ่ที่กระทำได้ยาก ดังนั้น การที่พระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลายมีอิทธิบาทธรรมร่วมกันตรวจชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงควรแก่การอนุโมทนาสาธุการของบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย เพราะตราบใดที่พระไตรปิฎกยังคงความบริสุทธิ์อยู่ ย่อมเป็นที่มั่นใจได้ว่า ปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธก็ดำรงอยู่ ก่อให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษยชาติตราบนั้น

ในนามของมหาเถรสมาคม ขอแสดงความชื่นชมยินดีต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกที่ได้ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ นับเป็นการเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เนื่องในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ดังกล่าว

ขออานุภาพแห่งมหากุศลอันยิ่งใหญ่ที่เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลายที่ได้ร่วมกันพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยซึ่งถือว่าเป็นพระบรมศาสดาแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในครั้งนี้ ได้โปรดอภิบาลคุ้มครองรักษาสมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตลอดถึงพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ให้ทรงพระเกษมสำราญ มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน สถิตมั่นเป็นมิ่งขวัญร่มเกล้าของเหล่าพสกนิกรชาวไทยสืบไปตลอดจิรัฐิติกาล เทอญ

สมเด็จพระพุฒาจารย์

(สมเด็จพระพุฒาจารย์)

ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คำปรารภ

ศาสนธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เดิมทีนั้น เรียกว่า **พระธรรมวินัย** *พระธรรม* ได้แก่คำสั่งสอนที่แสดงหลักความจริงที่ควรรู้และแนะนำหลักความดีที่ควรประพฤติ *พระวินัย* ได้แก่ข้อบัญญัติที่ทรงวางไว้เป็นหลักกำกับความประพฤติให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอกัน กาลต่อมาเมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระธรรมวินัยที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ทรงบัญญัติไว้ในกาลโอกาสต่าง ๆ มีความสำคัญยิ่งในฐานะเป็นพระบรมศาสดาแทนพระพุทธองค์ โดยมีหลักฐานปรากฏในมหาปรินิพพานสูตร (ที.ม. ๑๐/๒๑๖) ว่า ขณะที่ทรงพระประชวรจวนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระพุทธองค์หาได้ทรงตั้งพระสาวกรูปใดรูปหนึ่งไว้ในตำแหน่งพระบรมศาสดาไม่ หากแต่ตรัสกะท่านพระอานนท์พุทธอุปัฏฐากว่า

โย โว อานนฺท มยา ธมฺโม จ วินโย จ เทสิโต ปญฺญตฺโต, โส โว มมจฺจเยน สตฺถา.

แปลความว่า *"ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยอันใดที่เราแสดงแล้วบัญญัติแล้วแก่พวกเธอ ธรรมและวินัยอันนั้นจักเป็นศาสดาของพวกเธอโดยกาลล่วงไปแห่งเรา"*

จากพระพุทธพจน์นี้เป็นหลักฐานยืนยันถึงความสำคัญของพระธรรมวินัย ซึ่งได้รับการสังคายนารวบรวมประมวลเป็นบทสวดสำหรับสอบทานความถูกต้องมิให้คลาดเคลื่อนไปจากที่พระพุทธองค์ตรัสสั่งสอนจริงด้วยสังฆานุมัติพร้อมกันครั้งแรกโดยพระอรหันตเถระ ๕๐๐ รูป ภายหลังพุทธปรินิพพานได้ ๓ เดือน การสังคายนาพระธรรมวินัยในครั้งแรกนั้นได้ยกเอาพระพุทธพจน์ที่ทรงแสดงโปรดเวไนยสัตว์ตลอดระยะเวลา ๔๕ พรรษา ขึ้นสู่การพิจารณาสอบทานรับรองความบริสุทธิ์ถูกต้องในท่ามกลางสงฆ์ แล้วประมวลจัด

เป็นหมวด ไว้ ๓ หมวดใหญ่ เรียกว่า **พระไตรปิฎก** อันประกอบด้วย *พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก* และ*พระอภิธรรมปิฎก*

พระวินัยปิฎก *หมวดพระวินัย* ว่าด้วยพระพุทธบัญญัติที่ทรงวางหลักความประพฤติและมารยาทอันเป็นแบบอย่างเยี่ยงอารยชนของผู้เข้ามาบวชประพฤติพรหมจรรย์ชั้นสูงในพระพุทธศาสนา เป็นประมวลพระพุทธดำรัสตรัสสั่งสอนเกี่ยวกับศีลหรือสิกขาบทตลอดจนพิธีกรรมและขนบธรรมเนียมของพระสงฆ์ อันเป็นกฎระเบียบที่พระภิกษุและพระภิกษุณีต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด นอกจากนี้ยังได้ประมวลเหตุการณ์พุทธประวัติที่สำคัญ ๆ นับตั้งแต่แรกตรัสรู้เสวยวิมุตติสุขเป็นต้นไปพร้อมทั้งประวัติการทำสังคายนาไว้ด้วย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๕ คัมภีร์ คือ *มหาวิภังค์ ภิกขุนีวิภังค์ มหาวรรค จุลลวรรค* และ*ปริวาร* โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๘ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑ ถึงเล่มที่ ๘

พระสุตตันตปิฎก *หมวดพระสูตร* ว่าด้วยประมวลพระธรรมเทศนาตรัสบรรยายธรรมของพระพุทธองค์ที่ตรัสให้เหมาะแก่บุคคลและโอกาส เป็นประมวลหลักพุทธธรรมที่ทรงแสดงโดยบุคลาธิษฐานหรือทรงใช้สมมติโวหารตลอดจนบทคาถาประพันธ์ เรื่องเล่า และเรื่องราวชั้นเดิมที่แสดงถึงประวัติของพระพุทธองค์และพระอรหันตสาวกทั้งหลาย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๕ คัมภีร์ เรียกว่า *นิกาย ๕* คือ *ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย* และ*ขุททกนิกาย* โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๒๕ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๙ ถึงเล่มที่ ๓๓

พระอภิธรรมปิฎก *หมวดพระอภิธรรม* ว่าด้วยประมวลพระพุทธพจน์อันเกี่ยวกับหลักปรมัตถธรรมที่เป็นความหมายที่แท้จริงของสรรพสิ่ง เป็นประมวลคำอธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาล้วน ๆ โดยธรรมาธิษฐาน

คือไม่ยกบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเป็นสมมติบัญญัติเข้ามาประกอบความ มี ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๗ คัมภีร์ คือ *ธัมมสังคณี วิภังค์ ธาตุกถา ปุคคลบัญญัติ กถาวัตถุ ยมก* และ*ปัฏฐาน* โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๑๒ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๔ ถึงเล่มที่ ๔๕

พระไตรปิฎก จัดเป็นหนึ่งในพระสัทธรรม ๓ คือปริยัตติสัทธรรมที่ประมวลไว้ซึ่งนวังคสัตถุศาสน์ทั้งหมด เป็นปทัฏฐานให้เกิดปฏิปัตติสัทธรรม คือศีล สมาธิ ปัญญา และนำไปสู่การบรรลุปฏิเวธสัทธรรม คือมรรค ผล นิพพานในที่สุด ดังนั้น จึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในทางพระพุทธศาสนา ดังพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในคราวจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ความว่า

> *"พระไตรปิฎกเป็นพระคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่พระอรหันตสาวกได้รับภารธุระสั่งสอนสืบต่อกันมา เป็นพระคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนา เท่ากับเป็นสัญลักษณ์ของพระบรมศาสดา พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนผู้สนใจพระพุทธศาสนามีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้จากพระไตรปิฎก เพราะฉะนั้น คัมภีร์พระไตรปิฎกนี้พระเถรานุเถระแต่ปางก่อนจึงได้ช่วยกันรักษาสืบต่อกันมา ในการสร้างวัดวาอารามสมัยก่อนนั้น จะต้องสร้างหอไตรประจำวัด ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาพระไตรปิฎกอันประกอบด้วยคัมภีร์ใบลาน พระภิกษุสามเณรผู้บวชในพระพุทธศาสนาจะเป็นศาสนทายาท ก็จำเป็นต้องศึกษาภาษาบาลีอันเป็นภาษาที่จารึกในคัมภีร์พระไตรปิฎก พร้อมทั้งอรรถกถา ฎีกา โยชนา สัททาวิเสส อันเป็นคัมภีร์ประกอบเพื่อให้เข้าใจเนื้อความพระไตรปิฎกนั้น พระมหากษัตริย์ทรงนับถือพระพุทธศาสนาในปางก่อน*

จึงได้ให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาเล่าเรียนหาความรู้ในพระไตรปิฎกนั้นๆ ให้แตกฉาน เพื่อนำเอาความรู้มาสั่งสอนแก่พุทธศาสนิกชน สำหรับในประเทศไทย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะมาตลอดสาย และได้ทรงให้พระภิกษุสงฆ์ได้ศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมคือพระไตรปิฎกนี้สืบต่อกันมา ทรงถือเป็นพระราชกิจสำคัญ มีการสอบพระปริยัติธรรมเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้แสดงความรู้ที่ได้ศึกษาพระไตรปิฎกนั้นๆ และทรงปูนบำเหน็จความสามารถแก่พระภิกษุสามเณรผู้สอบไล่ได้พระปริยัติธรรม ซึ่งทุกวันนี้ได้ขยายวงกว้างออกมาเป็นการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลีสนามหลวง ตลอดจนพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ให้พระภิกษุสามเณรผู้ทรงความรู้ทำการสังคายนาพระไตรปิฎก ถือเป็นการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอันยิ่งใหญ่..."

พระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทได้รับการนำสืบๆ กันมาด้วย*ภาษามคธ* หรือ*ภาษาบาลี* อันหมายถึงภาษาที่รักษาไว้ซึ่งพระพุทธพจน์โดยวิธีมุขปาฐะหรือมุขบาฐ คือวิธีทรงจำนำสืบต่อ ๆ กันด้วยการสาธยายท่องจำกัน สั่งสอนกันจากปากสู่ปาก หรือวิธีบอกเล่ากล่าวสอนจากอาจารย์สู่ศิษย์โดยโวหารต่างๆ เป็นเวลาถึง ๔ พุทธศตวรรษ จึงได้รับการจารึกเป็นลายลักษณ์อักษรลงในใบลานในคราวสังคายนาครั้งที่ ๕ ในประเทศศรีลังกา เมื่อพุทธศักราช ๔๓๓ ตลอดระยะเวลาดังกล่าวนี้ ถ้าในสมัยใดมีความฟั่นเฝือเลอะเลือนจำกันมาผิด มีข้อบกพร่องผิดพลาดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีคำสอนของลัทธิอื่นเข้ามาปะปนในพระไตรปิฎก อันเป็นเหตุให้พระสงฆ์ประพฤติผิดหลักพระธรรมวินัย บรรดาพระอรหันต์หรือพระมหาเถระในยุคสมัยนั้นๆ ก็จะถือเอาเป็นภารธุระดำเนินการประชุมพระสงฆ์ทำสังคายนาเพื่อสอบทานสวดรับรองความถูกต้องพร้อมกันเป็นครั้ง ๆ โดยประวัติการทำสังคายนานั้น สามครั้งแรกทำในประเทศอินเดีย ครั้งที่ ๔ และครั้งที่ ๕

ทำในประเทศศรีลังกา ซึ่งในการทำสังคายนาครั้งที่ ๕ นี้เอง พระเถระสังคีติกาจารย์ทั้งหลายได้คำนึงถึงว่า *"ในอนาคต กุลบุตรคงมีศรัทธาน้อยลง และปัญญาที่จะทรงจำพระธรรมวินัยสืบอายุพระพุทธศาสนาคงน้อยลงด้วย ควรที่คณะสงฆ์จะสังคายนาพระธรรมวินัยแล้วลงบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร"* เพราะประจักษ์ที่พวกทมิฬไม่นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งปกครองประเทศศรีลังกาแล้วทำให้เกิดภัยพิบัติอย่างใหญ่หลวงต่อพระพุทธศาสนา เป็นเหตุให้พระภิกษุสาวกทั้งหลายต่างพากันปลีกตนไปอยู่ตามป่าเขาอย่างลำเค็ญ มีความฝืดเคืองด้วยภิกษาหาร ต้องอดทนอยู่อย่างลำบากถึง ๑๒ ปี แต่ท่านเหล่านั้นหาคำนึงถึงความลำบากทางกายของตนไม่ ต่างช่วยกันทรงจำพระไตรปิฎกท่านละหนึ่งนิกายบ้าง สองนิกายบ้าง ถึงแม้ไม่มีอะไรจะฉันเป็นภัตตาหาร ก็ฉันใบไม้แทน เพื่อให้ร่างกายมีกำลังทรงอยู่เพียงเพื่อสาธยายท่องบ่นทบทวนพระไตรปิฎกที่ทรงจำไว้นั้น ทั้งนี้เพื่อมิให้พระไตรปิฎกที่ทรงจำไว้นั้นสูญไปพร้อมกับชีวิตของท่าน เพราะขณะนั้นพระภิกษุสาวกที่ทรงจำพระไตรปิฎกได้มีจำนวนน้อยเต็มที บางท่านเกิดเตโชธาตุในท้องกำเริบก็ต้องนอนเอาทรายกลบท้อง เพื่อให้ดูดความร้อนจากร่างกายแล้วสาธยายทบทวนพระไตรปิฎกนั้นมิให้ลืมเลือนสูญหายไป เมื่อได้ประจักษ์ชัดถึงการทรงจำพระไตรปิฎกด้วยวิธีมุขปาฐะว่าไม่อาจจะรักษาพระไตรปิฎกไว้ได้ต่อไป จึงได้มีมติจารึกพระไตรปิฎกลงในใบลานเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยภาษามคธ พร้อมทั้งจารึกอรรถกถา (คัมภีร์อธิบายความแห่งพระไตรปิฎก) ด้วยภาษาสิงหล แล้วนำสืบเผยแผ่ไปยังประเทศต่างๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนา และต่อมาเมื่อวิทยาการด้านการพิมพ์เจริญขึ้น ได้มีการพิมพ์พระไตรปิฎกเป็นรูปเล่มหนังสือ โดยใช้อักษรของประเทศนั้น ๆ จึงปรากฏเป็นพระไตรปิฎกฉบับอักษรสิงหล ฉบับอักษรเทวนาครี ฉบับอักษรพม่า ฉบับอักษรขอม ฉบับอักษรไทย ฉบับอักษรโรมัน ฉบับอักษรมอญ เป็นต้น และเมื่อจะจัด

พิมพ์หรือจัดสร้างซ้ำแต่ละครั้งเนื่องในวโรกาสสำคัญๆ ก็จะมีการสังคายนาตรวจชำระสอบทานเพื่อคงความบริสุทธิ์บริบูรณ์โดยการนำคัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับอักษรต่าง ๆ มาเทียบเคียงกัน ตรวจสอบให้ลงกันสมกันเป็นสำคัญ โดยมีการจัดทำเครื่องหมายวรรคตอน จัดทำเชิงอรรถแสดงปาฐะที่ต่างกัน พร้อมทั้งจัดทำดัชนีคือปทานุกรม นามานุกรม คาถานุกรม และธัมมประเภทแสดงลำดับหมวดธรรม เพื่อสะดวกในการสืบค้นดังที่ปรากฏในปัจจุบัน

สำหรับประเทศไทย ได้นำพระไตรปิฎกจากประเทศศรีลังกามาสืบทอดศึกษาเล่าเรียนกันโดยลำดับ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการสังคายนาตรวจชำระสอบทานพระไตรปิฎกในประเทศไทย มีประวัติการดำเนินงานในแต่ละยุคสมัยที่พระบุรพมหากษัตริย์ไทยผู้ทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็นพุทธมามกะ ทรงโปรดฯ รับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดังปรากฏตามหลักฐานที่บันทึกไว้ ดังนี้

ในรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราชแห่งเชียงใหม่ ได้มีการสังคายนาพระไตรปิฎกจารึกลงในใบลานด้วยอักษรธรรมล้านนาขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อพุทธศักราช ๒๐๒๐ ต่อมา ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ภายหลังจากที่ทรงกู้อิสรภาพจัดการบ้านเมืองไทยเสร็จแล้ว ทรงใฝ่พระทัยในการพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ทรงปรารภว่าพระไตรปิฎกกระจัดกระจายเสียหายไปมาก จึงทรงโปรดฯ ให้อัญเชิญพระไตรปิฎกจากเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีความสมบูรณ์มารวบรวมไว้ที่กรุงธนบุรี เมื่อพุทธศักราช ๒๓๑๓

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี เมื่อพุทธศักราช ๒๓๓๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ทรงโปรดฯ ให้รวบรวมคัมภีร์พระไตรปิฎกในส่วนที่กระจัดกระจายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วทรงอาราธนาพระเถรานุเถระและเชิญราชบัณฑิตผู้ทรงความรู้ ให้ทำการสังคายนาตรวจ

ชำระพระไตรปิฎก แล้วทรงโปรดฯ ให้ช่างคัดลอกจำลองพระไตรปิฎกพร้อมทั้งอรรถกถาและฎีกาจารึกด้วยอักษรขอมลงในใบลาน จำนวน ๓,๗๘๖ ผูก พร้อมทั้งปิดทองหีบ ปกหน้า ปกหลัง และกรอบ เรียกว่า *พระไตรปิฎกฉบับทอง* ต่อมา พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ทรงโปรดฯ ให้มีการซ่อมส่วนคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ชำรุดให้สมบูรณ์ และทรงโปรดฯ ให้สร้างฉบับใหม่ขึ้นมาอีก เรียกว่า *ฉบับรดน้ำแดง* แม้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ก็ทรงโปรดฯ ให้สร้างคัมภีร์พระไตรปิฎก ๕ ฉบับ มี*ฉบับรดน้ำเอก ฉบับเทพชุมนุม* เป็นต้น พร้อมทั้งทรงโปรดฯ ให้อาราธนาพระมหาเถระเข้าไปถวายพระธรรมเทศนาในพระบรมมหาราชวัง โดยให้เรียบเรียงพระไตรปิฎก อรรถกถา และฎีกา เป็นสำนวนพระธรรมเทศนา และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ก็ทรงโปรดฯ ให้สร้างคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ขาดหายไปให้ครบสมบูรณ์ พร้อมทั้งทรงโปรดฯ ให้สร้างฉบับใหม่ขึ้นมาอีก เรียกว่า *ฉบับล่องชาด*

พระไตรปิฎกทั้ง ๔ รัชสมัยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ดังกล่าวมานี้ยังเป็นภาษาบาลีอักษรขอม ดังนั้น ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จึงทรงโปรดฯ ให้มีการสังคายนาชำระพระไตรปิฎกและปริวรรตบาลีอักษรขอมเป็นบาลีอักษรไทย และทรงโปรดฯ ให้จัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือขึ้นเป็นครั้งแรก จำนวน ๓๙ เล่ม รวม ๑,๐๐๐ ชุด เพื่อฉลองในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงมีพระราชประสงค์อุทิศพระราชกุศลถวายแด่พระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จึงทรงโปรดฯ ให้มีการตรวจชำระต้นฉบับที่ขาดหายไปเพิ่มอีกจากที่มีอยู่ ๓๙ เล่ม และจัดพิมพ์เป็น ๔๕ เล่ม จบบริบูรณ์ เพื่อให้เท่ากับจำนวนพรรษาที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญ

พุทธกิจ การตรวจชำระพระไตรปิฎกครั้งนี้คณะสงฆ์กระทำอย่างโอฬารยิ่ง โดยปรับปรุงแก้ไขเครื่องหมายวรรคตอน ใช้เครื่องหมายพินทุแทนยามักการ เริ่มจัดทำตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๖๘ จนถึงปีพุทธศักราช ๒๔๗๓ จึงแล้วเสร็จ และเรียกชื่อพระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า **สฺยามรฏฺฐสฺส เตปิฎกำ** : *พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ* พิมพ์จำนวน ๑,๕๐๐ ชุด ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการจัดพิมพ์คัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับอักษรไทยครบสมบูรณ์ และพระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐนี้ได้มีการพิมพ์ซ้ำสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม พระไตรปิฎกที่ได้รับการตรวจชำระและจัดพิมพ์ทั้งหมดนับแต่สมัยโบราณมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นภาษาบาลีหรือภาษามคธ แม้จะได้มีการแปลเป็นภาษาไทยมาช้านานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ก็ยังมิได้มีการแปลอย่างเป็นทางการในนามของคณะสงฆ์ จึงต่อมา ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ คณะสงฆ์โดยได้รับพระบรมราชูปถัมภ์จากพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ได้ประชุมกันดำเนินการแปลพระไตรปิฎกภาษาบาลีเป็นภาษาไทยบริบูรณ์และจัดพิมพ์เป็นครั้งแรก เรียกว่า **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง** โดยแปลตามความในพระไตรปิฎกภาษาบาลี แล้วพิมพ์เป็นเล่ม ๒,๕๐๐ ชุด ชุดละ ๘๐ เล่ม เพื่อให้เท่ากับจำนวนพระชนมายุของพระพุทธเจ้าส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งแปลเป็นสำนวนเทศนา โดยถือเอาพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสยามรัฐเป็นต้นฉบับ พิมพ์ลงในใบลาน ๑,๒๕๐ กัณฑ์ เพื่อให้เท่ากับจำนวนพระอรหันตสาวกในครั้งพุทธกาลที่มาเฝ้าพระพุทธเจ้าโดยมินัดหมายเพื่อประชุมฟังพระโอวาทปาติโมกข์ในคราวจาตุรงคสันนิบาต ดิถีเพ็ญแห่งมาฆมาส อนึ่ง การแปลและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกครั้งนี้กระทำเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสที่พระพุทธศาสนาได้ดำรงมั่นมาครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ อีกส่วนหนึ่งด้วย

พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงนี้ คณะสงฆ์ได้ดำเนินการตรวจชำระจัดพิมพ์สืบต่อมาเนื่องในวโรกาสสำคัญอีก ๓ วาระ รวมเป็น ๔ วาระด้วยกัน

กล่าวคือ วาระที่ ๒ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด ชุดละ ๔๕ เล่ม วาระที่ ๓ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด และวาระที่ ๔ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ จำนวน ๓,๐๐๐ ชุด เนื่องในวโรกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปี

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงมีพระราชดำริว่า *พระพุทธวจนะอันเรียกว่าพระไตรปิฎกย่อมเป็นหนังสือที่ประมวลพระธรรมวินัยของสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งยังบริบูรณ์และตั้งมั่นอยู่ตราบใด ก็ย่อมเป็นหลักของพุทธบริษัทที่จะปฏิบัติให้เป็นสัมมาปฏิบัติ ถึงความงอกงามรุ่งเรืองอยู่ตราบนั้น* จึงทรงมีพระราชศรัทธาเลื่อมใสพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ในการสังคายนาพระไตรปิฎกถวายตามที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ถวายพระพร เนื่องในมงคลดิถีที่มีพระชนมพรรษาจะบรรจบ ๕ รอบนักษัตร ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐ และมีพระบรมราชโองการประกาศขออาราธนาสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ พระสงฆ์เปรียญธรรมพร้อมด้วยศาสนบัณฑิต เป็นภารธุระดำเนินการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อความเจริญรุ่งเรืองสถาพรแห่งพระบวรพุทธศาสนาสืบไป

การสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกเนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบนักษัตร ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ นี้ คณะสงฆ์ได้มอบให้กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมการศาสนา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับสนองงานคณะสงฆ์ขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรัฐบาลซึ่งมี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็น

นายกรัฐมนตรีขณะนั้นได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุน และได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพระราชพิธีพระฤกษ์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วได้ดำเนินการสังคายนาตรวจชำระในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการสังคีติการกสงฆ์ คณะกรรมการปาลิวิโสธกะ คณะกรรมาธิการแห่งสังคีติการกสงฆ์ คณะกรรมการศาสนบัณฑิต ทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ และคณะกรรมการดำเนินการและประสานงาน และมีสังฆานุมัติให้ใช้ตำหนักสมเด็จ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เป็นสถานที่ตรวจชำระ โดยนำพระไตรปิฎกที่ได้ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นฉบับหลวงแล้วนั้นมาตรวจสอบให้มีความถูกต้องทั้งฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย กล่าวคือ ในส่วนของฉบับภาษาบาลี ได้ใช้ **พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสยามรัฐ** เป็นต้นฉบับสอบเทียบกับพระไตรปิฎกฉบับอื่นๆ โดยได้ตั้งข้อ ย่อหน้า ยกหัวข้อสูตร หรือมาติกาให้เห็นชัดเจน และได้อ้างหน้าคัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ ฉบับฉัฏฐสังคีติ (อักษรพม่า) ฉบับอักษรเทวนาครี และฉบับอักษรโรมัน ในบรรทัดแรกของหน้านั้นๆ เพื่อสะดวกต่อการค้นคว้าของนักศึกษา รวมทั้งบอกเลขบรรทัดแต่ละหน้าของพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีนี้ไว้ด้วย สำหรับฉบับภาษาไทย ได้นำ **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง** มาเป็นต้นฉบับในการตรวจสอบพิจารณาสำนวนแปล

การดำเนินการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกตามที่กล่าวมานี้ได้แล้วเสร็จทันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบนักษัตร และเรียกชื่อพระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า **ทยฺยรฏฺฐสฺส สงฺคีติเตปิฏกำ ๒๕๓๐ พุทฺธวสฺเส** : *พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐* โดยจัดพิมพ์ฉบับภาษาบาลีจำนวน ๑,๐๐๐ ชุด และจัดพิมพ์ฉบับภาษาไทย จำนวน ๓,๐๐๐ ชุด

ต่อมา พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยดังกล่าวนี้ได้มีพุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธา

สร้างถวายวัดจนหมดลง โดยเหตุที่พระไตรปิฎกนั้นเป็นพระคัมภีร์ที่มีความสำคัญ **คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม**จึงเตรียมการที่จะจัดพิมพ์ซ้ำ แต่เพื่อให้เป็นไปตามประเพณีที่ทำกันมา คือก่อนจะจัดพิมพ์พระไตรปิฎกแต่ละครั้งต้องมีการประชุมสงฆ์ผู้ทรงความรู้และศาสนบัณฑิตตรวจชำระสอบทานความถูกต้องในเบื้องต้น กอปรกับได้พิจารณาเห็นว่าพระไตรปิฎกฉบับสังคายนาฯ ในส่วนภาษาบาลีนั้น แม้จะดำเนินการตรวจชำระจากคณะกรรมการสังคีติการกสงฆ์ในครั้งนั้นมาแล้ว แต่ก็ยังมีปาฐะที่บกพร่องผิดพลาดอยู่บ้างในบางเล่ม บางสูตร บางข้อ ทั้งนี้เพราะมีข้อจำกัดด้านเวลาและขั้นตอนการจัดพิมพ์เป็นสำคัญ แม้ในส่วนฉบับภาษาไทยก็ปรากฏว่าสูตรเดียวกันซึ่งมีบทพระบาลีเหมือนกัน หรือข้อความพระบาลีอย่างเดียวกันแต่ปรากฏต่างที่กันกลับมีข้อความสำนวนแปลที่ไม่ลงกันสมกัน เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเกิดจากคณะกรรมการแปลมีหลายชุดจึงแปลสำนวนต่างกัน แต่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า พระไตรปิฎกนั้นเป็นพระคัมภีร์สำคัญในพระพุทธศาสนาสำหรับศึกษาค้นคว้าอ้างอิงของพุทธบริษัท หาใช่เป็นหนังสืออ่านทั่วไปไม่ แม้จะเป็นฉบับภาษาไทยก็ควรที่จะมีเอกภาพในด้านสำนวนคำแปลที่เป็นแบบอย่างและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบัณฑิตชน ดังนั้น เพื่อให้การจัดพิมพ์พระไตรปิฎกเผยแพร่ในปัจจุบันมีข้อบกพร่องผิดพลาดน้อยที่สุด คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้มีฉันทานุมัติชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนา ทั้ง ๔๕ เล่ม เป็นอันดับแรก โดยกำหนดแนวทาง คือ ให้สอบทานคำแปลของพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาให้ถูกต้องสมบูรณ์ มิให้ตกหล่นคลาดเคลื่อนจากบทปาฐะในพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนา หากพบว่าตกหล่น ก็แปลเพิ่มให้สมบูรณ์ หากพบว่าคลาดเคลื่อน ก็แปลให้ถูกต้องตามนัยอรรถกถา และหากพบว่าสำนวนคำแปลของสูตรใด หรือข้อใดที่ปรากฏหลายที่ทั้งในเล่มเดียวกันหรือ

ต่างเล่มไม่ตรงกัน ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับฉบับภาษาบาลีแล้วปรากฏว่ามีข้อความพระบาลีอย่างเดียวกัน ก็ปรับแก้สำนวนให้ตรงกัน เป็นต้น

คณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้เพียรพยายามดำเนินการตรวจสอบต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาสำเร็จเพียงขั้นตอนการสอบทานคำแปลมิให้ตกหล่นจากต้นฉบับภาษาบาลี โดยมิได้ปรับแก้สำนวนคำแปลที่ลักลั่นกันในบางสูตรให้ลงกันสมกัน จึงต่อมา คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมได้มีมติให้ พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ. ๙, ราชบัณฑิต) วัดราชโอรสาราม รับเป็นภารธุระดำเนินการสานต่อในขั้นตอนที่เหลือให้สำเร็จเรียบร้อย ซึ่งในเบื้องต้น พระธรรมกิตติวงศ์ ได้นำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนา ที่คณะกรรมการดังกล่าวได้สอบทานคำแปลกับฉบับภาษาบาลีไว้แล้วนั้นมาให้คณะศิษย์ดำเนินการบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปรับแก้สำนวนและการเชื่อมโยงข้อมูลแล้วได้ศึกษาการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะได้ดำเนินการปรับแก้สำนวนคำแปลในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง อันเป็นการลัดขั้นตอนที่ไม่ต้องพิมพ์ข้อมูลออกมาเป็นปรู๊ฟเพื่อตรวจและสั่งแก้ ซึ่งช่วยประหยัดทั้งด้านเวลาและวัสดุประกอบการพิมพ์ พร้อมทั้งได้เตรียมรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพระไตรปิฎกภาษาไทยจากแหล่งต่างๆ ที่พระโบราณาจารย์ได้แปลไว้ เช่น พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงและฉบับอื่นๆ เพื่อจัดหามาเป็นอุปการะสอบทานเทียบเคียงประกอบการปรับแก้สำนวนคำแปล และที่สำคัญ ได้นำคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่นายพร รัตนสุวรรณ ได้ประชุมศาสนบัณฑิตตรวจชำระและจัดพิมพ์อย่างครบบริบูรณ์มาเป็นอุปกรณ์ประกอบการปรับแก้สำนวนคำแปลให้ถูกต้องตามพุทธาธิบาย นอกจากนี้ยังได้จัดหาซีดีรอมพระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดทำไว้มาสืบค้นข้อความพระบาลีที่ซ้ำกันเพื่อจะได้ปรับสำนวนคำแปลให้เป็นเอกภาพกันอีกด้วย เมื่อเสร็จขั้นตอนการบันทึกข้อมูลดังกล่าวแล้ว จึงได้ดำเนินการ

ปรับแก้ข้อมูลสำนวนคำแปลพระไตรปิฎกภาษาไทยในเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตามลำดับเล่ม จนแล้วเสร็จทั้ง ๔๕ เล่ม พร้อมที่จะให้พิสูจน์อักษรก่อนเสนออนุมัติจัดพิมพ์ แต่ได้พิจารณาเห็นว่า พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงและฉบับสังคายนาที่พระโบราณาจารย์ได้แปลและจัดทำไว้นั้น มิได้ทำเชิงอรรถคือคำอธิบายศัพท์หรือข้อความที่ยากต่อความเข้าใจไว้ ดังนั้น เพื่อเอื้อประโยชน์ ในการอ่านพระไตรปิฎกให้เข้าใจสำหรับประชาชนทั่วไปและสามารถเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงที่ถูกต้องอันเหมาะแก่ยุคสมัยปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จึงได้เพิ่มขั้นตอนการจัดทำเชิงอรรถขึ้นโดยกำหนดแนวทางในการจัดทำ คือทำคำอธิบายเฉพาะคำศัพท์วิชาการทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่งแปลทับศัพท์ไว้หรือข้อความที่ยากต่อความเข้าใจ โดยตรวจดูคำอธิบายจากคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาฯ ที่อธิบายหรือแยกประเภทศัพท์หรือข้อความแห่งพระบาลีนั้นๆ เป็นเบื้องต้นแล้วแปลสรุปความเป็นภาษาไทยที่กะทัดรัด พร้อมทั้งอ้างอิงคัมภีร์อรรถกถาเป็นอักษรย่อและบอกเล่มหรือหน้าไว้ในวงเล็บเพื่อประโยชน์ในการสืบค้นอ้างอิงของผู้ต้องการหลักฐานอ้างอิงหรือต้องการศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูง ในกรณีคำแปลภาษาไทยที่ไม่นิยมใช้ซึ่งเกรงว่าคนทั่วไปอ่านแล้วไม่เข้าใจและต้องเสียเวลาเปิดดูความหมายในพจนานุกรม โดยที่คัมภีร์อรรถกถาก็ไม่ได้ให้คำอธิบายไว้ เช่น คำว่า *ทิม* ซึ่งหมายถึงศาลาแถวหรือห้องแถวสำหรับเป็นที่พักหรือเก็บของ ก็ได้ทำเชิงอรรถไว้โดยอ้างที่มาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรืออธิบายเพิ่มเติมตามสมควร พร้อมทั้งบอกหน้ากำกับไว้เพื่อการสืบค้น เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนการจัดทำเชิงอรรถพร้อมทั้งจัดหน้าวรรคตอนนี้ได้อาศัยความละเอียดและใช้เวลาในการจัดทำเป็นอย่างมาก

การจัดทำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาฯ เพื่อเสนอจัดพิมพ์ดังกล่าวนี้ ได้ใช้เวลาในการดำเนินการจัดทำเป็นเวลานาน จึงแล้วเสร็จเป็นข้อมูลต้นฉบับอยู่ในคอมพิวเตอร์ ในส่วนของการจัดทำต้นฉบับ

พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนาฯ นั้นยังมิได้มีการตรวจชำระสอบทานแต่อย่างใด จนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ **คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม** ปรารภเหตุที่พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทรงดำรงอยู่ในฐานะองค์เอกอัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็นพุทธมามกะ พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์อันเกี่ยวเนื่องกับการพระพุทธศาสนานอกจากจะทรงอุปถัมภ์พระสงฆ์ให้สามารถบริหารงานปกครอง งานการศาสนศึกษา งานเผยแผ่ งานสาธารณูปการ งานสาธารณสงเคราะห์ และงานการศึกษาสงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว พระราชกรณียกิจอันเกี่ยวเนื่องกับการอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาอีกส่วนหนึ่ง ก็คือทรงโปรดฯ ให้มีการตรวจชำระจัดพิมพ์พระไตรปิฎก ซึ่งพระราชกรณียกิจส่วนนี้ได้อำนวยผลให้พระสงฆ์และประชาชนมีหลักในการศึกษา ปฏิบัติ และเผยแผ่พระพุทธศาสนาอันก่อให้เกิดความดำรงมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาคู่กับชาติไทยตราบเท่าทุกวันนี้ ดังนั้น ในมหามงคลโรกาสที่ **พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ นับเวลาถึงปัจจุบัน เป็นปีที่ ๖๐** สมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารพระองค์ได้เสด็จดำรงสยามรัฐสีมาราชอาณาจักร ทรงประพฤติปฏิบัติพระองค์มั่นคงอยู่ในทศพิธราชธรรมและจักรวรรดิวัตร ประสิทธิ์ประสาทความไพบูลย์รุ่งเรืองวัฒนาสถาพร ทรงพระมหากรุณาแก่พสกนิกรถ้วนหน้า คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกร ประเทศชาติและพระพุทธศาสนา จึงมีมติให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย เพื่อเป็นการเฉลิมพระบุญญาธิการและเฉลิมพระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อเป็นการสืบสานพระไตรปิฎกให้เป็น

หลักสำคัญของพระพุทธศาสนาในการศึกษาสัมมาปฏิบัติของพุทธบริษัท ซึ่งกิจกรรมส่วนนี้นับเป็นหนึ่งในแปดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ในวโรกาสมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ มหาเถรสมาคมได้มีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ประกอบด้วยบรรพชิต ๔๑ รูป คฤหัสถ์ ๔ คน รวม ๔๕ รูป/คน โดยมี สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ. ๙) วัดสระเกศ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นประธานกรรมการ พระพรหมมุนี (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต ป.ธ. ๙) วัดบวรนิเวศวิหาร พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญฺโญ ป.ธ. ๙) วัดไตรมิตรวิทยาราม เป็นรองประธานกรรมการ และพระราชสุธี (โสภณ โสภณจิตฺโต ป.ธ. ๙) วัดเทวราชกุญชร เป็นเลขานุการ ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการ ฯ นี้ได้ประชุมพิจารณาแนวทางในการดำเนินงานจัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีและภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ และได้ข้อสรุปเป็นแนวปฏิบัติว่า ในการดำเนินงานตรวจชำระพระไตรปิฎกภาษาบาลี ให้นำพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนา พุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นต้นฉบับในการตรวจชำระ และให้นำพระไตรปิฎกฉบับอื่นๆ มาเทียบเคียงโดยให้ทำเชิงอรรถในปาฐะที่ต่างกันไว้ ส่วนการตรวจชำระพระไตรปิฎกภาษาไทย ให้นำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาฯ ที่พระธรรมกิตติวงศ์และคณะได้จัดทำไว้แล้วตามมติมหาเถรสมาคม มาตรวจสอบคำแปลและจัดทำหัวข้อให้ตรงกันกับพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนาฯ ที่คณะกรรมการตรวจชำระแล้ว ทั้งนี้ประธานคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกองงานพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เป็น ๓ กอง คือ

๑. คณะทำงานกองงานพระวินัยปิฎก จำนวน ๒๕ รูป/คน มี พระธรรมคุณาภรณ์ (เอื้อน หาสธมฺโม ป.ธ. ๙, Ph.D.) วัดสามพระยา เป็น ประธาน

๒. คณะทำงานกองงานพระสุตตันตปิฎก จำนวน ๑๙ รูป มี พระวิสุทธิวงศาจารย์ (วิเชียร อโนมคุโณ ป.ธ. ๙, พธ.ด. กิตติมศักดิ์) วัด ปากน้ำ เป็นประธาน

๓. คณะทำงานกองงานพระอภิธรรมปิฎก จำนวน ๒๑ รูป/คน มี พระพรหมโมลี (สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ. ๙, Ph.D.) วัดพิชยญาติการาม เป็น ประธาน

ในการพิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาบาลีนั้น ได้นำ พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศมาเทียบเคียง ตรวจสอบทำเชิงอรรถในปาฐะที่ต่างกัน จำนวน ๗ ฉบับ ประกอบด้วย พระไตรปิฎกบาลี อักษรไทย ๓ ฉบับ คือ (๑) ทยฺยรฏฺฐสฺส สงฺคีติเตปิฏกำ (๒๕๓๐ พุทฺธวสฺเส) (๒) สฺยามรฏฺฐสฺส เตปิฏกำ (๒๕๒๕ พุทฺธวสฺเส) (๓) มหาจุฬาเตปิฏกำ (อนุสฺสรณียำ ๒๕๐๐ พุทฺธวสฺเส) และพระไตรปิฎก บาลีอักษรต่างประเทศ ๔ ฉบับ คือ (๑) ฉฏฺฐสงฺคีติเตปิฏกำ (พระไตรปิฎก บาลีอักษรพม่า ฉบับฉัฏฐสังคายนา พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๘) (๒) อิงฺคลิสเตปิฏกำ (พระไตรปิฎกบาลีอักษรโรมัน ฉบับสมาคมบาลีปกรณ์) (๓) สีหฬเตปิฏกำ (พระไตรปิฎกบาลีอักษรสิงหล) (๔) นาลนฺทาเทวนาครีปาลิเตปิฏกำ (พระ ไตรปิฎกบาลีอักษรเทวนาครี ฉบับมหาวิทยาลัยนาลันทา)

คณะทำงานแต่ละกองงานได้เพียรพยายามพิจารณาตรวจต้นฉบับ พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม กำลังความสามารถ เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นต้นมา จึงทำให้การพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี และฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บัดนี้ การพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีและภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ได้บรรลุผลเสร็จสิ้นแล้ว นับว่าสำเร็จได้โดยอาศัยพระบารมีพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริยาธิราช กอปรด้วยความวิริยะอุตสาหะอุทิศเวลาเป็นพุทธบูชาของคณะกรรมการพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตผู้ดำเนินการพิจารณาตรวจต้นฉบับและความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและอานุภาพแห่งกุศลเจตนาในการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยดลบันดาลให้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชโอรส พระราชธิดา พร้อมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงเจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน สถิตในไอศวรรยราชสมบัติ ทั้งสุขโสมนัสสวัสดีจงเกิดมีในที่ทุกสถาน ขอให้รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจงประสบความสำเร็จในการบริหารราชการแผ่นดิน ขออาณาประชาราษฎร์และสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่าจงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้พระบรมโพธิสมภาร เจริญงอกงามในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดจิรัฐิติกาล เทอญ

สทา ทิปฺปตุ สทฺธมฺโม ตถาคตปฺปเวทิโต
ทสฺเสนฺโต สพฺพโลกสฺส อุชุมคฺคํ วิสุทฺธิยา.

ขอพระสัทธรรมที่พระตถาคตเจ้าทรงประกาศไว้ แสดงทางตรงเพื่อความบริสุทธิ์แก่โลกทั้งปวง จงรุ่งเรืองทุกเมื่อ เทอญ.

มหาเถรสมาคม

THE PALḶĪ ALPHABET
IN THAI AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

อ = a -า = ā ◌ิ = i ◌ี = ī ◌ุ = u ◌ู = ū เ- = e โ- = o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

ก = ka	ข = kha	ค = ga	ฆ = gha	ง = ṅa
จ = ca	ฉ = cha	ช = ja	ฌ = jha	ญ = ña
ฏ = ṭa	ฐ = ṭha	ฑ = ḍa	ฒ = ḍha	ณ = ṇa
ต = ta	ถ = tha	ท = da	ธ = dha	น = na
ป = pa	ผ = pha	พ = ba	ภ = bha	ม = ma

ย = ya ร = ra ล = la ว = va ส = sa ห = ha ฬ = ḷa ◌ = ṃ

VOWELS IN COMBINATION

ก = ka กา = kā กิ = ki กี = kī กุ = ku กู = kū เก = ke โก = ko
ข = kha ขา = khā ขิ = khi ขี = khī ขุ = khu ขู = khū เข = khe โข = kho

FIGURES

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ทยฺยรฏฺฐสฺส เตปิฏเก
สงฺเกตวิญฺญาปนำ

อิ.	=	อิงฺคลิสเตปิฏกำ
ฉ.	=	ฉฏฺฐสงฺคีติเตปิฏกำ
ทยฺ.	=	ทยฺยรฏฺฐสฺส สงฺคีติเตปิฏกำ (๒๕๓๐ พุทฺธวสฺเส)
เท.	=	นาลนฺทาเทวนาครีปาลิเตปิฏกำ
โป.	=	โปราณเตปิฏกำ
มหา.	=	มหาจุฬาเตปิฏกำ (อนุสฺสรณียำ ๒๕๐๐ พุทฺธวสฺเส)
สี.	=	สีหฬเตปิฏกำ
สฺยา.	=	สฺยามรฏฺฐสฺส เตปิฏกำ (๒๕๒๕ พุทฺธวสฺเส)

อภิธมฺมปิฏเก
ปฏฺฐานปาลิยา ปฐมภาเค
กิตฺตนปตฺตํ

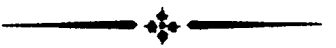

มาติกา	องฺเก
๑. ปจฺจยุทฺเทโส	๑
๒. ปจฺจยนิทฺเทโส	๑
ปุจฺฉาวาโร ๑. ปจฺจยานุโลมํ	**๑๓**
เอกมูลกํ	**๑๓**
๑. กุสลปทํ	๑๓
๒. อกุสลปทํ	๑๓
๓. อพฺยากตปทํ	๑๔
๔. กุสลาพฺยากตปทํ	๑๔
๕. อกุสลาพฺยากตปทํ	๑๕
๖. กุสลากุสลปทํ	๑๕
๗. กุสลากุสลาพฺยากตปทํ	๑๖
ทุมูลกาทิ	**๑๗**
เหตุมูลกํ	๑๗
อารมฺมณมูลกาทิ	๑๙

มาติกา **องฺเก**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒๐
๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ ๒๑
๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ ๒๓
๑. กุสลตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร ๒๔
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๒๔
อนุโลมํ เหตุปจฺจโย ๒๔
อารมฺมณปจฺจโย ๒๖
อธิปติปจฺจโย ๒๖
อนนฺตรสมนนฺตรปจฺจยา ๒๘
สหชาตปจฺจโย ๒๘
อญฺญมญฺญปจฺจโย ๓๐
นิสฺสยปจฺจโย ๓๐
อุปนิสฺสยปจฺจโย ๓๑
ปุเรชาตปจฺจโย ๓๑
อาเสวนปจฺจโย ๓๑
กมฺมปจฺจโย ๓๒
วิปากปจฺจโย ๓๓
อาหารปจฺจโย ๓๓
อินฺทฺริยปจฺจโย ๓๔
ฌานมคฺคปจฺจยา ๓๔
สมฺปยุตฺตปจฺจโย ๓๔
วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๓๔
อตฺถิปจฺจโย ๓๖
นตฺถิวิคตปจฺจยา ๓๗

มาติกา **องฺเก**

อวิคตปจฺจโย ๓๗

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๓๗**

สุทฺธํ ๓๗

คณนา เหตุมูลกา **๓๗**

ทุกํ ๓๗

ติกํ ๓๘

ทฺวาทสกํ ๓๘

พาวีสกํ ๓๘

เตรสกํ ๓๙

พาวีสกํ ๓๙

อารมฺมณาทิทุกํ ๓๙

อาเสวนทุกํ ๔๐

กมฺมทุกํ ๔๐

วิปากทุกํ ๔๐

อาหาราทิทุกํ ๔๑

อวิคตทุกํ ๔๑

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๔๑**

นเหตุปจฺจโย ๔๑

นอารมฺมณปจฺจโย ๔๒

นอธิปติปจฺจโย ๔๓

นอนนฺตรนสมนนฺตรปจฺจยา ๔๕

มาติกา **องฺเก**

นอญฺญมญฺญปจฺจโย ๔๕
นอุปนิสฺสยปจฺจโย ๔๖
นปุเรชาตปจฺจโย ๔๖
นปจฺฉาชาตนอาเสวนปจฺจยา ๔๗
นกมฺมปจฺจโย ๔๘
นวิปากปจฺจโย ๔๘
นอาหารปจฺจโย ๔๙
นอินฺทฺริยปจฺจโย ๔๙
นฌานปจฺจโย ๔๙
นมคฺคปจฺจโย ๕๐
นสมฺปยุตฺตปจฺจโย ๕๐
นวิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๕๑
โนนตฺถิโนวิคตปจฺจยา ๕๑

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๕๑
สุทฺธํ ๕๑
นเหตุทุกํ ๕๒
นอารมฺมณาทุกํ ๕๓

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ ๕๙
เหตุทุกํ ๕๙
อารมฺมณทุกํ ๖๑
อธิปติทุกํ ๖๑

มาติกา **องฺเก**

อนนฺตรสมนนฺตรทุกํ ๖๒
สหชาตทุกํ ๖๒
อญฺญมญฺญทุกํ ๖๓
นิสฺสยอุปนิสฺสยทุกํ ๖๔
ปุเรชาตทุกํ ๖๔
อาเสวนทุกํ ๖๔
กมฺมทุกํ ๖๕
วิปากทุกํ ๖๖
อาหารทุกํ ๖๗
อินฺทฺริยทุกํ ๖๘
ฌานทุกํ ๖๙
มคฺคทุกํ ๗๐
สมฺปยุตฺตทุกํ ๗๐
วิปฺปยุตฺตทุกํ ๗๑
อตฺถิทุกํ ๗๓
นตฺถิวิคตทุกํ ๗๔
อวิคตทุกํ ๗๔

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๗๕**

นเหตุทุกํ ๗๕
นอารมฺมณทุกํ ๗๗
นอธิปติทุกํ ๗๗
นอนนฺตราทิทุกํ ๗๘
นปุเรชาตทุกํ ๗๙

มาติกา **องฺเก**

นปจฺฉาชาตทุกํ ๘๐
นอาเสวนทุกํ ๘๐
นกมฺมทุกํ ๘๑
นวิปากทุกํ ๘๒
นอาหารทุกํ ๘๓
นอินฺทฺริยทุกํ ๘๓
นฌานทุกํ ๘๓
นมคฺคติกํ ๘๔
นสมฺปยุตฺตทุกํ ๘๔
นวิปฺปยุตฺตทุกํ ๘๕
โนนตฺถิโนวิคตทุกํ ๘๕

๑. กุสลตฺติกํ ๒. สหชาตวาโร **๘๗**
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๘๗**
เหตุปจฺจโย ๘๗

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๘๙**
สุทฺธํ ๘๙
๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๘๙**
นเหตุปจฺจโย ๘๙
๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๙๐**
สุทฺธํ ๙๐

มาติกา **องฺเก**

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ ๙๐
๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ ๙๑
๑. กุสลตฺติกํ ๓. ปจฺจยวาโร ๙๑
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๙๑
เหตุปจฺจโย ๙๑
อารมฺมณปจฺจโย ๙๔
อธิปติปจฺจโย ๙๕
อนนฺตรสมนนฺตรปจฺจยา ๙๖
สหชาตปจฺจโย ๙๖
อญฺญมญฺญปจฺจโย ๙๗
นิสฺสยปจฺจโย ๙๗
อุปนิสฺสยปจฺจโย ๙๘
ปุเรชาตปจฺจโย ๙๘
อาเสวนปจฺจโย ๙๙
กมฺมปจฺจโย ๑๐๐
วิปากปจฺจโย ๑๐๑
อาหารปจฺจโย ๑๐๑
อินฺทฺริยปจฺจโย ๑๐๑
ฌานมคฺคปจฺจยา ๑๐๒
สมฺปยุตฺตปจฺจโย ๑๐๒
วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๑๐๒
อตฺถิอาทิปจฺจยา ๑๐๕

มาติกา **องฺเก**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๑๐๕**

สุทฺธํ ๑๐๕

เหตุทุกํ ๑๐๖

อารมฺมณทุกาทิ ๑๐๗

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๑๐๘**

นเหตุปจฺจโย ๑๐๘

นอารมฺมณปจฺจโย ๑๐๙

นอธิปติปจฺจโย ๑๐๙

นอนนฺตราทิปจฺจยา ๑๑๐

นปจฺฉาชาตาทิปจฺจยา ๑๑๐

นกมฺมปจฺจโย ๑๑๑

นวิปากปจฺจโย ๑๑๑

นอาหาราทิปจฺจยา ๑๑๒

นสมฺปยุตฺตาทิปจฺจยา ๑๑๓

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๑๑๓**

สุทฺธํ ๑๑๓

นเหตุทุกํ ๑๑๓

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๑๑๙**

เหตุทุกํ ๑๑๙

อารมฺมณทุกํ ๑๒๑

มาติกา **องฺเก**

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๑๒๙**

นเหตุทุกํ ๑๒๙

นอารมฺมณทุกํ ๑๓๑

๑. กุสลตฺติกํ ๔. นิสฺสยวาโร **๑๓๙**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๑๓๙**

เหตุปจฺจโย ๑๓๙

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๑๔๒**

สุทฺธํ ๑๔๒

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๑๔๒**

นเหตุปจฺจโย ๑๔๒

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๑๔๓**

สุทฺธํ ๑๔๓

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๑๔๔**

เหตุทุกํ ๑๔๔

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๑๔๔**

นเหตุทุกํ ๑๔๔

มาติกา **องฺเก**

๑. กุสลตฺติกํ ๕. สํสฏฺฐวาโร ๑๔๕

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๑๔๕

เหตุปจฺจโย ๑๔๕

อารมฺมณาทิปจฺจยา ๑๔๖

ปุเรชาตปจฺจโย ๑๔๖

อาเสวนปจฺจโย ๑๔๗

กมฺมปจฺจโย ๑๔๗

วิปากปจฺจโย ๑๔๗

อาหาราทิปจฺจยา ๑๔๗

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๑๔๗

อตฺถิอาทิปจฺจยา ๑๔๘

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๑๔๘

สุทฺธํ ๑๔๘

เหตุทุกํ ๑๔๘

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร ๑๔๙

นเหตุปจฺจโย ๑๔๙

นอธิปติอาทิปจฺจยา ๑๔๙

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๑๕๒

สุทฺธํ ๑๕๒

มาติกา **องฺเก**

นเหตุทุกํ ๑๕๒
นอธิปติทุกํ ๑๕๓

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๑๕๖**

เหตุทุกํ ๑๕๖

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๑๖๓**

นเหตุทุกํ ๑๖๓
นอธิปติทุกํ ๑๖๔

๑. กุสลตฺติกํ ๖. สมฺปยุตฺตวาโร **๑๖๙**
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๑๖๙**

เหตุปจฺจโย ๑๖๙

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๑๗๐**

สุทฺธํ ๑๗๐

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๑๗๐**

นเหตุปจฺจโย ๑๗๐

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๑๗๑**

สุทฺธํ ๑๗๑

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๑๗๑**

เหตุทุกํ ๑๗๑

มาติกา **องฺเก**

๔.ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๑๗๒**

นเหตุทุกํ ๑๗๒

๑. กุสลตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร **๑๗๒**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๑๗๒**

เหตุปจฺจโย ๑๗๒

อารมฺมณปจฺจโย ๑๗๓

อธิปติปจฺจโย ๑๗๘

อนนฺตรปจฺจโย ๑๘๐

สมนนฺตรปจฺจโย ๑๘๑

สหชาตปจฺจโย ๑๘๒

อญฺญมญฺญปจฺจโย ๑๘๕

นิสฺสยปจฺจโย ๑๘๖

อุปนิสฺสยปจฺจโย ๑๘๙

ปุเรชาตปจฺจโย ๑๙๙

ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๒๐๐

อาเสวนปจฺจโย ๒๐๑

กมฺมปจฺจโย ๒๐๑

วิปากปจฺจโย ๒๐๓

อาหารปจฺจโย ๒๐๓

อินฺทฺริยปจฺจโย ๒๐๔

ฌานปจฺจโย ๒๐๕

มคฺคปจฺจโย ๒๐๖

สมฺปยุตฺตปจฺจโย ๒๐๗

มาติกา **องฺเก**

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๒๐๘
อตฺถิปจฺจโย ๒๐๙
นตฺถิปจฺจโย ๒๑๔
วิคตปจฺจโย ๒๑๔
อวิคตปจฺจโย ๒๑๔

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๒๑๕**

สุทฺธํ ๒๑๕
เหตุสภาคํ ๒๑๕
เหตุสามญฺญฆฏนา (๙) ๒๑๕
สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๙) ๒๑๖
สาธิปติอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๖) ๒๑๖
อารมฺมณสภาคํ ๒๑๗
อารมฺมณฆฏนา (๕) ๒๑๗
อธิปติสภาคํ ๒๑๗
อธิปติมิสฺสกฆฏนา (๓) ๒๑๘
ปกิณฺณกฆฏนา (๓) ๒๑๘
สหชาตฉนฺทาธิปติฆฏนา (๖) ๒๑๘
จิตฺตาธิปติฆฏนา (๖) ๒๑๘
วีริยาธิปติฆฏนา (๖) ๒๑๙
วีมํสาธิปติฆฏนา (๖) ๒๑๙
อนนฺตรสภาคํ ๒๒๐
อนนฺตรฆฏนา (๓) ๒๒๐

มาติกา	**องฺเก**
สมนนฺตรสภาคํ	๒๒๐
สมนนฺตรฆฏนา (๓)	๒๒๐
สหชาตสภาคํ	๒๒๐
อญฺญมญฺญสภาคํ	๒๒๑
อญฺญมญฺญฆฏนา (๖)	๒๒๑
นิสฺสยสภาคํ	๒๒๒
นิสฺสยมิสฺสกฆฏนา (๖)	๒๒๒
ปกิณฺณกฆฏนา (๔)	๒๒๒
สหชาตฆฏนา (๑๐)	๒๒๓
อุปนิสฺสยสภาคํ	๒๒๓
อุปนิสฺสยฆฏนา (๗)	๒๒๓
ปุเรชาตสภาคํ	๒๒๔
ปุเรชาตฆฏนา (๗)	๒๒๔
ปจฺฉาชาตสภาคํ	๒๒๔
ปจฺฉาชาตฆฏนา (๑)	๒๒๕
อาเสวนสภาคํ	๒๒๕
อาเสวนฆฏนา (๑)	๒๒๕
กมฺมสภาคํ	๒๒๕
กมฺมปกิณฺณกฆฏนา	๒๒๕
สหชาตฆฏนา (๙)	๒๒๖
วิปากสภาคํ	๒๒๖
วิปากฆฏนา (๕)	๒๒๖
อาหารสภาคํ	๒๒๗
อาหารมิสฺสกฆฏนา (๑)	๒๒๗

มาติกา **องฺเก**

สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙) ๒๒๗
สกมฺมฆฏนา (๙) ๒๒๘
สอินฺทฺริยฆฏนา (๙) ๒๒๘
สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖) ๒๒๙
อินฺทฺริยสภาคํ ๒๒๙
อินฺทฺริยมิสฺสกฆฏนา (๓) ๒๒๙
ปกิณฺณกฆฏนา (๑) ๒๒๙
สหชาตอญฺญมญฺญฆฏนา (๙) ๒๓๐
สมคฺคฆฏนา (๙) ๒๓๐
สฌานฆฏนา (๙) ๒๓๑
สฌานมคฺคฆฏนา (๙) ๒๓๑
สาหารฆฏนา (๙) ๒๓๒
สาธิปติอาหารฆฏนา (๖) ๒๓๒
สาธิปติมคฺคฆฏนา (๖) ๒๓๒
สเหตุมคฺคฆฏนา (๙) ๒๓๓
สเหตุอธิปติมคฺคฆฏนา (๖) ๒๓๓
ฌานสภาคํ ๒๓๔
สามญฺญฆฏนา (๙) ๒๓๔
สอินฺทฺริยฆฏนา (๙) ๒๓๔
สมคฺคฆฏนา (๙) ๒๓๕
สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๙) ๒๓๕
มคฺคสภาคํ ๒๓๖
มคฺคสามญฺญฆฏนา (๙) ๒๓๖
สอินฺทฺริยฆฏนา (๙) ๒๓๗

มาติกา	**องฺเก**
สฆานฆฏนา (๙)	๒๓๗
สอินฺทฺริยฆานฆฏนา (๙)	๒๓๘
สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)	๒๓๘
สเหตุอินฺทฺริยฆฏนา (๙)	๒๓๙
สเหตุอธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)	๒๓๙
สมฺปยุตฺตสภาคํ	๒๔๐
สมฺปยุตฺตฆฏนา (๒)	๒๔๐
วิปฺปยุตฺตสภาคํ	๒๔๐
วิปฺปยุตฺตมิสฺสกฆฏนา (๔)	๒๔๑
ปกิณฺณกฆฏนา (๕)	๒๔๑
สหชาตฆฏนา (๔)	๒๔๑
อตฺถิสภาคํ	๒๔๑
อตฺถิมิสฺสกฆฏนา (๑๑)	๒๔๒
ปกิณฺณกฆฏนา (๘)	๒๔๒
สหชาตฆฏนา (๑๐)	๒๔๒
นตฺถิสภาคํ	๒๔๓
นตฺถิฆฏนา (๓)	๒๔๓
วิคตสภาคํ	๒๔๓
วิคตฆฏนา (๓)	๒๔๔
อวิคตสภาคํ	๒๔๔
อวิคตมิสฺสกฆฏนา (๑๑)	๒๔๔
ปกิณฺณกฆฏนา (๘)	๒๔๔
สหชาตฆฏนา (๑๐)	๒๔๕

มาติกา **องฺเก**

๒. ปจฺจนียุทฺธาโร **๒๔๕**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๒๔๗**

สุทฺธํ ๒๔๗

นเหตุทุกํ ๒๔๘

นอารมฺมณทุกํ ๒๕๒

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๒๗๒**

เหตุทุกํ ๒๗๒

เหตุสามญฺญฆฏนา (๙) ๒๗๒

สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๙) ๒๗๔

สาธิปติอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๖) ๒๗๗

อารมฺมณทุกํ ๒๗๘

อารมฺมณฆฏนา (๕) ๒๗๘

อธิปติทุกํ ๒๘๐

อธิปติมิสฺสกฆฏนา (๓) ๒๘๐

ปกิณฺณกฆฏนา (๓) ๒๘๑

สหชาตฉนฺทาธิปติฆฏนา (๖) ๒๘๒

จิตฺตาธิปติฆฏนา (๖) ๒๘๔

วีริยาธิปติฆฏนา (๖) ๒๘๕

วีมํสาธิปติฆฏนา (๖) ๒๘๗

อนนฺตรทุกํ ๒๘๙

อนนฺตรฆฏนา (๓) ๒๘๙

สมนนฺตรทุกํ ๒๙๐

มาติกา	องฺเก
สมนนฺตรฆฏนา (๓)	๒๙๐
สหชาตทุกํ	๒๙๑
สหชาตฆฏนา (๑๐)	๒๙๑
อญฺญมญฺญทุกํ	๒๙๔
อญฺญมญฺญฆฏนา (๖)	๒๙๔
นิสฺสยทุกํ	๒๙๖
นิสฺสยมิสฺสกฆฏนา (๖)	๒๙๖
ปกิณฺณกฆฏนา (๔)	๒๙๘
สหชาตฆฏนา (๑๐)	๒๙๙
อุปนิสฺสยทุกํ	๓๐๒
อุปนิสฺสยฆฏนา (๗)	๓๐๒
ปุเรชาตทุกํ	๓๐๔
ปุเรชาตฆฏนา (๗)	๓๐๕
ปจฺฉาชาตทุกํ	๓๐๗
ปจฺฉาชาตฆฏนา (๑)	๓๐๗
อาเสวนทุกํ	๓๐๗
อาเสวนฆฏนา (๑)	๓๐๘
กมฺมทุกํ	๓๐๘
กมฺมปกิณฺณกฆฏนา (๒)	๓๐๘
สหชาตฆฏนา (๙)	๓๐๙
วิปากทุกํ	๓๑๑
วิปากฆฏนา (๕)	๓๑๒
อาหารทุกํ	๓๑๓
อาหารมิสฺสกฆฏนา (๑)	๓๑๔

มาติกา **องฺเก**

สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙) ๓๑๔
สกมฺมฆฏนา (๙) ๓๑๖
สอินฺทฺริยฆฏนา (๙) ๓๑๙
สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖) ๓๒๑
อินฺทฺริยทุกํ ๓๒๓
อินฺทฺริยมิสฺสกฆฏนา (๓) ๓๒๓
ปกิณฺณกฆฏนา (๑) ๓๒๔
สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙) ๓๒๔
สมคฺคฆฏนา (๙) ๓๒๗
สฆานฆฏนา (๙) ๓๒๘
สฆานมคฺคฆฏนา (๙) ๓๒๙
สาหารฆฏนา (๙) ๓๓๐
สาธิปติอาหารฆฏนา (๖) ๓๓๑
สาธิปติมคฺคฆฏนา (๖) ๓๓๒
สเหตุมคฺคฆฏนา (๙) ๓๓๓
สเหตาธิปติมคฺคฆฏนา (๖) ๓๓๔
ฌานทุกํ ๓๓๕
ฌานสามญฺญฆฏนา (๙) ๓๓๖
สอินฺทฺริยฆฏนา (๙) ๓๓๗
สมคฺคฆฏนา (๙) ๓๓๘
สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๙) ๓๓๙
มคฺคทุกํ ๓๔๐
มคฺคสามญฺญฆฏนา (๙) ๓๔๐
สฆานฆฏนา (๙) ๓๔๓

มาติกา **องฺเก**

สอินฺทฺริยฌานฆฏนา (๙) ๓๔๔
สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖) ๓๔๕
สเหตุอินฺทฺริยฆฏนา (๙) ๓๔๕
สเหตาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖) ๓๔๗
สมฺปยุตฺตทุกํ ๓๔๗
สมฺปยุตฺตฆฏนา (๒) ๓๔๘
วิปฺปยุตฺตทุกํ ๓๔๘
วิปฺปยุตฺตมิสฺสกฆฏนา (๔) ๓๔๘
ปกิณฺณกฆฏนา (๕) ๓๕๐
สหชาตฆฏนา ๓๕๑
อตฺถิทุกํ ๓๕๒
อตฺถิมิสฺสกฆฏนา (๑๑) ๓๕๓
ปกิณฺณกฆฏนา (๘) ๓๕๖
สหชาตฆฏนา (๑๐) ๓๕๘
นตฺถิวิคตทุกํ ๓๖๑
อวิคตทุกํ ๓๖๑

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๓๖๑**

นเหตุทุกํ ๓๖๑
นอารมฺมณทุกํ ๓๖๕

๒. เวทนาตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร **๓๘๔**
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๓๘๔**

มาติกา **องฺเก**

เหตุปจฺจโย ๓๘๔
อารมฺมณาทิปจฺจยา ๓๘๔
อาเสวนาทิปจฺจยา ๓๘๕
อาหาราทิปจฺจยา ๓๘๕
อตฺถิอาทิปจฺจยา ๓๘๖

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๓๘๖**
สุทฺธํ ๓๘๖
เหตุทุกาทิ ๓๘๗

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๓๘๘**
นเหตุปจฺจโย ๓๘๘
นอธิปติอาทิ ๓๘๘

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๓๙๒**
สุทฺธํ ๓๙๒
นเหตุทุกํ ๓๙๒

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๓๙๖**
เหตุทุกํ ๓๙๖

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๓๙๖**
นเหตุทุกํ ๓๙๖
นอธิปติทุกํ ๓๙๘

มาติกา **องฺเก**

๒. สหชาตวาโร ๔๐๐
๓. ปจฺจยวาโร ๔๐๐
๔. นิสฺสยวาโร ๔๐๐
๕. สํสฏฺฐวาโร ๔๐๐
๖. สมฺปยุตฺตวาโร ๔๐๐
๒. เวทนาตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร ๔๐๑
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๐๑
เหตุปจฺจโย ๔๐๑
อารมฺมณปจฺจโย ๔๐๑
อธิปติปจฺจโย ๔๐๖
อนนฺตรปจฺจโย ๔๐๘
สมนนฺตรปจฺจโย ๔๑๑
สหชาตปจฺจโย ๔๑๑
อญฺญมญฺญนิสฺสยปจฺจยา ๔๑๒
อุปนิสฺสยปจฺจโย ๔๑๒
อาเสวนปจฺจโย ๔๑๘
กมฺมปจฺจโย ๔๑๙
วิปากปจฺจโย ๔๒๐
อาหาราทิปจฺจยา ๔๒๑

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๔๒๑**
สุทฺธํ ๔๒๑
เหตุสภาคํ ๔๒๒
สามญฺญฆฏนา (๒) ๔๒๒

มาติกา **องฺเก**

สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๒) ๔๒๒
สาธิปติอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๒) ๔๒๒
อารมฺมณสภาคํ ๔๒๓
อารมฺมณฆฏนา (๑) ๔๒๓
อธิปติสภาคํ (๑) ๔๒๓
ปกิณฺณกฆฏนา (๑) ๔๒๓
สหชาตฆฏนา (๘) ๔๒๓
อนนฺตรสภาคํ ๔๒๔
สหชาตาทิสภาคํ ๔๒๔
อุปนิสฺสยสภาคํ ๔๒๔
อาเสวนสภาคํ ๔๒๕
กมฺมสภาคํ ๔๒๕
ปกิณฺณกฆฏนา (๒) ๔๒๕
สหชาตฆฏนา (๒) ๔๒๖
วิปากสภาคํ ๔๒๖
อาหารสภาคํ ๔๒๖
อินฺทฺริยสภาคํ ๔๒๗
ฌานสภาคํ ๔๒๘
มคฺคสภาคํ ๔๒๙
สมฺปยุตฺตสภาคํ ๔๓๐

มาติกา **องฺเก**

ปณฺหาวารปจฺจนียุทฺธาโร **๔๓๑**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๔๓๒**

สุทฺธํ ๔๓๒

นเหตุทุกํ ๔๓๒

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๔๓๓**

เหตุสภาคํ ๔๓๓

สามญฺญฆฏนา ๔๓๓

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๔๓๔**

นเหตุทุกํ ๔๓๔

๓. วิปากตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร **๔๓๗**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๔๓๗**

เหตุปจฺจโย ๔๓๗

อารมฺมณปจฺจโย ๔๓๙

อธิปติปจฺจโย ๔๔๐

อนนฺตราทิปจฺจยา ๔๔๑

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๔๔๔**

สุทฺธํ ๔๔๔

เหตุทุกํ ๔๔๔

มาติกา **องฺเก**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๔๕
นเหตุปจฺจโย ๔๔๕
นอารมฺมณปจฺจโย ๔๔๗

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๔๕๕
สุทฺธํ ๔๕๕
นเหตุทุกํ ๔๕๕

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ ๔๕๖
เหตุทุกํ ๔๕๖

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ ๔๕๗
นเหตุทุกํ ๔๕๗

๓. วิปากตฺติกํ ๒. สหชาตวาโร ๔๕๘
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๕๘
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๔๕๘
๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๔๕๙
๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ ๔๕๙
๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ ๔๕๙
๓. วิปากตฺติกํ ๓. ปจฺจยวาโร ๔๕๙
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๕๙
เหตุปจฺจโย ๔๕๙
อารมฺมณปจฺจโย ๔๖๒

มาติกา **องฺเก**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๔๖๙**

สุทฺธํ ๔๖๙

เหตุทุกํ ๔๗๐

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๔๗๐**

นเหตุปจฺจโย ๔๗๐

นอารมฺมณปจฺจโย ๔๗๑

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๔๗๑**

สุทฺธํ ๔๗๑

นเหตุทุกํ ๔๗๒

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๔๗๒**

เหตุทุกํ ๔๗๒

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๔๗๓**

นเหตุทุกํ ๔๗๓

๓. วิปากตฺติกํ ๔. นิสฺสยวาโร **๔๗๓**

๑-๔. ปจฺจยจตุกฺกํ ๔๗๓

มาติกา **องฺเก**

๓. วิปากตฺติกํ ๕. สสฏฺฐวาโร ๔๗๔
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๗๔
เหตุปจฺจโย ๔๗๔

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๔๗๔
สุทฺธํ ๔๗๔

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๗๕
๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร ๔๗๕
๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ ๔๗๕
๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ ๔๗๖
๓. วิปากตฺติกํ ๖. สมฺปยุตฺตวาโร ๔๗๖
๑-๔. ปจฺจยจตุกฺกํ ๔๗๖

๓. วิปากตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร ๔๗๗
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร ๔๗๗
เหตุปจฺจโย ๔๗๗
อารมฺมณปจฺจโย ๔๗๘
อธิปติปจฺจโย ๔๘๒
อนนฺตรปจฺจโย ๔๘๔
สมนนฺตรปจฺจโย ๔๘๕
สหชาตปจฺจโย ๔๘๕
อญฺญมญฺญปจฺจโย ๔๘๖

มาติกา **องฺเก**

นิสฺสยปจฺจโย ๔๘๘
อุปนิสฺสยปจฺจโย ๔๘๙
ปุเรชาตปจฺจโย ๔๙๒
ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๔๙๓
อาเสวนปจฺจโย ๔๙๔
กมฺมปจฺจโย ๔๙๔
วิปากปจฺจโย ๔๙๕
อาหารปจฺจโย ๔๙๖
อินฺทฺริยปจฺจโย ๔๙๗
ฌานปจฺจโย ๔๙๗
มคฺคปจฺจโย ๔๙๘
สมฺปยุตฺตปจฺจโย ๔๙๘
วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๔๙๘
อตฺถิปจฺจโย ๕๐๐
นตฺถิวิคตาวิคตปจฺจยา ๕๐๓

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๐๓**
สุทฺธํ ๕๐๓
สภาคํ ๕๐๔

๒. ปจฺจนียุทฺธาโร **๕๐๔**
๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๐๖**
สุทฺธํ ๕๐๖
สภาคํ ๕๐๖

มาติกา **องฺเก**

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๕๐๗**

เหตุสภาคํ ๕๐๗

ฆฏนา ๕๐๗

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๕๐๗**

นเหตุทุกํ ๕๐๗

ติกํ ๕๐๘

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร **๕๐๙**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๐๙**

เหตุปจฺจโย ๕๐๙

อารมฺมณปจฺจโย ๕๑๑

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๑๔**

สุทฺธํ ๕๑๔

เหตุทุกํ ๕๑๕

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๑๕**

นเหตุปจฺจโย ๕๑๕

นอารมฺมณปจฺจโย ๕๑๖

มาติกา **องฺเก**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๒๒**

สุทฺธํ ๕๒๒

นเหตุทุกํ ๕๒๒

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๕๒๒**

เหตุทุกํ ๕๒๒

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๕๒๓**

นเหตุทุกํ ๕๒๓

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๒. สหชาตวาโร **๕๒๓**

๑-๔. ปจฺจยจตุกฺกํ ๕๒๓

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๓. ปจฺจยวาโร **๕๒๓**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๒๓**

เหตุปจฺจโย ๕๒๓

อารมฺมณปจฺจโย ๕๒๕

อธิปติปจฺจโย ๕๒๖

อนนฺตรปจฺจโย ๕๒๗

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๒๗**

สุทฺธํ ๕๒๗

เหตุทุกํ ๕๒๘

มาติกา **องฺเก**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๒๘**

นเหตุปจฺจโย ๕๒๘

นอารมฺมณปจฺจโย ๕๒๙

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๓๓**

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๕๓๓**

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๕๓๔**

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๔. นิสฺสยวาโร **๕๓๔**

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๕. สํสฏฺฐวาโร **๕๓๔**

๑. ปจฺจยานุโลมํ **๕๓๔**

เหตุปจฺจโย ๕๓๔

สงฺขฺยาวาโร ๕๓๕

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ **๕๓๕**

นเหตุปจฺจโย ๕๓๕

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๕๓๖**

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๕๓๖**

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๖. สมฺปยุตฺตวาโร **๕๓๖**

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร **๕๓๖**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๓๖**

มาติกา **องฺเก**

เหตุปจฺจโย ๕๓๖
อารมฺมณปจฺจโย ๕๓๘
อธิปติปจฺจโย ๕๔๐
อนนฺตรปจฺจโย ๕๔๒
สมนนฺตรปจฺจโย ๕๔๓
สหชาตปจฺจโย ๕๔๓
อญฺญมญฺญปจฺจโย ๕๔๕
นิสฺสยปจฺจโย ๕๔๖
อุปนิสฺสยปจฺจโย ๕๔๘
ปุเรชาตปจฺจโย ๕๕๑
ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๕๕๔
อาเสวนปจฺจโย ๕๕๕
กมฺมปจฺจโย ๕๕๖
วิปากปจฺจโย ๕๕๗
อาหารปจฺจโย ๕๕๘
อินฺทฺริยปจฺจโย ๕๖๑
ฌานปจฺจโย ๕๖๒
มคฺคปจฺจโย ๕๖๓
สมฺปยุตฺตปจฺจโย ๕๖๔
วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๕๖๕
อตฺถิปจฺจโย ๕๖๗
นตฺถิวิคตาวิคตปจฺจยา ๕๗๖

มาติกา **องฺเก**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๗๖**

สุทฺธํ ๕๗๖

สภาคํ ๕๗๗

๒. ปจฺจนียุทฺธาโร **๕๗๗**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๘๐**

สุทฺธํ ๕๘๐

ทุกํ ๕๘๑

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๕๘๑**

เหตุทุกํ ๕๘๑

เหตุฆฏนา ๕๘๑

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๕๘๒**

นเหตุทุกํ ๕๘๒

๕. สงฺกิลิฏฺฐตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร **๕๘๓**

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๘๓**

เหตุปจฺจโย ๕๘๓

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๕๘๔**

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ **๕๘๕**

มาติกา **องฺเก**

นเหตุปจฺจโย ๕๘๕
สุทฺธํ ๕๘๕

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๕๘๖**
เหตุทุกํ ๕๘๖

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๕๘๖**
นเหตุทุกํ ๕๘๖

๕. สงฺกิลิฏฺฐตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร **๕๘๖**
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร **๕๘๖**
เหตุปจฺจโย ๕๘๖
อารมฺมณปจฺจโย ๕๘๗
อธิปติปจฺจโย ๕๙๐
อนนฺตรปจฺจโย ๕๙๒
สมนนฺตราทิปจฺจยา ๕๙๓
ปุเรชาตปจฺจโย ๕๙๖
ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๕๙๗
อาเสวนปจฺจโย ๕๙๗
กมฺมปจฺจโย ๕๙๘
วิปากปจฺจโย ๕๙๙
อาหารปจฺจโย ๖๐๐
อินฺทฺริยปจฺจโย ๖๐๑
ฌานาทิปจฺจยา ๖๐๑

มาติกา **องฺเก**

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย ๖๐๑
อตฺถิปจฺจโย ๖๐๓
นตฺถิวิคตาวิคตปจฺจยา ๖๐๖

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร **๖๐๖**
สุทฺธํ ๖๐๖
เหตุสภาคํ ๖๐๖
เหตุสามญฺญฆฏนา (๙) ๖๐๗

๒. ปจฺจนียุทฺธาโร **๖๐๗**
ปจฺจนียํ ๖๐๙
สุทฺธํ ๖๐๙

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ **๖๑๐**
เหตุทุกํ ๖๑๐
ฆฏนา ๖๑๐

๓. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ **๖๑๐**
นเหตุทุกํ ๖๑๐
ติกํ ๖๑๑

ปฏฺฐานปาลิมาติกา นิฏฺฐิตา.

ปทานุกฺกโม ๖๑๓
ลกฺขิตพฺพปทานํ อนุกฺกมณิกา ๖๒๐

อภิธมฺมปิฎเก

ธมฺมานุโลเม

ติกปฏฺฐานปาลิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. ปจฺจยุทฺเทโส[๑]

เหตุปจฺจโย, อารมฺมณปจฺจโย, อธิปติปจฺจโย, อนนฺตรปจฺจโย, สมนนฺตรปจฺจโย, สหชาตปจฺจโย, อญฺญมญฺญปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจโย, ปุเรชาตปจฺจโย, ปจฺฉาชาตปจฺจโย, อาเสวนปจฺจโย, กมฺมปจฺจโย, วิปากปจฺจโย, อาหารปจฺจโย, อินฺทฺริยปจฺจโย, ฌานปจฺจโย, มคฺคปจฺจโย, สมฺปยุตฺตปจฺจโย, วิปฺปยุตฺตปจฺจโย, อตฺถิปจฺจโย, นตฺถิปจฺจโย, วิคตปจฺจโย, อวิคตปจฺจโย.

ปจฺจยุทฺเทโส

---

๒. ปจฺจยนิทฺเทโส[๒]

[๑] **เหตุปจฺจโยติ:** เหตู เหตุสมฺปยุตฺตกานํ ธมฺมานํ ตํสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๒] **อารมฺมณปจฺจโยติ:** รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

---

[๑] สฺยา. มาติกานิกฺเขปวาโร

[๒] สฺยา. ปจฺจยวิภงฺควาโร.

สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

คนฺธายตนํ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

รสายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

รูปายตนํ สทฺทายตนํ คนฺธายตนํ รสายตนํ โผฏฺฐพฺพายตนํ มโนธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

สพฺเพ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

ยํ ยํ ธมฺมํ อารพฺภ เย เย ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา เต เต ธมฺมา เตสํ เตสํ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๓] **อธิปติปจฺจโยติ** ฉนฺทาธิปติ ฉนฺทสมฺปยุตฺตกานํ ธมฺมานํ ตํสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

วีริยาธิปติ วีริยสมฺปยุตฺตกานํ ธมฺมานํ ตํสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

จิตฺตาธิปติ จิตฺตสมฺปยุตฺตกานํ ธมฺมานํ ตํสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

วีมํสาธิปติ วีมํสสมฺปยุตฺตกานํ ธมฺมานํ ตสฺมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

ยํ ยํ ธมฺมํ ครุ กตฺวา เย เย ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา, เต เต ธมฺมา เตสํ เตสํ ธมฺมานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๔] **อนนฺตรปจฺจโยติ** จกฺขุวิญฺญาณธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

โสตวิญฺญาณธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ฆานวิญฺญาณธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

กายวิญฺญาณธาตุ ตสฺมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ

ตสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อพฺยากตานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อพฺยากตานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อพฺยากตานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

เยสํ เยสं ธมฺมานํ อนนฺตรา เย เย ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา เต เต ธมฺมา เตสं เตสं ธมฺมานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๔] **สมนนฺตรปจฺจโยติ** จกฺขุวิญฺญาณธาตุ ตสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

โสตวิญฺญาณธาตุ ตสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสมฺปยุตฺตกานญฺจ

ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ฆานวิญฺญาณธาตุ ตำสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตำสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุ ตำสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตำสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

กายวิญฺญาณธาตุ ตำสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนธาตุ ตำสมฺปยุตฺตกา จ ธมฺมา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กุสลานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อพฺยากตานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อกุสลานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อพฺยากตานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อพฺยากตานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กุสลานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อกุสลานำ ธมฺมานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

เยสํ เยสํ ธมฺมานํ สมนนฺตรา เย เย ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา เต เต ธมฺมา เตสํ เตสํ ธมฺมานํ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๖] **สหชาตปจฺจโยติ** จตฺตาโร ขนฺธา[๑] อรูปิโน อญฺญมญฺญํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาโร มหาภูตา อญฺญมญฺญํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. โอกฺกนฺติกฺขเณ นามรูปํ อญฺญมญฺญํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานํ[๒] สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปิโน ธมฺมา อรูปีนํ ธมฺมานํ กิญฺจิกาเล[๓] สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, กิญฺจิกาเล น สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๗] **อญฺญมญฺญปจฺจโยติ** จตฺตาโร ขนฺธา อรูปิโน อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาโร มหาภูตา อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. โอกฺกนฺติกฺขเณ นามรูปํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๘] **นิสฺสยปจฺจโยติ** จตฺตาโร ขนฺธา อรูปิโน อญฺญมญฺญํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาโร มหาภูตา อญฺญมญฺญํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. โอกฺกนฺติกฺขเณ นามรูปํ อญฺญมญฺญํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานายตนํ ฆานวิญฺญาณ-

---

[๑] สฺยา. ธมฺมา. [๒] สี. อุปาทายรูปานํ. [๓] สฺยา. กญฺจิกาลํ, เอวมุปริปิ.

ธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ยํ รูปี นิสฺสาย มโนธาตุ จ มโนวิญฺญาณธาตุ จ วตฺตนฺติ ตํ รูปี มโนธาตุยา จ มโนวิญฺญาณธาตุยา จ ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๙] **อุปนิสฺสยปจฺจโยติ** ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ เกสญฺจิ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อพฺยากตานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ธมฺมานํ เกสญฺจิ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อพฺยากตานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อพฺยากตานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อพฺยากตา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุตุโภชนมฺปิ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุคฺคโลปิ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เสนาสนมฺปิ[๑]

---

[๑] สฺยา. เสนาสนนฺปิ.

อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๐] **ปุเรชาตปจฺจโยติ** จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานายตนํ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กายายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. คนฺธายตนํ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. รสายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปายตนํ สทฺทายตนํ คนฺธายตนํ รสายตนํ โผฏฺฐพฺพายตนํ มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

ยํ รูปี นิสฺสาย มโนธาตุ จ มโนวิญฺญาณธาตุ จ วตฺตนฺติ, ตํ รูปี มโนธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ กิญฺจิกาเล ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, กิญฺจิกาเล น ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๑] **ปจฺฉาชาตปจฺจโยติ** ปจฺฉาชาตา จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๒] **อาเสวนปจฺจโยติ** ปุริมา ปุริมา กุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ธมฺมานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กิริยาพฺยากตา[๑] ธมฺมา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กิริยาพฺยากตานํ ธมฺมานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๓] **กมฺมปจฺจโยติ** กุสลากุสลํ กมฺมํ วิปากานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. เจตนา, สมฺปยุตฺตกานำ[๒] ธมฺมานำ ตำสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๔] **วิปากปจฺจโยติ** วิปากา จตฺตาโร ขนฺธา อรูปิโน อญฺญมญฺญำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๕] **อาหารปจฺจโยติ** กพฬีกาโร[๓] อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อรูปิโน อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ ธมฺมานำ ตำสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๖] **อินฺทฺริยปจฺจโยติ** จกฺขุนฺทฺริยำ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตินฺทฺริยำ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานินฺทฺริยำ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหินฺทฺริยำ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายินฺทฺริยำ กายวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยำ กฏตฺตารูปานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.

---

[๑] สี. กิริยาอพฺยากตา. [๒] ฉ. สมฺปยุตฺตานำ. [๓] สี. กพฬิงฺกาโร, ฉ.,เท. กพฬีกาโร.

อรูปิโน อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานำ ธมฺมานำ ตำสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๗] **ฌานปจฺจโยติ** ฌานงฺคานิ ฌานสมฺปยุตฺตกานำ ธมฺมานำ ตำสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๘] **มคฺคปจฺจโยติ** มคฺคงฺคานิ มคฺคสมฺปยุตฺตกานำ ธมฺมานำ ตำสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๑๙] **สมฺปยุตฺตปจฺจโยติ** จตฺตาโร ขนฺธา อรูปิโน อญฺญมญฺญำ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๒๐] **วิปฺปยุตฺตปจฺจโยติ** รูปิโน ธมฺมา อรูปีนำ ธมฺมานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. อรูปิโน ธมฺมา รูปีนำ ธมฺมานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๒๑] **อตฺถิปจฺจโยติ** จตฺตาโร ขนฺธา อรูปิโน อญฺญมญฺญำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาโร มหาภูตา อญฺญมญฺญำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. โอกฺกนฺติกฺขเณ นามรูปำ อญฺญมญฺญำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

จกฺขายตนำ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนำ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานายตนำ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหายตนำ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. กายายตนำ กายวิญฺญาณธาตุยา ตำสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. คนฺธายตนํ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. รสายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปายตนํ สทฺทายตนํ คนฺธายตนํ รสายตนํ โผฏฺฐพฺพายตนํ มโนธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

ยํ รูปึ นิสฺสาย มโนธาตุ จ มโนวิญฺญาณธาตุ จ วตฺตนฺติ, ตํ รูปึ มโนธาตุยา จ มโนวิญฺญาณธาตุยา จ ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๒๒] **นตฺถิปจฺจโยติ** สมนนฺตรนิรุทฺธา จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา ปฏฺฐปฺปนฺนานํ จิตฺตเจตสิกานํ ธมฺมานํ นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๒๓] **วิคตปจฺจโยติ** สมนนฺตรวิคตา จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา ปฏฺฐปฺปนฺนานํ[๑] จิตฺตเจตสิกานํ ธมฺมานํ วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๒๔] **อวิคตปจฺจโยติ** จตฺตาโร ขนฺธา อรูปิโน อญฺญมญฺญํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. จตฺตาโร มหาภูตา อญฺญมญฺญํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. โอกฺกนฺติกฺขเณ นามรูปึ อญฺญมญฺญํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. จิตฺตเจตสิกา ธมฺมา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตํสมฺปยุตฺตกานญฺจ

---

[๑] เท. ปจฺจุปฺปนฺนานํ.

ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานายตนํ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. กายายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. คนฺธายตนํ ฆานวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. รสายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปายตนํ สทฺทายตนํ คนฺธายตนํ รสายตนํ โผฏฺฐพฺพายตนํ มโนธาตุยา ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

ยํ รูปึ นิสฺสาย มโนธาตุ จ มโนวิญฺญาณธาตุ จ วตฺตนฺติ, ตํ รูปึ มโนธาตุยา จ มโนวิญฺญาณธาตุยา จ ตทสมฺปยุตฺตกานญฺจ ธมฺมานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปจฺจยนิทฺเทโส นิฏฺฐิโต.

ปุจฺฉาวาโร ๑. ปจฺจยานุโลมํ

เอกมูลกํ ๑. กุสลปทํ

[๒๕] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

๒. อกุสลปทํ

[๒๖] สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

๓. อพฺยากตปทำ

[๒๗] สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

๔. กุสลาพฺยากตปทำ

[๒๘] สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

๕. อกุสลาพฺยากตปทํ

[๒๙] สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

๖. กุสลากุสลปทํ

[๓๐] สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

๗. กุสลากุสลาพฺยากตปทำ

[๓๑] สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา. สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา.

เหตุปจฺจยวาโร.

---

[๓๒] สิยา กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อารมฺมณปจฺจยา.

(ยถา เหตุปจฺจโย วิตฺถาริโต, เอวำ อารมฺมณปจฺจโยปิ วิตฺถาเรตพฺโพ วาจนามคฺเคน.)

[๓๓] สิยา กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อธิปติปจฺจยา... อนนฺตรปจฺจยา... สมนนฺตรปจฺจยา... สหชาตปจฺจยา... อญฺญมญฺญปจฺจยา...นิสฺสยปจฺจยา...อุปนิสฺสยปจฺจยา... ปุเรชาตปจฺจยา... ปจฺฉาชาตปจฺจยา... อาเสวนปจฺจยา... กมฺมปจฺจยา... วิปากปจฺจยา... อาหารปจฺจยา... อินฺทฺริยปจฺจยา... ฌานปจฺจยา... มคฺคปจฺจยา...

สมฺปยุตฺตปจฺจยา... วิปฺปยุตฺตปจฺจยา... อตฺถิปจฺจยา... นตฺถิปจฺจยา... วิคตปจฺจยา.

[๓๔] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อวิคตปจฺจยา ฯเปฯ สิยา อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ... อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ... กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ... อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ... กุสลญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ... กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย... อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย... อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย... กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ... อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ... กุสโล จ อกุสโล จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ... กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ อวิคตปจฺจยา.

(ยถา เหตุปจฺจโย วิตฺถาริโต, เอวํ อวิคตปจฺจโยปิ วิตฺถาเรตพฺโพ วาจนามคฺเคน.)

เอกมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ทุมูลกาทิ

เหตุมูลกํ

[๓๕] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ สิยา กุสลญฺจ อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺเชยฺยุ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา.

[๓๖] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา... เหตุปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

ทุมูลกํ.

[๓๗] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

ติมูลกํ.

[๓๘] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

จตุมูลกํ.

(ปญฺจมูลกาทิกา[๑] สงฺขิตฺตา. เอกมูลกํ, ทุมูลกํ, ติมูลกํ, จตุมูลกํ, ปญฺจมูลกํ, สพฺพมูลกํ อสมฺมุยฺหนฺเตน[๒] วิตฺถาเรตพฺพํ.)

เหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

---

[๑] สี. ปญฺจมูลมูลกาทิกา. [๒] สฺยา. อสมฺมูยฺหนฺเตน. เอวมุปริปิ.

อารมฺมณมูลกาทิ

[๓๙] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อารมฺมณปจฺจยา เหตุปจฺจยา... อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ อารมฺมณปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อธิปติปจฺจยา. อนนฺตรปจฺจยา. สมนนฺตรปจฺจยา. สหชาตปจฺจยา. อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา. เหตุปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา. อารมฺมณปจฺจยา... อวิคตปจฺจยา. อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา. วิคตปจฺจยา.

ทุมูลกํ.

[๔๐] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อธิปติปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา วิคตปจฺจยา.

[๔๑] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา... อวิคต-ปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ วิคตปจฺจยา.

(เอเกกสฺส ปทสฺส เอกมูลกํ, ทุมูลกํ, ติมูลกํ, จตุมูลกํ, ปญฺจมูลกํ, สพฺพมูลกํ อสมฺมุยฺหนฺเตน วิตฺถาเรตพฺพํ.)

(ก.) ติกญฺจ ปฏฺฐานวรํ ทุกุตฺตมํ
ทุกํ ติกญฺเจว[๑] ติกํ ทุกญฺจ.[๒]
ติกํ ติกญฺเจว ทุกํ ทุกญฺจ
ฉ อนุโลมมฺหิ นยา สุคมฺภีราติ.[๓]

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ

[๔๒] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นเหตุปจฺจยา.

(ยถา อนุโลเม เหตุปจฺจโย วิตฺถาริโต, เอวํ ปจฺจนีเยปิ นเหตุปจฺจโย วิตฺถาเรตพฺโพ.)

[๔๓] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นอารมฺมณปจฺจยา. นอธิปติปจฺจยา. นอนนฺตรปจฺจยา. นสมนนฺตร-ปจฺจยา. นสหชาตปจฺจยา. นอญฺญมญฺญปจฺจยา. นนิสฺสยปจฺจยา. นอุปนิสฺสยปจฺจยา. นปุเรชาตปจฺจยา. นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวน-ปจฺจยา. นกมฺมปจฺจยา. นวิปากปจฺจยา. นอาหารปจฺจยา. นอินฺทฺริยปจฺจยา. นฌานปจฺจยา. นมคฺคปจฺจยา. นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. โนอตฺถิปจฺจยา. โนนตฺถิปจฺจยา. โนวิคตปจฺจยา. โนอวิคตปจฺจยา.

[๔๔] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา.

(ยถา อนุโลเม เอเกกสฺส ปทสฺส เอกมูลกํ, ทุมูลกํ, ติมูลกํ, จตุมูลกํ, ยาว เตวีสติมูลกํ, เอวํ ปจฺจนีเยปิ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

[๑-๒] สฺยา. ทุกตฺติกญฺเจว ติกทฺทุกญฺจ, เอวมุปริปิ. [๓] สฺยา. สุคมฺภิรา, เอวมุปริปิ.

(ข.) ติกญฺจ ปฏฺฐานวรํ ทุกุตฺตมํ
ทุกํ ติกญฺเจว ติกํ ทุกญฺจ.
ติกํ ติกญฺเจว ทุกํ ทุกญฺจ
ฉ ปจฺจนียมฺหิ นยา สุคมฺภีราติ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

[๔๕] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา.

(ยถา อนุโลเม เหตุปจฺจโย วิตฺถาริโต เอวํ อนุโลมปจฺจนีเยปิ ปทํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

[๔๖] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา... เหตุปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา.

[๔๗] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา. เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา.

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา.

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา ฯเปฯ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา ปจฺฉาชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา[๑] อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา.

[๔๘] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย อารมฺมณปจฺจยา. อธิปติปจฺจยา. อนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา. นเหตุปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา.

อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา.

อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา.

อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา ฯเปฯ โนวิคตปจฺจยา.

(ค.) ติกญฺจ ปฏฺฐานวรํ ทุกุตฺตมํ
ทุกํ ติกญฺเจว ติกํ ทุกญฺจ.
ติกํ ติกญฺเจว ทุกํ ทุกญฺจ
ฉ อนุโลมปจฺจนียมฺหิ นยา สุคมฺภีราติ.

---

[๑] สี. น ทิสฺสติ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

[๔๙] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นเหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา. สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นเหตุปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ นเหตุปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

[๕๐] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา.

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา.

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ โนอตฺถิปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

[๕๑] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นอารมฺมณปจฺจยา เหตุปจฺจยา.

[๕๒] สิยา กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺเชยฺย นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ นอารมฺมณปจฺจยา อวิคต-ปจฺจยา ฯเปฯ โนอวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา. โนอวิคตปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ โนอวิคตปจฺจยา วิคตปจฺจยา.

โนอวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ โนอวิคต-ปจฺจยา นเหตุปจฺจยา วิคตปจฺจยา.

โนอวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา ฯเปฯ โนอตฺถิปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา.

(ฆ.) ติกญฺจ ปฏฺฐานวรํ ทุกุตฺตมํ
ทุกํ ติกญฺเจว ติกํ ทุกญฺจ.
ติกํ ติกญฺเจว ทุกํ ทุกญฺจ
ฉ ปจฺจนียานุโลมมฺหิ นยา สุคมฺภีราติ.

ปณฺณตฺติวาโร นิฏฺฐิโต.

นิทฺเทสวาเร เตวีสติ ปจฺจยา.

---

๑. กุสลตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร
อนุโลมํ เหตุปจฺจโย

[๕๓] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ

อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อารมฺมณปจฺจโย

[๕๔] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. (๑)

อธิปติปจฺจโย

[๕๕] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อกุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อกุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. อกุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ. (๓)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ. เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกำ มหาภูตำ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ อุปาทารูปำ. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๑)

อนนฺตรสมนนฺตรปจฺจยา

[๕๖] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อนนฺตรปจฺจยา. สมนนฺตรปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา. (อนนฺตรมฺปิ สมนนฺตรมฺปิ อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

สหชาตปจฺจโย

[๕๗] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปำ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปำ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปำ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุำ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกำ มหาภูตำ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ กฏตฺตารูปำ[๑] อุปาทารูปำ.[๒] พาหิรำ เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกำ มหาภูตำ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปำ. อาหารสมุฏฺฐานำ เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกำ มหาภูตำ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปำ. อุตุสมุฏฺฐานำ เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกำ มหาภูตำ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปำ. อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกำ มหาภูตำ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปำ อุปาทารูปำ. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๑)

---

[๑] สี. กตฺตารูปา. [๒] สี. อุปาทายรูปำ, เอวมุปริปิ.

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๕๘] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา วตฺถุ จ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ วตฺถุ จ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา วตฺถุ จ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา. (๑)

นิสฺสยปจฺจโย

[๕๙] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นิสฺสยปจฺจยา.

กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ.... (นิสฺสยปจฺจยำ สหชาตปจฺจยสทิสำ.)

-

อุปนิสฺสยปจฺจโย

[๖๐] กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อุปนิสฺสยปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ.... (อุปนิสฺสยปจฺจยำ อารมฺมณปจฺจยสทิสำ.)

ปุเรชาตปจฺจโย

[๖๑] กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วตฺถุำ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อกุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วตฺถุำ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วตฺถุำ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อาเสวนปจฺจโย

[๖๒] กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

กมฺมปจฺจโย

[๖๓] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ... ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

วิปากปจฺจโย

[๖๔] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ, ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปึ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปึ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปึ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปึ กฏตฺตารูปึ อุปาทารูปึ. (๑)

อาหารปจฺจโย

[๖๕] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปึ กฏตฺตารูปึ อุปาทารูปึ. อาหารสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปึ.

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

อินฺทฺริยปจฺจโย

[๖๖] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อินฺทฺริยปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ. (อินฺทฺริยปจฺจยํ กมฺมปจฺจยสทิสํ.)

ฌานมคฺคปจฺจยา

[๖๗] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. (ฌานปจฺจยมฺปิ มคฺคปจฺจยมฺปิ เหตุปจฺจยสทิสํ.)

สมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๖๘] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สมฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ (สมฺปยุตฺตปจฺจยํ อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๖๙] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ

ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี. ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี. ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี. ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ

จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กฏตฺตารูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ๎ วตฺถุ๎ ปฏิจฺจ ขนฺธา. ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. วตฺถุ๎ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๑)

อตฺถิปจฺจโย

[๗๐] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อตฺถิปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา.

(สงฺขิตฺตํ.) (อตฺถิปจฺจยํ สหชาตปจฺจยสทิสํ.)

นตฺถิวิคตปจฺจยา

[๗๑] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นตฺถิปจฺจยา... วิคตปจฺจยา. (นตฺถิปจฺจยมฺปิ วิคตปจฺจยมฺปิ อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

อวิคตปจฺจโย

[๗๒] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อวิคตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา. (อวิคตปจฺจยํ สหชาตปจฺจยสทิสํ).

(อิเม เตวีสติปจฺจยา สชฺฌายนฺเตน วิตฺถาเรตพฺพา.)

---

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๗๓] เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ,[๑] อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

คณนา เหตุมูลกา

ทุกํ

[๗๔] เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย

---

[๑] สี. เอกา.

นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

ติกํ

[๗๕] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

ทฺวาทสกํ

[๗๖] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

พาวีสกํ

[๗๗] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ อาเสวนปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

เตรสกํ

[๗๘] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

พาวีสกํ

[๗๙] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคเต เอกํ.

เหตุมูลกคณนา[๑] นิฏฺฐิตา.

อารมฺมณาทิทุกํ

(อารมฺมเณ จิเตน สพฺพตฺถ ตีณิเยว ปญฺหา.)

[๘๐] อารมฺมณปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

อธิปติปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต นว ฯเปฯ

อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

---

[๑] ฉ., เท. คณนาเหตุมูลกา.

สหชาตปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
อญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ
นิสฺสยปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
อุปนิสฺสยปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ
ปุเรชาตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ

อาเสวนทุกํ

[๘๑] อาเสวนปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (อาเสวนมูลเก วิปากํ นตฺถิ.)

กมฺมทุกํ

[๘๒] กมฺมปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ

วิปากทุกํ

[๘๓] วิปากปจฺจยา เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ, อธิปติยา เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ. (วิปากมูลเก อาเสวนํ นตฺถิ.)

อาหาราทิทุกํ

[๘๔] อาหารปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
ฌานปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
มคฺคปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
สมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ
วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
อตฺถิปจฺจยา เหตุยา นว ฯเปฯ
นตฺถิปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ
วิคตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ

อวิคตทุกํ

[๘๕] อวิคตปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว ฯเปฯ นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต[๑] ตีณิ.

(เอเกกํ ปจฺจยํ มูลํ[๒] กาตูน[๒] สชฺฌายมคฺเคน[๓] คเณตพฺพาติ.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย[๔]

[๘๖] อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ

---

[๑] สฺยา. อวิคเต. [๒-๒] อิ. มูลกํ กาตุน. [๓] ฉ.,เท. สชฺฌายนฺเตน
[๔] ฉ. ปจฺจนีย นเหตุ.

วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

นอารมฺมณปจฺจโย

[๘๗] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ

กฏตฺตารูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอธิปติปจฺจโย

[๘๘] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอธิปติปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอธิปติปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. (๑)

นอนนฺตรนสมนนฺตรปจฺจยา

[๘๙] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอนนฺตรปจฺจยา. นสมนนฺตรปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. (นอนนฺตรปจฺจยมฺปิ นสมนนฺตรปจฺจยมฺปิ นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

นอญฺญมญฺญปจฺจโย

[๙๐] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอญฺญมญฺญปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอญฺญ-มญฺญปจฺจยา. วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปี, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี กฏตฺตารูปี อุปาทารูปี. พาหิเร มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปี. อาหารสมุฏฺฐาเน มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปี. อุตุสมุฏฺฐาเน มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปี. อสญฺญสตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปี อุปาทารูปี. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ น อญฺญมญฺญปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอญฺญมญฺญปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอุปนิสฺสยปจฺจโย

[๙๑] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอุปนิสฺสยปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (นอุปนิสฺสยปจฺจยํ นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

นปุเรชาตปจฺจโย

[๙๒] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อรูเป กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อรูเป อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อรูเป วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ

ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ... พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นปจฺจาชาตนอาเสวนปจฺจยา

[๙๓] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปจฺจาชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ

กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาเสวนปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ. (นปจฺจาชาตปจฺจยมฺปิ นอาเสวนปจฺจยมฺปิ นอธิปติปจฺจยสทิสํ.)

นกมฺมปจฺจโย

[๙๔] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ กุสลา เจตนา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ อกุสลา เจตนา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ กิริยาพฺยากตา เจตนา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปํ. (๑)

นวิปากปจฺจโย

[๙๕] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ.

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

อกุสลญฺจ[๑] อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

นอาหารปจฺจโย

[๙๖] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา. พาหิรํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

นอินฺทฺริยปจฺจโย

[๙๗] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอินฺทฺริยปจฺจยา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปํ. อสญฺญสตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ รูปชีวิตินฺทฺริยํ. (๑)

นฌานปจฺจโย

[๙๘] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฌานปจฺจยา. ปญฺจวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

---

[๑] สี. กุสลํ.

นมคฺคปจฺจโย

[๙๙] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ[๑] ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา.[๒] เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปฏิจฺจ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว[๓] มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว[๔] มหาภูตา. มหาภูเต ปฏิจฺจ[๔] จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

นสมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๑๐๐] กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

---

[๑] สฺยา. ขนฺธา. [๒] สฺยา. ขนฺเธ.
[๓] ฉ.,เท. อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ. สฺยา. โปตฺถเก น ทิสฺสติ.
[๔-๔] ฉ., เท. อิเม ปาฐา ทิสฺสนฺติ, สฺยา. โปตฺถเก น ทิสฺสนฺติ.

นวิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๑๐๑] กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อรูเป กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อกุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา, อรูเป อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา, อรูเป วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. พาหิรำ... อาหารสมุฏฺฐานำ... อุตุสมุฏฺฐานำ... อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปำ อุปาทารูปำ. (๑)

โนนตฺถิโนวิคตปจฺจยา

[๑๐๒] กุสลำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ โนนตฺถิปจฺจยา... โนวิคตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสำ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียำ ๒. สงฺขยาวาโร

สุทฺธำ

[๑๐๓] นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม

ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

นเหตุทุกํ

[๑๐๔] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

[๑๐๕] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

วีสกํ

[๑๐๖] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตร-ปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา

นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคเต เอกํ.

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอารมฺมณทุกํ

[๑๐๗] นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

จตุกฺกํ

[๑๐๘] นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตเร เอกํ ฯเปฯ โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นอธิปติทุกํ

[๑๐๙] นอธิปติปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๑๐] นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๑๑] นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอนนฺตเร เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นอนนฺตราทิ

[๑๑๒] นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา...นอญฺญมญฺปจฺจยา... นอุปนิสฺสยปจฺจยา.... (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๑๑๓] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๑๔] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๑๕] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นปจฺฉาชาตนอาเสวนทุกํ

[๑๑๖] นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๑๗] นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว,

นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๑๘] นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ.

นกมฺมทุกํ

[๑๑๙] นกมฺมปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

[๑๒๐] นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นวิปากทุกํ

[๑๒๑] นวิปากปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย

เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๒๒] นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๒๓] นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นอาหาราทิทุกํ

[๑๒๔] นอาหารปจฺจยา ฯเปฯ นอินฺทฺริยปจฺจยา ฯเปฯ นฌานปจฺจยา ฯเปฯ นมคฺคปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ.

นสมฺปยุตฺตทุกํ

[๑๒๕] นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ ปญฺจ. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.) โนวิคเต ปญฺจ.

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๑๒๖] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ เอกํ,

นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

[๑๒๗] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๒๘] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

โนนตฺถิโนวิคตทุกํ

[๑๒๙] โนนตฺถิปจฺจยา. โนวิคตปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา ปญฺจ.

ติกํ

[๑๓๐] โนวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ ฯเปฯ

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๑๓๑] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๓๒] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

จตุกฺกํ

[๑๓๓] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ

เอกาทสกํ

[๑๓๔] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตร-ปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

ทฺวาทสกํ (สาเสวนํ)

[๑๓๕] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ ฯเปฯ

เตวีสกํ (สาเสวนํ)

[๑๓๖] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

เตรสกํ (สวิปากํ)

[๑๓๗] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ ฯเปฯ

เตวีสกํ (สวิปากํ)

[๑๓๘] เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา

วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา นปจฺจาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ.

เหตุมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

อารมฺมณทุกำ

[๑๓๙] อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺจาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกำ

[๑๔๐] อารมฺมณปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺจาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

อารมฺมณมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

(ยถา เหตุมูลกำ, เอวำ วิตฺถาเรตพฺพำ.)

อธิปติทุกำ

[๑๔๑] อธิปติปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

จตุกฺกํ

[๑๔๒] อธิปติปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ

อนนฺตรสมนนฺตรทุกํ

(อนนฺตรปจฺจยา, สมนนฺตรปจฺจยา, ยถา อารมฺมณปจฺจยา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพา.)

สหชาตทุกํ

[๑๔๓] สหชาตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๔๔] สหชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

[๑๔๕] สหชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อญฺญมญฺญทุกํ

[๑๔๖] อญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

[๑๔๗] อญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๔๘] อญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ,

นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ[๑] วิตฺถาเรตพฺพํ.[๑])

นิสฺสยอุปนิสฺสยทุกํ

[๑๔๙] นิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ.

(นิสฺสยปจฺจยา ยถา สหชาตมูลกํ. อุปนิสฺสยปจฺจยา ยถา อารมฺมณมูลกํ.)

ปุเรชาตทุกํ

[๑๕๐] ปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, น ปจฺฉาชาเต ตีณิ, น อาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ.

ติกํ

[๑๕๑] ปุเรชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อาเสวนทุกํ

[๑๕๒] อาเสวนปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

[๑-๑] สฺยา. โปตฺถเก "เอวํ วิตฺถาเรตพฺพนฺติ อยํ ปาโฐ น ทิสฺสติ. เอวมุปริปิ.

ติกํ

[๑๕๓] อาเสวนปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

กมฺมทุกํ

[๑๕๔] กมฺมปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๕๕] กมฺมปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

[๑๕๖] กมฺมปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ,

นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

วิปากทุกํ

[๑๕๗] วิปากปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

[๑๕๘] วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๑๕๙] วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ.

ปญฺจกํ

[๑๖๐] วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯเปฯ

เตวีสกำ

[๑๖๑] วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺต-ปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา นปจฺจยา เอกำ, นอาเสวเน เอกำ.

อาหารทุกำ

[๑๖๒] อาหารปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอินฺทฺริเย เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกำ

[๑๖๓] อาหารปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

[๑๖๔] อาหารปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อินฺทฺริยทุกํ

[๑๖๕] อินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๖๖] อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

[๑๖๗] อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา

ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

ฌานทุกํ

[๑๖๘] ฌานปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๖๙] ฌานปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

[๑๗๐] ฌานปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

มคฺคทุกํ

[๑๗๑] มคฺคปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๗๒] มคฺคปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

[๑๗๓] มคฺคปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

สมฺปยุตฺตทุกํ

[๑๗๔] สมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกำ

[๑๗๕] สมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกำ, เอวำ[๑] วิตฺถาเรตพฺพำ.[๑])

วิปฺปยุตฺตทุกำ

[๑๗๖] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกำ

[๑๗๗] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

[๑-๑] สฺยา. โปตฺถเก "เอวำ วิตฺถาเรตพฺพนฺติ อยำ ปาโฐ น ทิสฺสติ. เอวมุปริปิ.

จตุกฺกํ

[๑๗๘] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

ปญฺจกํ

[๑๗๙] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติ-ปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ ฯเปฯ.

ทฺวาทสกํ

[๑๘๐] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติ-ปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

เตวีสกํ (สาเสวนํ)

[๑๘๑] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

จุทฺทสกํ (สวิปากํ)

[๑๘๒] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

เตวีสกํ (สวิปากกํ)

[๑๘๓] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺจฺาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

อตฺถิทุกํ

[๑๘๔] อตฺถิปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺจฺาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๘๕] อตฺถิปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺจฺาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกกํ

[๑๘๖] อตฺถิปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺจฺาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นตฺถิวิคตทุกํ

[๑๘๗] นตฺถิปจฺจยา ฯเปฯ วิคตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา อารมฺมณมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อวิคตทุกํ

[๑๘๘] อวิคตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๘๙] อวิคตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียคณนา นิฏฺฐิตา.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๑๙๐] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

ติกํ

[๑๙๑] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

สตฺตกํ

[๑๙๒] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) ฯเปฯ

ทสกํ

[๑๙๓] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตร-ปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา

นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา.

(ยาวาเสวนา สพฺพํ สทิสํ, นกมฺเม คณิเต ปญฺจ ปญฺหา โหนฺติ.)

ทฺวาทสกํ

นเหตุปจฺจยา[๑] นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นอาเสวนปจฺจยา[๑] นกมฺมปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

จุทฺทสกํ

[๑๙๔] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสย-ปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

เอกวีสกํ

[๑๙๕] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสย-ปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

๑-๑ สฺยา. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

นอารมฺมณทุกํ

[๑๙๖] นอารมฺมณปจฺจยา เหตุยา ปญฺจ, อธิปติยา ปญฺจ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๑๙๗] นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

(ยถา นเหตุมูลกํ,[๑] เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นอธิปติทุกํ

[๑๙๘] นอธิปติปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

---

[๑] สี. เหตุมูลกํ.

ติกํ

[๑๙๙] นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

[๒๐๐] นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอนนฺตราทิทุกํ

[๒๐๑] นอนนฺตรปจฺจยา. นสมนนฺตรปจฺจยา. นอญฺญมญฺญปจฺจยา. นอุปนิสฺสยปจฺจยา เหตุยา ปญฺจ, อธิปติยา ปญฺจ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๒๐๒] นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร

เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๒๐๓] นปุเรชาตปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต สตฺต.

ติกํ

[๒๐๔] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

[๒๐๕] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺฉาชาตทุกํ

[๒๐๖] นปจฺฉาชาตปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

ติกํ

[๒๐๗] นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

[๒๐๘] นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอาเสวนทุกํ

[๒๐๙] นอาเสวนปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ

ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

ติกํ

[๒๑๐] นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

[๒๑๑] นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นกมฺมทุกํ

[๒๑๒] นกมฺมปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

[๒๑๓] นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๒๑๔] นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปากทุกํ

[๒๑๕] นวิปากปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

ติกํ

[๒๑๖] นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ,

สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

[๒๑๗] นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอาหารทุกํ

[๒๑๘] นอาหารปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอินฺทฺริยทุกํ

[๒๑๙] นอินฺทฺริยปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นฌานทุกํ

[๒๒๐] นฌานปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นมคฺคติกํ

[๒๒๑] นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

[๒๒๒] นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นสมฺปยุตฺตทุกํ

[๒๒๓] นสมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ปญฺจ, อธิปติยา ปญฺจ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๒๒๔] นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๒๒๕] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, [๑]วิปาเก เอกํ,[๑] อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

[๒๒๖] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

[๒๒๗] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

โนนตฺถิโนวิคตทุกํ

[๒๒๘] โนนตฺถิปจฺจยา. โนวิคตปจฺจยา เหตุยา ปญฺจ, อธิปติยา ปญฺจ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, กมฺเม

[๑-๑] สี. วิปาเก ตีณิ.

ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

[๒๒๙] โนวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

อฏฺฐกกํ

[๒๓๐] โนวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

เตรสกกํ

[๒๓๑] โนวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

ปณฺณรสกกํ

[๒๓๒] โนวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

เอกวีสกํ

[๒๓๓] โนวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

ปจฺจนียานุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

ปฏิจฺจวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๑. กุสลตฺติกํ ๒. สหชาตวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๒๓๔] กุสลํ ธมฺมํ สหชาโต กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา. กุสลํ ธมฺมํ สหชาโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา กุสเล ขนฺเธ สหชาตํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. กุสลํ ธมฺมํ สหชาโต กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๒๓๕] อกุสลํ ธมฺมํ สหชาโต อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา.

อกุสลํ ธมฺมํ สหชาโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ สหชาตํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อกุสลํ ธมฺมํ สหชาโต อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๒๓๖] อพฺยากตํ ธมฺมํ สหชาโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ สหชาตํ วตฺถุ, วตฺถุ สหชาตา ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ สหชาตา ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต สหชาตํ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต สหชาตา เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต สหชาตํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ, กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

[๒๓๗] กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ สหชาโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ สหชาตํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ สหชาโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ สหชาตํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

(ยถา ปฏิจฺจวาเร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๒๓๘] เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

(ยถา ปฏิจฺจวารคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๒๓๙] อกุสลํ ธมฺมํ สหชาโต อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ สหชาโต วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ สหชาโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ขนฺเธ สหชาตํ วตฺถุ, วตฺถุ สหชาตา ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ สหชาตา ตโย มหาภูตา,

ตโย มหาภูเต สหชาตํ เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต สหชาตา เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต สหชาตํ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ สหชาตา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต สหชาตํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

(ยถา ปฏิจฺจวาเร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๒๔๐] นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

[๒๔๑] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมำ

[๒๔๒] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกำ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกำ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

ปจฺจนียานุโลมำ นิฏฺฐิตำ.

สหชาตวาโร นิฏฺฐิโต.

(ปฏิจฺจตฺถำ[๑] นาม สหชาตตฺถำ สหชาตตฺถำ นาม ปฏิจฺจตฺถำ.[๑])

---

๑. กุสลตฺติกำ ๓. ปจฺจยวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย[๒]

[๒๔๓] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา

[๑-๑] ฉ., เท. (ปฏิจฺจตฺตำ นาม สหชาตตฺตำ, สหชาตตฺตำ นาม ปฏิจฺจตฺตำ) [๒] สฺยา. ปจฺจยวาโร...

จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๒๔๔] อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๒๔๕] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปจฺจยา วตฺถุ, วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต ปจฺจยา เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต ปจฺจยา เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา. (๒)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา, มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๔)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา, มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๕)

[๒๔๖] กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา, กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๓)

[๒๔๗] อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา, อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๓)

อารมฺมณปจฺจโย

[๒๔๘] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๒๔๙] อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๒๕๐] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ, โสตายตนํ ปจฺจยา โสตวิญฺญาณํ. ฆานายตนํ ปจฺจยา ฆานวิญฺญาณํ. ชิวฺหายตนํ ปจฺจยา ชิวฺหาวิญฺญาณํ. กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา. (๒)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา. (๓)

[๒๕๑] กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๒๕๒] อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อธิปติปจฺจโย

[๒๕๓] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปึ อุปาทารูปึ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา.

(ยถา เหตุปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อนนฺตรสมนนฺตรปจฺจยา

[๒๕๔] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อนนฺตรปจฺจยา. สมนนฺตรปจฺจยา.

(ยถา อารมฺมณปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

สหชาตปจฺจโย

[๒๕๕] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา.ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา กฏตฺตารูปึ อุปาทารูปึ, จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา.

(ยถา เหตุปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๒๕๖] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา... เอกํ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญ-ปจฺจยา... เอกํ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา วตฺถุ จ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา วตฺถุ จ, ขนฺเธ ปจฺจยา วตฺถุ, วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปจฺจยา เทฺว มหาภูตา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปจฺจยา เทฺว มหาภูตา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ, วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา.

(ยถา อารมฺมณปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นิสฺสยปจฺจโย

[๒๕๗] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นิสฺสยปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา.

(ยถา สหชาตปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อุปนิสฺสยปจฺจโย

[๒๕๘] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อุปนิสฺสยปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. (อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

ปุเรชาตปจฺจโย

[๒๕๙] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ, วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา, วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาต-ปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา, วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๓)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา

ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อาเสวนปจฺจโย

[๒๖๐] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวน-ปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ฯเปฯ (๑)

อกุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ฯเปฯ (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวน-ปจฺจยา. กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปจฺจยา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา. (๒)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา. (๓)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา ฯเปฯ (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ

กมฺมปจฺจโย

[๒๖๑] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา. (๒)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ, กมฺมปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา ฯเปฯ (๕)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล[๑] ธมฺโม ฯเปฯ อพฺยากโต ธมฺโม ฯเปฯ[๑] กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ กมฺมปจฺจยา ฯเปฯ

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล[๒] ธมฺโม ฯเปฯ อพฺยากโต ธมฺโม ฯเปฯ[๒] อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ กมฺมปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ฯเปฯ อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

๑-๑, ๒-๒. ฉ., เท. อิเม ปาจา ทิสฺสนฺติ, สฺยา. โปตฺถเกสุ น ทิสฺสนฺติ.

วิปากปจฺจโย

[๒๖๒] อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. วิปากาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกำ มหาภูตำ ปจฺจยา ฯเปฯ จกฺขายตนำ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณำ ฯเปฯ กายายตนำ ปจฺจยา กายวิญฺญาณำ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา ขนฺธา.

อาหารปจฺจโย

[๒๖๓] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ อาหารสมุฏฺฐานำ เอกำ มหาภูตำ ฯเปฯ จกฺขายตนำ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณำ ฯเปฯ กายายตนำ ปจฺจยา กายวิญฺญาณำ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (ปริปุณฺณำ.)

อินฺทฺริยปจฺจโย

[๒๖๔] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อินฺทฺริยปจฺจยา ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ปจฺจยา ฯเปฯ จกฺขายตนำ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณำ ฯเปฯ กายายตนำ ปจฺจยา กายวิญฺญาณำ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา.

(อินฺทฺริยปจฺจยา ยถา กมฺมปจฺจยา, เอวำ วิตฺถาเรตพฺพำ.)

ฌานมคฺคปจฺจยา

[๒๖๕] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ฌานปจฺจยา ฯเปฯ มคฺคปจฺจยา.

(ฌานปจฺจยาปิ มคฺคปจฺจยาปิ ยถา เหตุปจฺจยา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

สมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๒๖๖] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สมฺปยุตฺตปจฺจยา. (อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๒๖๗] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปึ, ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปึ. ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปึ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๓)

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺต-ปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสเล

ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ขนฺธา. วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กฏตฺตารูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. ขนฺเธ ปจฺจยา วตฺถุ, วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา. ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, วตฺถุ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา, วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺต-ปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา. วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๒)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. วตฺถุ จฺจยา กุสลา ขนฺธา, วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. วตฺถุ๎ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา, มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี, ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๔)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. วตฺถุ๎ ปจฺจยา อกุสลา ขนฺธา, มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๕)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา, วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา. ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา, กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี, ขนฺธา วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา, จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๓)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุ๎ญจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ๎

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ [๑]เทฺว ขนฺเธ[๑] จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา, อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขนฺเธ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (๓)

อตฺถิอาทิปจฺจยา

[๒๖๘] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อตฺถิปจฺจยา ฯเปฯ (อตฺถิปจฺจยา สหชาตปจฺจยสทิสํ กาตพฺพํ. นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยสทิสํ, อวิคตปจฺจยา สหชาตปจฺจยสทิสํ.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๒๖๙] เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน สตฺต, กมฺเม สตฺตรส, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺตรส, อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต,

---

[๑-๑] ฉ., เท. เทฺว ขนฺธา.

วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

เหตุทุกํ

[๒๗๐] เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส ฯเปฯ อวิคเต สตฺตรส.

ติกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, (สพฺพตฺถ สตฺต.) วิปาเก เอกํ, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

ทฺวาทสกํ (สาเสวนํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา กมฺเม สตฺต, อาหาเร สตฺต ฯเปฯ อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

พาวีสกํ (สาเสวนํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวน-ปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ วิคตปจฺจยา อวิคเต สตฺต.

เตรสกํ (สวิปากํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหาเร เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เอกํ.

พาวีสกํ (สวิปากํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ วิคตปจฺจยา อวิคเต เอกํ

เหตุมูลกํ.

อารมฺมณทุกํ

[๒๗๑] อารมฺมณปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อธิปติยา สตฺต ฯเปฯ (อารมฺมณมูลกํ ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อธิปติทุกํ

[๒๗๒] อธิปติปจฺจยา เหตุยา สตฺตรส ฯเปฯ

อนนฺตรสมนนฺตรทุกํ

[๒๗๓] อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา เหตุยา สตฺต ฯเปฯ

สหชาตาทิทุกํ

[๒๗๔] สหชาตปจฺจยา ฯเปฯ อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา ฯเปฯ

อาเสวนปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, กมฺเม สตฺต, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺต, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

กมฺม วิปากทุกํ

[๒๗๕] กมฺมปจฺจยา ฯเปฯ วิปากปจฺจยา เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ, อธิปติยา เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

อาหาราทิทุกํ

[๒๗๖] อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อินฺทฺริยปจฺจยา. ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. สมฺปยุตฺตปจฺจยา. วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อตฺถิปจฺจยา. นตฺถิปจฺจยา. วิคตปจฺจยา ฯเปฯ

อวิคตปจฺจยา เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต ฯเปฯ วิคเต สตฺต.

ปจฺจยวาเร อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๒๗๗] อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา

ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปำ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปำ. ขนฺเธ ปจฺจยา วตฺถุ, วตฺถุำ ปจฺจยา ขนฺธา. เอกำ มหาภูตำ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ กฏตฺตารูปำ อุปาทารูปำ. พาหิรำ... อาหารสมุฏฺฐานำ... อุตุสมุฏฺฐานำ... อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา กฏตฺตารูปำ อุปาทารูปำ. จกฺขายตนำ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณำ ฯเปฯ กายายตนำ ปจฺจยา กายวิญฺญาณำ. วตฺถุำ ปจฺจยา อเหตุกา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วตฺถุำ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๒)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

นอารมฺมณปจฺจโย

[๒๗๘] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ.

(ยถา ปฏิจฺจวาเร นอารมฺมณปจฺจยา, เอวำ วิตฺถาเรตพฺพำ.)

นอธิปติปจฺจโย

[๒๗๙] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (อพฺยากตํ ปริปุณฺณํ กาตพฺพํ.). พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ วตฺถุ ปจฺจยา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา ฯเปฯ

(ยถา อนุโลเม สหชาตปจฺจยํ, เอวํ คเณตพฺพํ.)

นอนนฺตราทิปจฺจยา

[๒๘๐] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอนนฺตรปจฺจยา. นสมนนฺตรปจฺจยา. นอญฺญมญฺญปจฺจยา. นอุปนิสฺสยปจฺจยา. นปุเรชาตปจฺจยา.

(ยถา ปฏิจฺจวาเร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นปจฺฉาชาตาทิปจฺจยา

[๒๘๑] กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปจฺฉาชาต-ปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา ฯเปฯ จกฺขายตนํ ปจฺจยา ฯเปฯ [๑] (นปจฺฉาชาตปจฺจยมฺปิ นอาเสวนปจฺจยมฺปิ ปริปุณฺณํ, สตฺตรส.)

(ยถา อนุโลเม สหชาตปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

---

[๑] สฺยา. เอตฺถนฺตเร "จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ "ติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ.

นกมฺมปจฺจโย

[๒๘๒] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา กุสลา เจตนา. (๑)

อกุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา อกุสลา เจตนา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ปจฺจยา กิริยาพฺยากตา เจตนา. พาหิรำ... อาหารสมุฏฺฐานำ... อุตุสมุฏฺฐานำ เอกำ มหาภูตำ ปจฺจยา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา อุปาทารูปำ. วตฺถุ ปจฺจยา กิริยาพฺยากตา เจตนา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา เจตนา. (๒)

อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อกุสลา เจตนา. (๓)

กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา กุสลา เจตนา. (๑)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา อกุสลา เจตนา. (๑)

นวิปากปจฺจโย

[๒๘๓] กุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ

นวิปากปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ, วตฺถุ ปจฺจยา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา.

อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา ขนฺธา.

(วิปากํ ฉเปตฺวา สพฺพตฺถ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นอาหาราทิปจฺจยา

[๒๘๔] อพฺยากตํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา. นอินฺทฺริยปจฺจยา. นฌานปจฺจยา ฯเปฯ จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. (นฌาเน อิทํ[๑] นานากรณํ.) นมคฺคปจฺจยา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา อเหตุกวิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (นมคฺเค อิทํ[๒] นานากรณํ.)

(อวเสสํ ยถา ปฏิจฺจวาเร ปจฺจนียํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑,๒ สฺยา., สี. อิมํ.

นสมฺปยุตฺตาทิปจฺจยา

[๒๘๕] นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. โนนตฺถิปจฺจยา. กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ โนวิคตปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี.

(ยถา ปฏิจฺจวาเร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๒๘๖] นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

นเหตุทุกํ

[๒๘๗] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นอารมฺมณทุกํ

[๒๘๘] นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นอธิปติทุกํ

[๒๘๙] นอธิปติปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม

เอกํ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอนนฺตเร เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) ฯเปฯ

นอนนฺตราทิ

[๒๙๐] นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.).

นปุเรชาตทุกํ

[๒๙๑] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นปจฺฉาชาตนอาเสวนทุกํ

[๒๙๒] นปจฺฉาชาตปจฺจยา ฯเปฯ นอาเสวนปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นกมฺมทุกํ

[๒๙๓] นกมฺมปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นวิปากทุกํ

[๒๙๔] นวิปากปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน

เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

นอาหาราทิทุกํ

[๒๙๕] นอาหารปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) โนวิคเต เอกํ.

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุยา เอกํ. (สพฺพตฺถ เอกํ.).
นฌานปจฺจยา นเหตุยา เอกํ. (สพฺพตฺถ เอกํ.).
นมคฺคปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.).
นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.).

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๒๙๖] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา

เทฺว, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกำ, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกำ, นอินฺทฺริเย เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

จตุกฺกำ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกำ. (สพฺพตฺถ เอกำ.).

โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสำ.)

ปจฺจยวาเร ปจฺจนียำ นิฏฺฐิตำ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียำ

เหตุทุกำ

[๒๙๗] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส,[๑] นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกำ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา สตฺต, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก

---

[๑] สฺยา. สตฺต.

สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ.

เอกาทสกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต.

ทฺวาทสกํ (สาเสวนํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวน-ปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต ฯเปฯ

เตวีสกํ (สาเสวนํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวน-ปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา มคฺคปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นวิปาเก สตฺต.

เตรสกํ (สวิปากํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

เตวีสกํ (สวิปากํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

อารมฺมณทุกํ

[๒๙๘] อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอธิปติยา สตฺต, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต,[๑] นวิปาเก สตฺต, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.[๑]

ติกํ

อารมฺมณปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา สตฺต, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา เหตุมูลกํ, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อธิปติทุกํ

[๒๙๙] อธิปติปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

อธิปติปจฺจยา เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

อนนฺตรปจฺจยา [๒] สมนนฺตรปจฺจยา.

(ยถา อารมฺมณมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๑-๑ ฉ., เท. อิเม ปาฐา ทิสฺสนฺติ, สฺยา. โปตฺถเกสุ "เหตุปจฺจยาติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ.

สหชาตทุกํ

[๓๐๐] สหชาตปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

สหชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, (สงฺขิตฺตํ.) นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

สหชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

อญฺญมญฺญทุกํ

[๓๐๑] อญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

อญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา

สตฺต, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

อญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นิสฺสยทุกํ

[๓๐๒] นิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ. (นิสฺสยปจฺจยา ยถา สหชาตปจฺจยา.)

อุปนิสฺสยทุกํ

[๓๐๓] อุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ. (อุปนิสฺสยปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

ปุเรชาตทุกํ

[๓๐๔] ปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอธิปติยา สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ.

ปุเรชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ

อาเสวนทุกํ

[๓๐๕] อาเสวนปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอธิปติยา สตฺต,

นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

อาเสวนปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา สตฺต, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

จตุกฺกํ

[๓๐๖] อาเสวนปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

อาเสวนปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นวิปาเก สตฺต. [๑]

กมฺมทุกํ

[๓๐๗] กมฺมปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

---

[๑] สฺยา. ฯเปฯ.

ติกํ

กมฺมปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

วิปากทุกํ

[๓๐๘] วิปากปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ติกํ

วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

ทฺวาทสกํ

วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาต-ปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ ฯเปฯ

เตวีสกํ

วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา

อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

อาหารทุกํ

[๓๐๙] อาหารปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

อาหารปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

อินฺทฺริยทุกํ

[๓๑๐] อินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

ฌานทุกํ

[๓๑๑] ฌานปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปาเก สตฺตรส, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ,

นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, ฌานปจฺจยา เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

มคฺคทุกํ

[๓๑๒] มคฺคปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

มคฺคปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

สมฺปยุตฺตปจฺจยา. (อารมฺมณปจฺจยสทิสํ).

วิปฺปยุตฺตทุกํ

[๓๑๓] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

จตุกฺกํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา สตฺต, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต.

ปญฺจกํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต ฯเปฯ

เตรสกํ (สาเสวนํ)

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวนปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต.

เตวีสกํ (สาเสวนํ)

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ อาเสวนปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต สตฺต, นวิปาเก สตฺต.

จุทฺทสกํ (สวิปากํ)

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

เตวีสกำ (สวิปากำ)

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา. (สงฺขิตฺตำ.)[๑] อวิคตปจฺจยา, นปจฺจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ.

อตฺถิปจฺจยา. (สหชาตปจฺจยสทิสำ.).

นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา. (อารมฺมณปจฺจยสทิสำ.).

อวิคตปจฺจยา. (สหชาตปจฺจยสทิสำ.).

ปจฺจยวาเร อนุโลมปจฺจนียำ นิฏฺฐิตำ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมำ

นเหตุทุกำ

[๓๑๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต จตฺตาริ, อญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกำ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา จตฺตาริ, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต จตฺตาริ.

ติกำ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกำ, อญฺญมญฺเญ เอกำ, นิสฺสเย เอกำ, กมฺเม เอกำ, วิปาเก เอกำ, อาหาเร เอกำ,

---

[๑] สฺยา. น ทิสฺสติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ.

อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

ทฺวาทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตร-ปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

จุทฺทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, [๑] อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

เอกวีสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา ฯเปฯ[๒] โนวิคตปจฺจยา

---

[๑] สฺยา. เอตฺถนฺตเร ‘‘วิคเต เอกนฺติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ. [๒] สฺยา. สงฺขิตฺตํ, เอวมุปริปิ.

สหชาเต เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอารมฺมณทุกํ

[๓๑๕] นอารมฺมณปจฺจยา เหตุยา ปญฺจ, อธิปติยา ปญฺจ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, กมฺเม ปญฺจ, วิปากเก เอกํ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติทุกํ

[๓๑๖] นอธิปติปจฺจยา เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน สตฺต, กมฺเม สตฺตรส, วิปากเก เอกํ, อาหาเร สตฺตรส, อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

ติกํ

นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร

จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต จตฺตาริ, อญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา จตฺตาริ, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต จตฺตาริ.

จตุกฺกํ

นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอนนฺตราทิทุกํ

[๓๑๗] นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๓๑๘] นปุเรชาตปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต สตฺต.

ติกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย

เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺฉาชาตทุกํ

[๓๑๙] นปจฺฉาชาตปจฺจยา เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน สตฺต, กมฺเม สตฺตรส, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺตรส, อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

ติกํ

นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต จตฺตาริ, อญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา จตฺตาริ, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต จตฺตาริ.

จตุกฺกํ

นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอาเสวนทุกํ

[๓๒๐] นอาเสวนปจฺจยา เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, กมฺเม สตฺตรส, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺตรส, อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

ติกํ

นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต จตฺตาริ, อญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา จตฺตาริ, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต จตฺตาริ.

จตุกฺกํ

นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นกมฺมทุกํ

[๓๒๑] นกมฺมปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน สตฺต, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺต, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต.

ติกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ.

จตุกฺกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปากทุกํ

[๓๒๒] นวิปากปจฺจยา เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน สตฺต, กมฺเม สตฺตรส, อาหาเร สตฺตรส,

อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

ติกํ

นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต จตฺตาริ, อญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นิสฺสเย จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม จตฺตาริ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา จตฺตาริ, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต จตฺตาริ.

จตุกฺกํ

นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอาหารทุกํ

[๓๒๓] นอาหารปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ (สงฺขิตฺตํ.)

นอินฺทฺริยทุกํ

[๓๒๔] นอินฺทฺริยปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นฆานทุกํ

[๓๒๕] นฆานปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นฆานปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นมคฺคทุกํ

[๓๒๖] นมคฺคปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นสมฺปยุตฺตทุกํ

[๓๒๗] นสมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ปญฺจ, อธิปติยา ปญฺจ, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, กมฺเม ปญฺจ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร ปญฺจ, อินฺทฺริเย ปญฺจ, ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา สหชาเต เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๓๒๘] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

จตุกฺกำ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต เอกำ, อญฺญมญฺเญ เอกำ, นิสฺสเย เอกำ, กมฺเม เอกำ, อาหาเร เอกำ, อินฺทฺริเย เอกำ, อตฺถิยา เอกำ, อวิคเต เอกำ. (สงฺขิตฺตำ.)

โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสำ.).

ปจฺจยวาเร ปจฺจนียานุโลมำ นิฏฺฐิตำ.

ปจฺจยวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๑. กุสลตฺติกำ ๔. นิสฺสยวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๓๒๙] กุสลำ ธมฺมำ นิสฺสาย กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ นิสฺสาย เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา. กุสลำ ธมฺมำ นิสฺสาย อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. กุสลำ ธมฺมำ นิสฺสาย กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, ตโย ขนฺเธ นิสฺสาย เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ, เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปำ. (๓)

[๓๓๐] อกุสลำ ธมฺมำ นิสฺสาย อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา. อกุสลำ ธมฺมำ นิสฺสาย อพฺยากโต ธมฺโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อกุสลํ ธมฺมํ นิสฺสาย อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๓๓๑] อพฺยากตํ ธมฺมํ นิสฺสาย อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ นิสฺสาย เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ตโย ขนฺเธ นิสฺสาย เอโก ขนฺโธ กฏตฺตา จ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ นิสฺสาย วตฺถุ, วตฺถุ นิสฺสาย ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ นิสฺสาย ตโย มหาภูตา, ตโย มหาภูเต นิสฺสาย เอกํ มหาภูตํ, เทฺว มหาภูเต นิสฺสาย เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. วตฺถุ นิสฺสาย วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ นิสฺสาย กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา วตฺถุ นิสฺสาย กุสลา ขนฺธา. (๒)

อพฺยากตํ ธมฺมํ นิสฺสาย อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ นิสฺสาย อกุสลา ขนฺธา. (๓)

อพฺยากตํ ธมฺมํ นิสฺสาย กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ นิสฺสาย กุสลา ขนฺธา, มหาภูเต นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๔)

อพฺยากตำ ธมฺมำ นิสฺสาย อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ๎ นิสฺสาย อกุสลา ขนฺธา, มหาภูเต นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๕)

[๓๓๒] กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ นิสฺสาย กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา. กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ นิสฺสาย อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. กุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ นิสฺสาย กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา, กุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๓)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ นิสฺสาย อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา. อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ นิสฺสาย อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมำ นิสฺสาย อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา, อกุสเล ขนฺเธ จ มหาภูเต จ นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๓)

(ยถา ปจฺจยวาเร, เอวำ วิตฺถาเรตพฺพำ.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๓๓๓] เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน สตฺต, กมฺเม สตฺตรส, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺตรส, อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

(ยถา[๑] ปจฺจยวาเร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.[๑])

นิสฺสยวาเร อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๓๓๔] อกุสลํ ธมฺมํ นิสฺสาย อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ นิสฺสาย วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ นิสฺสาย อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ

[๑-๑] ฉ., เท. อิเม ปาจา ทิสฺสนฺติ, เอวมุปริปิ.

นิสฺสาย ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, ตโย ขนฺเธ นิสฺสาย เอโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ, อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ นิสฺสาย เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ, ขนฺเธ นิสฺสาย วตฺถุ, วตฺถุๆ นิสฺสาย ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ นิสฺสาย ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต นิสฺสาย จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ นิสฺสาย ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต นิสฺสาย กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. จกฺขายตนํ นิสฺสาย จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ นิสฺสาย กายวิญฺญาณํ วตฺถุ นิสฺสาย อเหตุกา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ นิสฺสาย อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วตฺถุ นิสฺสาย วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๒)

อกุสลญฺจ อพฺยากตญฺจ ธมฺมํ นิสฺสาย อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ นิสฺสาย วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

(ยถา ปจฺจยวาเร, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๓๓๕] นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ,

นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

นิสฺสยวาเร[๑] ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.[๒]

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๓๓๖] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺตรส, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นิสฺสยวาเร อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๓๓๗] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ, สมนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต จตฺตาริ, อญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นิสฺสเย

---

[๑] สฺยา. นิสฺสยวารสฺส, เอวมุปริปิ. [๒] ฉ., เท. อยํ ปาโฐ น ทิสฺสติ, เอวมุปริปิ.

จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต จตฺตาริ, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกำ, อาหาเร จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, ฌาเน จตฺตาริ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา จตฺตาริ, นตฺถิยา จตฺตาริ, วิคเต จตฺตาริ, อวิคเต จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตำ.)

นิสฺสยวาเร ปจฺจนียานุโลมำ นิฏฺฐิตำ.

(ปจฺจยตฺตำ[๑] นาม นิสฺสยตฺตำ, นิสฺสยตฺตำ นาม ปจฺจยตฺตำ.[๑])

นิสฺสยวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๑. กุสลตฺติกำ ๕. สำสฏฺฐวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๓๓๘] กุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สำสฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อกุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สำสฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สำสฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา

๑-๑ สฺยา. ปจฺจยตฺถำ นาม นิสฺสยตฺถำ นิสฺสยตฺถำ นาม ปจฺจยตฺถำ.

เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สหฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อารมฺมณาทิปจฺจยา

[๓๓๙] กุสลํ ธมฺมํ สหฏฺโฐ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อธิปติปจฺจยา. (อธิปติ ปฏิสนฺธิกฺขเณ นตฺถิ.) อนนฺตรปจฺจยา. สมนนฺตรปจฺจยา. สหชาตปจฺจยา. อญฺญมญฺญปจฺจยา. นิสฺสยปจฺจยา. อุปนิสฺสยปจฺจยา. (สพฺพานิ ปทานิ เหตุมูลกสทิสานิ).

ปุเรชาตปจฺจโย

[๓๔๐] กุสลํ ธมฺมํ สหฏฺโจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. กุสลํ เอกํ ขนฺธํ สหฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหฏฺโจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ สหฏฺโจ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. อกุสลํ เอกํ ขนฺธํ สหฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหฏฺโจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ สหฏฺโจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา, วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สหฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหฏฺโจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปุเรชาตปจฺจยา. (๑)

อาเสวนปจฺจโย

[๓๔๑] กุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ ฯเปฯ อกุสลำ ธมฺมำ ฯเปฯ อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺจา ฯเปฯ

กมฺมปจฺจโย

[๓๔๒] กุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา ฯเปฯ อกุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ ฯเปฯ อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ ฯเปฯ

วิปากปจฺจโย

[๓๔๓] อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา วิปากาพฺยากตำ ฯเปฯ

อาหาราทิปจฺจยา

[๓๔๔] กุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. อินฺทฺริยปจฺจยา ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. สมฺปยุตฺตปจฺจยา. (อิมานิ ปทานิ เหตุปจฺจยสทิสานิ.)

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๓๔๕] กุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺจา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺจา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุำ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

อกุสลำ ธมฺมำ ฯเปฯ วตฺถุำ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

อพฺยากตำ ธมฺมำ ฯเปฯ วตฺถุำ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

อตฺถิอาทิปจฺจยา

[๓๔๖] กุสลํ ธมฺมํ สัสฏฺโจ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อตฺถิปจฺจยา... นตฺถิปจฺจยา... วิคตปจฺจยา... อวิคตปจฺจยา. (เหตุปจฺจยสทิสํ.).

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๓๔๗] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

เหตุทุกํ

[๓๔๘] เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ. (เหตุมูลกํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อาเสวนทุกํ

[๓๔๙] อาเสวนปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

วิปากทุกํ

[๓๕๐] วิปากปจฺจยา เหตุยา เอกํ, อารมฺมเณ เอกํ, อธิปติยา เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ.

สสฏฺฐวาเร อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๓๕๑] อกุสลํ ธมฺมํ สสฏฺโฐ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ สสฏฺโฐ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ สสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สสฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สสฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สสฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สสฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

นอธิปติอาทิปจฺจยา

[๓๕๒] กุสลํ ธมฺมํ สสฏฺโฐ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติ-

ปจฺจยา... นปุเรชาตปจฺจยา. อารุปฺเป[๑] กุสลํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สํสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา.

นปจฺฉาชาตนอาเสวนปจฺจยา

[๓๕๓] อกุสลํ ธมฺมํ ฯเปฯ อพฺยากตํ ธมฺมํ ฯเปฯ กุสลํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปจฺฉาชาตปจฺจยา. ตีณิ. นอาเสวนปจฺจยา. ตีณิ.

นกมฺมปจฺจโย

[๓๕๔] กุสลํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล ขนฺเธ สํสฏฺฐา กุสลา เจตนา. (๑)

อกุสลํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อกุสเล ขนฺเธ สํสฏฺฐา อกุสลา เจตนา. (๑)

อพฺยากตํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺม-ปจฺจยา. กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ สํสฏฺฐา กิริยาพฺยากตา เจตนา. (๑)

นวิปากปจฺจโย

[๓๕๕] กุสลํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ ฯเปฯ อกุสลํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ ฯเปฯ อพฺยากตํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺฐา[๒] ตโย ขนฺธา.[๒]

(สํสฏฺฐวาเร ปจฺจนียวิภงฺเค นกมฺเม จ นวิปาเก จ ปฏิสนฺธิ นตฺถิ, อวเสเสสุ สพฺพตฺถ อตฺถิ.)

---

[๑] ฉ., เท. อรูเป, เอวมุปริปิ. [๒-๒] ฉ., เท. อยํ ปาโฐ น ทิสฺสติ.

นฆานปจฺจโย

[๓๕๖] อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฆานปจฺจยา, ปญฺจวิญฺญาณสหคตำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

นมคฺคปจฺจโย

[๓๕๗] อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกำ วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ. (๑)

นวิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๓๕๘] กุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป กุสลำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อกุสลำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อพฺยากตำ ธมฺมำ สำสฏฺโฐ อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ สำสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สำสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (นวิปฺปยุตฺเต ปฏิสนฺธิ นตฺถิ.) (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๓๕๙] นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

นเหตุทุกํ

[๓๖๐] นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

จตุกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, [๑] นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว ฯเปฯ

ฉกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาต-

---

[๑] สฺยา. เอตฺถนฺตเร "นฌาเน เอกนฺติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ.

ปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาต-ปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปาเก เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯเปฯ

นวกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปาก-ปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นวิปฺปยุตฺเต เอกํ.

นอธิปติทุกํ

[๓๖๑] นอธิปติปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๓๖๒] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺฉาชาตนอาเสวนทุกํ

[๓๖๓] นปจฺฉาชาตปจฺจยา ฯเปฯ นอาเสวนปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นกมฺมทุกํ

[๓๖๔] นกมฺมปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปากทุกํ

[๓๖๕] นวิปากปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ

สตฺตกํ

นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺเม เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นฆานทุกํ

[๓๖๖] นฆานปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ ฯเปฯ

ฉกฺกํ

นฆานปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นมคฺเค เอกํ.

นมคฺคทุกํ

[๓๖๗] นมคฺคปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ เอกํ, นฆาเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๓๖๘] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ,

นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เอกํ.

ติกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว, นมคฺเค เอกํ ฯเปฯ.

นวกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาต-ปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปาก-ปจฺจยา นมคฺเค เอกํ.

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๓๖๙] เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

จตุกฺกำ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ.

เอกาทสกำ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจยา สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

ทฺวาทสกำ (สาเสวนำ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ[๑] ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวน-ปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ ฯเปฯ

เตวีสกำ (สาเสวนำ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวน-ปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

เตรสกำ (สวิปากำ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ.

---

[๑] สฺยา. สงฺขิตฺตำ, เอวมุปริปิ.

เตวีสกํ (สวิปากํ)

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

อารมฺมณทุกํ

[๓๗๐] อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

อารมฺมณปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

อธิปติทุกํ

[๓๗๑] อธิปติปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกาทิ

อธิปติปจฺจยา เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

อนนฺตราทิ

[๓๗๒] อนนฺตรปจฺจยา. สมนนฺตรปจฺจยา. สหชาตปจฺจยา. อญฺญมญฺญปจฺจยา. นิสฺสยปจฺจยา. อุปนิสฺสยปจฺจยา.

(ยถา อารมฺมณมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

ปุเรชาตทุกํ

[๓๗๓] ปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ.

ติกํ

ปุเรชาตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

อาเสวนทุกํ

[๓๗๔] อาเสวนปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

อาเสวนปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

กมฺมทุกํ

[๓๗๕] กมฺมปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

กมฺมปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

วิปากทุกํ

[๓๗๖] วิปากปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ.

ติกํ

วิปากปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

อาหารทุกํ

[๓๗๗] อาหารปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

อาหารปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

อินฺทฺริยทุกํ

[๓๗๘] อินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกํ

อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

ฌานทุกํ

[๓๗๙] ฌานปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ,

นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกำ

ฌานปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตำ.)

มคฺคทุกำ

[๓๘๐] มคฺคปจฺจยา นเหตุยา เอกำ, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกำ

มคฺคปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตำ.)

สมฺปยุตฺตทุกำ

[๓๘๑] สมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

ติกำ

สมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตำ.)

วิปฺปยุตฺตทุกำ

[๓๘๒] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ,

นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ.

ติกํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

จตุกฺกํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ ฯเปฯ

ทฺวาทสกํ

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาต-ปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ ฯเปฯ

เตวีสกํ (สาเสวนํ)

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา อาเสวน-ปจฺจยา กมฺมปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ.

เตวีสกํ (สวิปากํ)

วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ปุเรชาตปจฺจยา กมฺมปจฺจยา

วิปากปจฺจยา อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อวิคตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ.

อตฺถิอาทิทุกํ

[๓๘๓] อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา.

(ยถา อารมฺมณมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๓๘๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ อวิคเต เทฺว. (สพฺพตฺถ เทฺว.).

จตุกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว,

อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว ฯเปฯ

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาต-ปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ, (สพฺพตฺถ เอกํ.) ฯเปฯ

ทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาต-ปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ. (นวิปากํ นมคฺคํ นวิปฺปยุตฺตํ นกมฺมปจฺจยสทิสํ.)

นอธิปติทุกํ

[๓๘๕] นอธิปติปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นอธิปติปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ อวิคเต เทฺว. (นอธิปติมูลกํ นเหตุมฺหิ จิเตน นเหตุมูลกสทิสํ กาตพฺพํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๓๘๖] นปุเรชาตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ.

(สพฺพานิ ปทานิ วิตฺถาเรตพฺพานิ, อิมานิ อลิกฺขิเตสุ ปเทสุ ตีณิ ปญฺหา. นปุเรชาตมูลเก นเหตุยา[๑] จิเตน อาเสวเน จ มคฺเค จ เอโก ปญฺโห กาตพฺโพ, อวเสสานิ นเหตุปจฺจยสทิสานิ. นปจฺฉาชาตปจฺจยา ปริปุณฺณํ นอธิปติปจฺจยสทิสํ.)

นกมฺมทุกํ

[๓๘๗] นกมฺมปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ,

---

[๑] สี. เหตุยา.

อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

ปญฺจกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ.

(อวเสสานิ ปทานิ เอเตนุปาเยน วิตฺถาเรตพฺพานิ. สงฺขิตฺตํ.)

นวิปากทุกํ

[๓๘๘] นวิปากปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, (สงฺขิตฺตํ. ปริปุณฺณํ.) อวิคเต ตีณิ.

ปญฺจกํ

นวิปากปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

(นวิปากมูลเก[๑] อิทํ[๑] นานากรณํ, อวเสสานิ ยถา นเหตุมูลกํ.)

[๑-๑] สฺยา. นวิปากมูลกํ อิมํ.

นฌานทุกํ

[๓๘๙] นฌานปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

สตฺตกํ

นฌานปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกं.

นมคฺคทุกํ

[๓๙๐] นมคฺคปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกं ฯเปฯ

ปญฺจกํ

นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา

อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ.

ฉกฺกาทิ

นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๓๙๑] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ,[๑] อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. ติณี.

นวกำ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาต-ปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา. (นอาเสวนปจฺจยมูลกมฺปิ นเหตุมูลกสทิสำ.) นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา. (อิมานิ ตีณิ มูลานิ เอกสทิสานิ.) อารมฺมเณ เอกำ, อนนฺตเร เอกำ, สมนนฺตเร เอกำ, สหชาเต เอกำ, อญฺญมญฺเญ เอกำ, นิสฺสเย เอกำ, อุปนิสฺสเย เอกำ, อาหาเร เอกำ, อินฺทฺริเย เอกำ, ฌาเน เอกำ, สมฺปยุตฺเต เอกำ, อตฺถิยา เอกำ, นตฺถิยา เอกำ, วิคเต เอกำ, อวิคเต เอกำ.

ปจฺจนียานุโลมำ.

สำสฏฺฐวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๑. กุสลตฺติกำ ๖. สมฺปยุตฺตวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๓๙๒] กุสลำ ธมฺมำ สมฺปยุตฺโต กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลำ เอกำ ขนฺธำ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๓๙๓] อกุสลำ ธมฺมำ สมฺปยุตฺโต อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลำ เอกำ ขนฺธำ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๓๙๔] อพฺยากตํ ธมฺมํ สมฺปยุตฺโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยากตํ กิริยาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

---

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๓๙๕] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๓๙๖] อกุสลํ ธมฺมํ สมฺปยุตฺโต อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

[๓๙๗] อพฺยากตำ ธมฺมำ สมฺปยุตฺโต อพฺยากโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกำ วิปากาพฺยากตำ กิริยาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตำ เอกำ ขนฺธำ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา. (สงฺขิตฺตำ.) (๑)

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียำ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธำ

[๓๙๘] นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตำ.)

ปจฺจนียำ นิฏฺฐิตำ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียำ

เหตุทุกำ

[๓๙๙] เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตำ.)

อนุโลมปจฺจนียำ นิฏฺฐิตำ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๔๐๐] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียานุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

สมฺปยุตฺตวาโร นิฏฺฐิโต.

(สพฺพตฺถ[๑] นาม สมฺปยุตฺตตฺตํ, สมฺปยุตฺตตฺตํ นาม สพฺพตฺถ.[๑])

---

๑. กุสลตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย[๒]

[๔๐๑] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส

[๑-๑] สฺยา. สพฺพตฺถ นาม สมฺปยุตฺตตฺถ สมฺปยุตฺตตฺถ นาม สพฺพตฺถ.

[๒] สฺยา. ปญฺหาวาโร.

จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๐๒] อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๐๓] อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อารมฺมณปจฺจโย

[๔๐๔] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจเวกฺขติ. ฌานา วุฏฺหิตฺวา ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ. เสกฺขา โคตฺรภุ ปจฺจเวกฺขนฺติ. โวทานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. เสกฺขา มคฺคา วุฏฺหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา กุสลํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. เจโตปริยญาเณน กุสลจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสานญฺจายตนกุสลํ วิญฺญาณญฺจายตนกุสลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

อากิญฺจญฺญายตนกุสลํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนกุสลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๔๐๕] กุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ. ฌาเน ปริหีเน วิปฺปฏิสาริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๒)

[๔๐๖] กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจเวกฺขติ. กุสลํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ.[๑] เจโตปริยาเณน กุสลจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา กุสลํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, กุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. กุสลํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ, อกุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อากาสานญฺจายตนกุสลํ วิญฺญาณญฺจายตน-

---

[๑] เท. วิปฺปสฺสติ.

วิปากสฺส จ, กิริยสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตน-กุสลํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนวิปากสฺส จ, กิริยสฺส จ อารมฺมณ-ปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติ-ญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๐๗] อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ราคํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐึ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. วิจิกิจฺฉํ อารพฺภ วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อุทฺธจฺจํ อารพฺภ อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โทมนสฺสํ อารพฺภ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ. (๑)

[๔๐๘] อกุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา ปหีเน กิเลเส[๑] ปจฺจเวกฺขนฺติ. วิกฺขมฺภิเต กิเลเส[๒] ปจฺจเวกฺขนฺติ. ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา อกุสลํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. เจโตปริยญาเณน อกุสลจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อกุสลา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตสญาณสฺส [๑] อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] สฺยา. ปหีนกิเลเส. [๒] สฺยา. วิกฺขมฺภิตกิเลเส.

[๓] สฺยา. เอตฺถนฺตเร "อาวชฺชนายาติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ.

[๔๐๙] อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานาติ. อกุสลํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. เจโตปริยญาเณน อกุสลจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา อกุสลํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, กุสเล[๑] นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อกุสลํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อกุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อกุสลา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๑๐] อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา ผลํ ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานํ ผลสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา จกฺขุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ... วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. เจโตปริยญาเณน วิปากาพฺยากตกิริยาพฺยากตจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาสานญฺจายตนกิริยं วิญฺญาณญฺจายตนกิริยสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนกิริยं เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณสฺส. คนฺธายตนํ

---

[๑] สฺยา. อกุสเล.

ฆานวิญฺญาณสฺส. รสายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณสฺส. โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อพฺยากตา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๔๑๑] อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส โวทานสฺส มคฺคสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุํ... วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสนฺติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณนฺติ. เจโตปริยาเณน วิปากาพฺยากตกิริยาพฺยากตจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อพฺยากตา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

[๔๑๒] อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุํ... วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๓)

อธิปติปจฺจโย

[๔๑๓] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ** : ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. เสกฺขา โคตฺรภุๆ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. โวทานํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. เสกฺขา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. **สหชาตาธิปติ**: กุสลาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๔๑๔] กุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ**: ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ**: อรหา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. **สหชาตาธิปติ**: กุสลาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ**: กุสลาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๔๑๕] อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ**: ราคำ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐึ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. **สหชาตาธิปติ**: อกุสลาธิปติ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ**: อกุสลาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ**: อกุสลาธิปติ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๑๖] อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ**: อรหา ผลำ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานำ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานำ ผลสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ**: วิปากาพฺยากตกิริยา-พฺยากตาธิปติ[๑] สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ**: เสกฺขา ผลำ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานำ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานำ โคตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] สฺยา. วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา อธิปติ.

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ** จกฺขุ๎ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. โสตำ... ฆานำ... ชิวฺหำ... กายำ... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ๎... วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๓)

อนนฺตรปจฺจโย

[๔๑๗] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กุสลานำ ขนฺธานำ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมำ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมำ โวทานสฺส... โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานำ มคฺคสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลำ วุฏฺฐานสฺส... มคฺโค ผลสฺส... เสกฺขานำ อนุโลมำ [๑] ผลสมาปตฺติยา... นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนกุสลำ ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อกุสลานำ ขนฺธานำ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

---

[๑] ฉ., เท. เอตฺถนฺตเร "เสกฺขายาติ อยำ ปาโฐ ทิสฺสติ, เอวมุปริปิ. ปญฺหาวารวิภงฺควณฺณนา (๕๘๙) อยำ ปาโฐ ทิสฺสติ.

มคฺโค ผลสฺสาติ อิทำ ยสฺมา โลกุตฺตรวิปากำ ชวนวีถิปริยาปนฺนตฺตา วุฏฺฐานนฺนาม น โหติ ตสฺมา วิสุ๎ วุตฺตำ. เสกฺขานำ อนุโลมนฺติ อเสกฺขาย กุสลำ อนนฺตรำ น โหติ ตสฺมา วิภาคำ กโรติ ผลสมาปตฺติยาติ โสตาปตฺติผลสกทาคามิผลอนาคามิผลสมาปตฺติยาปิ.

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลำ วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ วิปากาพฺยากตานำ กิริยาพฺยากตานำ ขนฺธานำ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ภวงฺคำ อาวชฺชนาย... กิริยำ วุฏฺฐานสฺส... อรหโต อนุโลมำ ผลสมาปตฺติยา... นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยำ ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา กุสลานำ ขนฺธานำ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา อกุสลานำ ขนฺธานำ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนนฺตรปจฺจโย

[๔๑๘] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กุสลานำ ขนฺธานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมำ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมำ โวทานสฺส... โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานำ มคฺคสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลำ วุฏฺฐานสฺส... มคฺโค ผลสฺส... เสกฺขานำ อนุโลมำ [๑] ผลสมาปตฺติยา... นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนกุสลำ ผลสมาปตฺติยา สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] ฉ., เท. เอตฺถนฺตเร "เสกฺขายาติ อยำ ปาโฐ ทิสฺสติ.

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อกุสลานำ ขนฺธานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลำ วุฏฺฐานสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ วิปากาพฺยากตานำ กิริยาพฺยากตานำ ขนฺธานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ภวงฺคำ อาวชฺชนาย... กิริยำ วุฏฺฐานสฺส... อรหโต อนุโลมำ ผลสมาปตฺติยา... นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญา-นาสญฺญายตนกิริยำ ผลสมาปตฺติยา สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา กุสลานำ ขนฺธานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา อกุสลานำ ขนฺธานำ สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สหชาตปจฺจโย

๔๑๙. กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากโต กิริยาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ

ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส กฏตฺตา จ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา อุปาทารูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๔๒๐] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากโต กิริยาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ วตฺถุสฺส จ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส วตฺถุสฺส จ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ วตฺถุสฺส จ อญฺญมญฺญปจฺจเยน

ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นิสฺสยปจฺจโย

[๔๒๑] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส นิสฺสย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากโต กิริยาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส กฏตฺตา จ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา

จิตฺตสมุฏฺฐานานำ[๑] รูปานำ กฏตฺตารูปานำ[๒] อุปาทารูปานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรำ... อาหารสมุฏฺฐานำ... อุตุสมุฏฺฐานำ... อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ติณฺณนฺนำ มหาภูตานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนำ มหาภูตานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา กฏตฺตารูปานำ อุปาทารูปานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขายตนำ จกฺขุวิญฺญาณสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนำ... ฆานายตนำ... ชิวฺหายตนำ... กายายตนำ กายวิญฺญาณสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ วิปากาพฺยากตานำ กิริยาพฺยากตานำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ กุสลานำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อกุสลานำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๒๒] กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา กุสลสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา จ วตฺถุ จ เอกสฺส ขนฺธสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] สฺยา. จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ. [๒] สี. กฏตฺตา จ รูปานำ.

อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อกุสลสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา จ วตฺถุ จ เอกสฺส ขนฺธสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ[๑] นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปนิสฺสยปจฺจโย

[๔๒๓] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย: ทานำ ทตฺวา สีลำ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมำ กตฺวา ตำ ครุำ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุำ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานำ ครุำ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. เสกฺขา โคตฺรภุำ ครุำ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. โวทานำ ครุำ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, เสกฺขา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคำ ครุำ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ.

อนนฺตรูปนิสฺสโย: ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กุสลานำ ขนฺธานำ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมำ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมำ โวทานสฺส... โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานำ มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

---

[๑] สี. รูปี.

ปกตูปนิสฺสโย : สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. สีลํ ฯเปฯ สุตํ ฯเปฯ จาคํ ฯเปฯ ปญฺญํ อุปนิสฺสย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. สทฺธา... สีลํ... สุตํ... จาโค... ปญฺญา สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปรมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปรมสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุติยสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ทุติยสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตติยสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ตติยสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ จตุตฺถสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. อากาสานญฺจายตนสฺส ปริกมฺมํ อากาสานญฺจายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิญฺญาณญฺจายตนสฺส ปริกมฺมํ วิญฺญาณ-ญฺจายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนสฺส ปริกมฺมํ อากิญฺจญฺญายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เนวสญฺญา-นาสญฺญายตนสฺส ปริกมฺมํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปรมํ ฌานํ ทุติยสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุติยํ ฌานํ ตติยสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตติยํ ฌานํ จตุตฺถสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จตุตฺถํ ฌานํ อากาสานญฺจายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อากาสานญฺจายตนํ วิญฺญาณญฺจายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิญฺญาณญฺจายตนํ อากิญฺจญฺญายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิพฺพสฺส จกฺขุสฺส ปริกมฺมํ ทิพฺพสฺส จกฺขุสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ทิพฺพาย โสตธาตุยา ปริกมฺมํ ทิพฺพาย โสตธาตุยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อิทฺธิวิธญาณสฺส ปริกมฺมํ อิทฺธิวิธญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เจโตปริยญาณสฺส ปริกมฺมํ เจโตปริยญาณสฺส อุปนิสฺสย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส ปริกมฺมํ ปุพฺเพนิวาสา-นุสฺสติญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ยถากมฺมูปคญาณสฺส ปริกมฺมํ ยถากมฺมูปคญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนาคตํสญาณสฺส ปริกมฺมํ อนาคตํสญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิพฺพํ จกฺขุ ทิพฺพาย โสตธาตุยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทิพฺพา[๑] โสตธาตุ[๑] อิทฺธิวิธญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อิทฺธิวิธญาณํ เจโตปริย-ญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เจโตปริยญาณํ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติ-ญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณํ ยถากมฺมูปคญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ยถากมฺมูปคญาณํ อนาคตํสญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปรมสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ ปรมสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุติยสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ ทุติยสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตติยสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ ตติยสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปรโม มคฺโค ทุติยสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุติโย มคฺโค ตติยสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตติโย มคฺโค จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา มคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทนฺติ อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชนฺติ สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. มคฺโค เสกฺขานํ อตฺถปฏิสมฺภิทาย ธมฺมปฏิสมฺภิทาย นิรุตฺติปฏิสมฺภิทาย ปฏิภาณปฏิสมฺภิทาย ฐานาฐาน-

---

[๑] ฉ., เท. ทิพฺพโสตธาตุ.

โกสลฺลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย: ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.

ปกตูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. สีลํ ฯเปฯ สุตํ ฯเปฯ จาคํ ฯเปฯ ปญฺญํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. สทฺธา... สีลํ... สุตํ... จาโค... ปญฺญา ราคสฺส... โทสสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย: อรหา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุ๎ กตฺวา [๑] ปจฺจเวกฺขติ.

อนนฺตรูปนิสฺสโย: กุสลํ วุฏฺฐานสฺส... มคฺโค ผลสฺส... เสกฺขานํ อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา... นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญา-นาสญฺญายตนกุสลํ ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

---

[๑] ฉ., เท. เอตฺถนฺตเร "เสกฺขายาติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ.

ปกตูปนิสฺสโย: สทฺธํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. สีลํ ฯเปฯ สุตํ ฯเปฯ จาคํ ฯเปฯ ปญฺญํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. สทฺธา... สีลํ... สุตํ... จาโค... ปญฺญา กายิกสฺส สุขสฺส... กายิกสฺส ทุกฺขสฺส... ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา มคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. มคฺโค อรหโต อตฺถปฏิสมฺภิทาย, ธมฺมปฏิสมฺภิทาย, นิรุตฺติปฏิสมฺภิทาย, ปฏิภาณปฏิสมฺภิทาย, ฐานาฐานโกสลฺลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มคฺโค ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย: ราคํ ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐึ ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.

อนนฺตรูปนิสฺสโย: ปุริมา ปุริมา อกุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อกุสลานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย: ราคํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ, อทินฺนํ อาทิยติ, มุสา ภณติ, ปิสุณํ ภณติ, ผรุสํ ภณติ, สมฺผํ ปลปติ, สนฺธึ ฉินฺทติ, นิลฺโลปึ หรติ, เอกาคาริกํ กโรติ, ปริปนฺเถ ติฏฺฐติ, ปรทารํ คจฺฉติ, คามฆาตํ กโรติ, นิคมฆาตํ กโรติ, มาตรํ ชีวิตา โวโรเปติ, ปิตรํ ชีวิตา โวโรเปติ, อรหนฺตํ ชีวิตา โวโรเปติ, ทุฏฺฐเจน จิตฺเตน ตถาคตสฺส โลหิตํ อุปฺปาเทติ, สงฺฆํ ภินฺทติ. โทสํ อุปนิสฺสาย ฯเปฯ โมหํ อุปนิสฺสาย ฯเปฯ มานํ อุปนิสฺสาย ฯเปฯ ทิฏฺฐึ อุปนิสฺสาย

ฯเปฯ ปตฺถนำ อุปนิสฺสาย ปาณำ หนติ ฯเปฯ สงฺฆำ ภินฺทติ. ราโค... โทโส... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ... ปตฺถนา ราคสฺส... โทสสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย

ปาณาติปาโต ปาณาติปาตสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปาณาติปาโต อทินฺนาทานสฺส ฯเปฯ กาเมสุมิจฺฉาจารสฺส ฯเปฯ มุสาวาทสฺส ฯเปฯ ปิสุณาวาจาย ฯเปฯ ผรุสาวาจาย ฯเปฯ สมฺผปฺปลาปสฺส ฯเปฯ อภิชฺฌาย ฯเปฯ พฺยาปาทสฺส ฯเปฯ มิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อทินฺนาทานำ อทินฺนาทานสฺส... กาเมสุมิจฺฉาจารสฺส... มุสาวาทสฺส... (สงฺขิตฺตำ.) มิจฺฉาทิฏฺฐิยา... ปาณาติปาตสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (จกฺกำ พนฺธิตพฺพำ.)

กาเมสุมิจฺฉาจาโร ฯเปฯ มุสาวาโท ฯเปฯ ปิสุณวาจา ฯเปฯ ผรุสวาจา ฯเปฯ สมฺผปฺปลาโป ฯเปฯ อภิชฺฌา ฯเปฯ พฺยาปาโท ฯเปฯ มิจฺฉาทิฏฺฐิ มิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มิจฺฉาทิฏฺฐิ ปาณาติปาตสฺส... อทินฺนาทานสฺส... กาเมสุมิจฺฉาจารสฺส... มุสาวาทสฺส... ปิสุณาวาจาย... ผรุสาวาจาย... สมฺผปฺปลาปสฺส... อภิชฺฌาย... พฺยาปาทสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

มาตุฆาตกมฺมำ[๑] มาตุฆาตกมฺมสฺส[๑] อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มาตุฆาตกมฺมำ ปิตุฆาตกมฺมสฺส[๑] อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหนฺต-ฆาตกมฺมสฺส... รุหิรุปฺปาทกมฺมสฺส... สงฺฆเภทกมฺมสฺส... นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปิตุฆาตกมฺมำ ปิตุฆาตกมฺมสฺส... อรหนฺตฆาตกมฺมสฺส... รุหิรุปฺปาทกมฺมสฺส[๒]... สงฺฆเภทกมฺมสฺส... นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิยา... มาตุฆาตกมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหนฺตฆาตกมฺมำ อรหนฺตฆาตกมฺมสฺส... รุหิรุปฺปาทกมฺมสฺส ฯเปฯ

---

[๑] ฉ., เท. มาตุฆาติกมฺมำ มาตุฆาติกมฺมสฺส...ปิตุฆาติกมฺมสฺส, เอวมุปริปิ.

[๒] สี. รุหิตปฺปาทกมฺมสฺส.

รุหิรุปฺปาทกมฺมํ รุหิรุปฺปาทกมฺมสฺส ฯเปฯ สงฺฆเภทกมฺมํ สงฺฆเภทกมฺมสฺส ฯเปฯ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิ มาตุฆาตกมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปิตุฆาตกมฺมสฺส... อรหนฺตฆาตกมฺมสฺส... รุหิรุปฺปาทกมฺมสฺส... สงฺฆเภทกมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (จกฺกํ กาตพฺพํ.) (๑)

อกุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปกตูปนิสฺสโย. ราคํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. โทสํ ฯเปฯ โมหํ ฯเปฯ มานํ ฯเปฯ ทิฏฺฐึ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. ราโค... โทโส... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ... ปตฺถนา สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปาณํ หนฺตฺวา ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. อทินฺนํ อาทิยิตฺวา ฯเปฯ มุสา ภณิตฺวา ฯเปฯ ปิสุณํ ภณิตฺวา ฯเปฯ ผรุสํ ภณิตฺวา ฯเปฯ สมฺผํ ปลปิตฺวา ฯเปฯ สนฺธึ ฉินฺทิตฺวา ฯเปฯ นิลฺโลปํ หริตฺวา ฯเปฯ เอกาคาริกํ กริตฺวา ฯเปฯ ปริปนฺเถ ฐตฺวา ฯเปฯ ปรทารํ คนฺตฺวา ฯเปฯ คามฆาตํ กริตฺวา ฯเปฯ นิคมฆาตํ กริตฺวา ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. มาตรํ ชีวิตา โวโรเปตฺวา ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ.

ปิตรํ ชีวิตา โวโรเปตฺวา ฯเปฯ อรหนฺตํ ชีวิตา โวโรเปตฺวา ฯเปฯ ทุฏฺเฐน จิตฺเตน ตถาคตสฺส โลหิตํ อุปฺปาเทตฺวา ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทิตฺวา ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อนนฺตรูปนิสฺสโย : อกุสลํ วุฏฺฐานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย : ราคํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. โทสํ ฯเปฯ โมหํ ฯเปฯ มานํ เปฯ ทิฏฺฐึ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. ราโค. โทโส. โมโห. มาโน. ทิฏฺฐิ. ปตฺถนา กายิกสฺส สุขสฺส. กายิกสฺส ทุกฺขสฺส. ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย : อรหา ผลํ ครุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานํ ผลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อนนฺตรูปนิสฺสโย : ปุริมา ปุริมา วิปากาพฺยากตา, กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ วิปากาพฺยากตานํ กิริยาพฺยากตานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ภวงฺคํ อาวชฺชนาย. กิริยํ วุฏฺฐานสฺส. อรหโต อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยํ ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย : กายิกํ สุขํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายิกํ ทุกฺขํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุตุ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. โภชนํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เสนาสนํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายิกํ สุขํ... กายิกํ ทุกฺขํ... อุตุ... โภชนํ...เสนาสนํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ผลสมาปตฺติ กายิกสฺส สุขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อรหา กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. กายิกํ ทุกฺขํ... อุตุ[๑]... โภชนํ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย : เสกฺขา ผลํ ครุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ ครุํ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส. โวทานสฺส. มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อนนฺตรูปนิสฺสโย: อาวชฺชนา กุสลานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย : กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ

---

[๑] สี. อุตุ.

สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. กายิกํ ทุกฺขํ... อุตุ... โภชนํ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. กายิกํ สุขํ... กายิกํ ทุกฺขํ... อุตุ... โภชนํ... เสนาสนํ สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย.

อารมฺมณูปนิสฺสโย : จกฺขุํ ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ ฆานํ ฯเปฯ ชิวฺหํ ฯเปฯ กายํ ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุ ฯเปฯ วิปากาพฺยากเต กิริยาพฺยากเต ขนฺเธ ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.

อนนฺตรูปนิสฺสโย : อาวชฺชนา อกุสลานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสย-ปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย : กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ, อทินฺนํ อาทิยติ, มุสา ภณติ, ปิสุณํ ภณติ, ผรุสํ ภณติ, สมฺผํ ปลปติ, สนฺธึ ฉินฺทติ, นิลฺโลปึ หรติ, เอกาคาริกํ กโรติ, ปริปนฺเถ ติฏฺฐติ, ปรทารํ คจฺฉติ, คามฆาตํ กโรติ, นิคมฆาตํ กโรติ, มาตรํ ชีวิตา โวโรเปติ, ปิตรํ ชีวิตา โวโรเปติ, อรหนฺตํ ชีวิตา โวโรเปติ, ทุฏฺเฐน จิตฺเตน ตถาคตสฺส โลหิตํ อุปฺปาเทติ, สงฺฆํ ภินฺทติ.

กายิกํ ทุกฺขํ ฯเปฯ อุตุ ฯเปฯ โภชนํ ฯเปฯ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ... (สงฺขิตฺตํ.) สงฺฆํ ภินฺทติ.

กายิกํ สุขํ... กายิกํ ทุกฺขํ... อุตุ... โภชนํ... เสนาสนํ ราคสฺส... โทสสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปุเรชาตปจฺจโย

[๔๒๔] อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.

อารมฺมณปุเรชาตํ : อรหา จกฺขุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. โสตํ ฯเปฯ ฆานํ ฯเปฯ ชิวฺหํ ฯเปฯ กายํ ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ คนฺธายตนํ ฆานวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ รสายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

วตฺถุปุเรชาต : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนํ โสตวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ ฆานายตนํ ฆานวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ ชิวฺหายตนํ ชิวฺหาวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ วิปากาพฺยากตานํ กิริยาพฺยากตานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.

อารมฺมณปุเรชาตํ : เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. โสตํ ฯเปฯ ฆานํ ฯเปฯ ชิวฺหํ ฯเปฯ กายํ ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสนฺติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณนฺติ.

วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ กุสลานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.

อารมฺมณปุเรชาตํ : จกฺขุ๎ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจ๎ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ ฆานํ ฯเปฯ ชิวฺหํ ฯเปฯ กายํ ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุ๎ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจ๎ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ.

วตฺถุปุเรชาตํ : วตฺถุ อกุสลานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปจฺฉาชาตปจฺจโย

[๔๒๕] กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน

ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา กุสลา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อกุสลา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาเสวนปจฺจโย

[๔๒๖] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กุสลานำ ขนฺธานำ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมำ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมำ โวทานสฺส... โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานำ มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อกุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ อกุสลานำ ขนฺธานำ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ กิริยาพฺยากตานำ ขนฺธานำ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กมฺมปจฺจโย

[๔๒๗] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.

กุสลา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา.

สหชาตา: กุสลา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา**: กุสลา เจตนา วิปากานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา.

สหชาตา: อกุสลา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา**: อกุสลา เจตนา วิปากานำ ขนฺธานำ[๑] กฏตฺตา จ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ

---

[๑] ฉ., เท. น ทิสฺสติ.

จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. เจตนา วตฺถุสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากปจฺจโย

[๔๒๘] อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส กฏตฺตา จ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาหารปจฺจโย

[๔๒๙] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา อาหารา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อาหาร-ปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา อาหารา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อาหาร-ปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตา อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. กพฬีกาโร อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อินฺทฺริยปจฺจโย

[๔๓๐] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา อินฺทฺริยา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อินฺทฺริย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา อินฺทฺริยา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อินฺทฺริย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุนฺทฺริยํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตินฺทฺริยํ โสตวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานินฺทฺริยํ ฆานวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหินฺทฺริยํ ชิวฺหาวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายินฺทฺริยํ กายวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ กฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ฌานปจฺจโย

[๔๓๑] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลานิ ฌานงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลานิ ฌานงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส ฌาน-ปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากตานิ กิริยาพฺยากตานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

มคฺคปจฺจโย

[๔๓๒] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลานิ มคฺคงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลานิ มคฺคงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส มคฺค-ปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสลานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากตานิ กิริยาพฺยากตานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๔๓๓] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากาพฺยากโต กิริยาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๔๓๔] กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : กุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : กุสลา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : อกุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อกุสลา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน

ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากตา ขนฺธา กฏตฺตารูปานำ[๑] วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตำ**: จกฺขายตนำ จกฺขุวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนำ โสตวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ฆานายตนำ ฆานวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ชิวฺหายตนำ ชิวฺหาวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. กายายตนำ กายวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ วิปากาพฺยากตานำ กิริยาพฺยากตานำ ขนฺธานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตำ วตฺถุ กุสลานำ ขนฺธานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตำ**: วตฺถุ อกุสลานำ ขนฺธานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อตฺถิปจฺจโย

[๔๓๕] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตำ, ปจฺฉาชาตำ. **สหชาตา**: กุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ

---

[๑] สี. กฏตฺตา รูปานำ.

รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: กุสลา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตำ, ปจฺฉาชาตำ. **สหชาตา**: อกุสลา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อกุสลา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อกุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาโต. วิปากาพฺยากโต กิริยาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากาพฺยากโต เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส กฏตฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ[๑] กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุเรชาตํ: อรหา จกฺขุ์ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ... โสตํ ฯเปฯ ฆานํ ฯเปฯ ชิวฺหํ ฯเปฯ กายํ ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ

---

[๑] ฉ., เท. น ทิสฺสติ.

ฯเปฯ วตฺถุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปั ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทำ สุณาติ. รูปายตนำ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สทฺทายตนำ ฯเปฯ คนฺธายตนำ ฯเปฯ รสายตนำ ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนำ กายวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขายตนำ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. โสตายตนำ โสตวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ ฆานายตนำ ฆานวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ ชิวฺหายตนำ ชิวฺหาวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนำ กายวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ วิปากาพฺยากตานำ กิริยาพฺยากตานำ ขนฺธานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: วิปากาพฺยากตา กิริยาพฺยากตา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **กพฬีกาโร อาหาโร** อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **รูปชีวิตินฺทฺริยำ** กฏตฺตารูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตำ. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุำ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. โสตำ ฯเปฯ ฆานำ ฯเปฯ ชิวฺหำ ฯเปฯ กายำ ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปั ปสฺสนฺติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทำ สุณนฺติ. วตฺถุ กุสลานำ ขนฺธานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตำ**: จกฺขุำ อสฺสาเทติ, อภินนฺทติ, ตำ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจำ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสำ อุปฺปชฺชติ. โสตำ ฯเปฯ ฆานำ ฯเปฯ ชิวฺหำ ฯเปฯ กายำ[๑]

---

[๑] สี. กาเย.

ฯเปฯ รูเป ฯเปฯ สทฺเท ฯเปฯ คนฺเธ ฯเปฯ รเส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุ๎ อสฺสาเทติ, อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. วตฺถุ อกุสลานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา กุสลสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. **สหชาโต**: กุสโล เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. **สหชาตา**: กุสลา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: กุสลา ขนฺธา จ กพฬีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา. กุสลา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. **สหชาโต**: อกุสโล เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา จ วตฺถุ จ เอกสฺส ขนฺธสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. **สหชาตา**: อกุสลา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ

อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อกุสลา ขนฺธา จ กพฬีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา. อกุสลา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นตฺถิปจฺจโย

[๔๓๖] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ขนฺธานํ นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา อนนฺตรปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

วิคตปจฺจโย

[๔๓๗] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ กุสลานํ ขนฺธานํ วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา อนนฺตรปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

อวิคตปจฺจโย

[๔๓๘] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา อตฺถิปจฺจยํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

ปณฺหาวารสฺส วิภงฺโค นิฏฺฐิโต.

---

๑. ปจฺจยายานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๔๓๙] เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

เหตุสภาคํ

[๔๔๐] เหตุปจฺจยา อธิปติยา จตฺตาริ, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, วิปาเก เอกํ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, [๑] มคฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (๑๑)

เหตุสามญฺญฆฏนา[๒] (๙)

[๔๔๑] เหตุ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ.

---

[๑] สฺยา. เอตฺถนฺตเร "ฌาเน จตฺตารีติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ. [๒] สี. สามญฺญอวิปากฆฏนา

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา[๑] (๙)

[๔๔๒] เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๔)

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สาธิปติอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๖)

[๔๔๓] เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๓)

---

[๑] สี. สอินฺทฺริยมคฺคอวิปากฆฏนา.

เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๓)

เหตุมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

อารมฺมณสภาคำ

[๔๔๔] อารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๗)

อารมฺมณฆฏนา (๕)

[๔๔๕] อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสยนฺติ สตฺต. อารมฺมณ ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (๕)

อารมฺมณมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

อธิปติสภาคำ

[๔๔๖] อธิปติปจฺจยา เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมเณ สตฺต สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย อฏฺฐ, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต เอกำ, วิปาเก เอกำ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา อฏฺฐ, อวิคเต อฏฺฐ. (๑๕)

อธิปติมิสฺสกฆฏนา (๓)

๔๔๗. อธิปติ อตฺถิ อวิคตนฺติ อฏฺจ. อธิปติ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ อฏฺจ. อธิปติ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๓)

[๔๔๘] อธิปติ อารมฺมณ อุปนิสฺสยนฺติ สตฺต. อธิปติ อารมฺมณ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ อารมฺมณ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ.

สหชาตฉนฺทาธิปติฆฏนา (๖)

[๔๔๙] อธิปติ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

จิตฺตาธิปติฆฏนา (๖)

[๔๕๐] อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อธิปติสหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อธิปติสหชาต นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ สหชาต นิสฺสย

วิปาก อาหาร อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

วีริยาธิปติฆฏนา (๖)

[๔๕๑] อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

วีมํสาธิปติฆฏนา (๖)

[๔๕๒] อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. อธิปติ เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

อธิปติมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อนนฺตรสภาคํ

[๔๕๓] อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เอกํ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต. (๖)

อนนฺตรฆฏนา (๓)

[๔๕๔] อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ สตฺต. อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ ตีณิ. อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ เอกํ.

อนนฺตรมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

สมนนฺตรสภาคํ

[๔๕๕] สมนนฺตรปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เอกํ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต. (๖)

สมนนฺตรฆฏนา (๓)

[๔๕๖] สมนนฺตร อนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ สตฺต. สมนนฺตร อนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ ตีณิ. สมนนฺตร อนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ เอกํ.

สมนนฺตรมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

สหชาตสภาคํ

[๔๕๗] สหชาตปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อธิปติยา สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร

สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา นว, อวิคเต นว. (๑๔)

สหชาตฆฏนา (๑๐)

[๔๕๘] สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นว. สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (อวิปากํ ๕)

สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สหชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อญฺญมญฺญสภาคํ

[๔๕๙] อญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๔)

อญฺญมญฺญฆฏนา (๖)

[๔๖๐] อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (อวิปากํ ๓)

อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

อญฺญมญฺญมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นิสฺสยสภาคํ

[๔๖๑] นิสฺสยปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา อฏฺฐ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, อวิคเต เตรส. (๑๗)

นิสฺสยมิสฺสกฆฏนา (๖)

[๔๖๒] นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ เตรส. นิสฺสย อธิปติ อตฺถิ อวิคตนฺติ อฏฺฐ. นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ปญฺจ. นิสฺสย อธิปติ วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๔)

[๔๖๓] นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. นิสฺสย อารมฺมณ ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. นิสฺสย อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๑๐)

[๔๖๔] นิสฺสย สหชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นว. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. นิสฺสย สหชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (อวิปากํ ๕)

นิสฺสย สหชาต วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. นิสฺสย สหชาต วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

นิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อุปนิสฺสยสภาคํ

[๔๖๕] อุปนิสฺสยปจฺจยา อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, นิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เอกํ. (๑๓)

อุปนิสฺสยฆฏนา (๗)

[๔๖๖] อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปตีติ สตฺต. อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปติ ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร นตฺถิ วิคตนฺติ สตฺต. อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ

ตีณิ. อุปนิสฺสย กมฺมนฺติ เทฺว. อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ เอกํ.

อุปนิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ปุเรชาตสภาคํ

[๔๖๗] ปุเรชาตปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา เอกํ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๘)

ปุเรชาตฆฏนา (๗)

[๔๖๘] ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ปุเรชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ปุเรชาต อารมฺมณ อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ปุเรชาต อารมฺมณ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ปุเรชาต อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ปุเรชาต อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ปุเรชาตนิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ.

ปุเรชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ปจฺฉาชาตสภาคํ

[๔๖๙] ปจฺฉาชาตปจฺจยา วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๓)

ปจฺฉาชาตฆฏนา (๑)

[๔๗๐] ปจฺฉาชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

ปจฺฉาชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อาเสวนสภาคํ

[๔๗๑] อาเสวนปจฺจยา อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ. (๕)

อาเสวนฆฏนา (๑)

[๔๗๒] อาเสวน อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ ตีณิ.

อาเสวนมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

กมฺมสภาคํ

[๔๗๓] กมฺมปจฺจยา อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย เทฺว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต สตฺต. (๑๔)

กมฺมปกิณฺณกฆฏนา (๒)

[๔๗๔] กมฺม อุปนิสฺสยนฺติ เทฺว. กมฺม อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๙)

[๔๗๕] กมฺม สหชาต นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. กมฺม สหชาต [๑] นิสฺสย อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

กมฺม สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. กมฺม สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

กมฺมมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

วิปากสภาคํ

[๔๗๖] วิปากปจฺจยา เหตุยา เอกํ, อธิปติยา เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (๑๔)

วิปากฆฏนา (๕)

[๔๗๗] วิปาก สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. วิปาก สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. วิปาก สหชาต

---

[๑] สฺยา. เอตฺถนฺตเร "อญฺญมญฺญาติ อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ.

อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. วิปาก สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. วิปาก สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ.

วิปากมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

อาหารสภาคำ

[๔๗๘] อาหารปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกำ, อินฺทฺริเย สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (๑๑)

อาหารมิสฺสกฆฏนา (๑)

[๔๗๙] อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต.

สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙)

[๔๘๐] อาหาร สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สกมฺมฆฏนา (๙)

[๔๘๑] อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๔๘๒] อาหาร สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)

[๔๘๓] อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อาหาร อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๓)

อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๓)

อาหารมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

อินฺทฺริยสภาคำ

[๔๘๔] อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุยา จตฺตาริ, อธิปติยา สตฺต, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต เอกำ, วิปาเก เอกำ, อาหาเร สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (๑๔)

อินฺทฺริยมิสฺสกฆฏนา (๓)

[๔๘๕] อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๑)

[๔๘๖] อินฺทฺริย นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ.

สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙)

[๔๘๗] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญนิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สมคฺคฆฏนา (๙)

[๔๘๘] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สฆานฆฏนา (๙)

[๔๘๙] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฆาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฆาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฆาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สฆานมคฺคฆฏนา (๙)

[๔๙๐] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฆาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฆาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฆาน มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฆาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฆาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฆาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สาหารฆฏนา (๙)

[๔๙๑] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สาธิปติ อาหารฆฏนา (๖)

[๔๙๒] อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

สาธิปติมคฺคฆฏนา (๖)

[๔๙๓] อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

สเหตุมคฺคฆฏนา (๙)

[๔๙๔] อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สเหตุอธิปติมคฺคฆฏนา (๖)

[๔๙๕] อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ

สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๓)

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

อินฺทฺริยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ฌานสภาคํ

[๔๙๖] ฌานปจฺจยา สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, วิปาเก เอกํ, อินฺทฺริเย สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (๑๐)

สามญฺญฆฏนา (๙)

[๔๙๗] ฌาน สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต นิสฺสยวิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๔๙๘] ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. ฌาน

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สมคฺคฆฏนา (๙)

[๔๙๙] ฌาน สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริย มคฺคฆฏนา (๙)

[๕๐๐] ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

ฌานมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

มคฺคสภาคำ

[๕๐๑] มคฺคปจฺจยา เหตุยา จตฺตาริ, อธิปติยา สตฺต, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, วิปาเก เอกำ, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, [๑] สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (๑๒)

มคฺคสามญฺญฆฏนา (๙)

[๕๐๒] มคฺค สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

---

[๑] สฺยา. เอตฺถนฺตเร "มคฺเค สตฺตาติ อยำ ปาโฐ ทิสฺสติ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๕๐๓] มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สฌานฆฏนา (๙)

[๕๐๔] มคฺค สหชาต นิสฺสย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต นิสฺสย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. (สวิปากं ๕)

สอินฺทฺริยฌานฆฏนา (๙)

[๕๐๕] มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากं ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. (สวิปากं ๕)

สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)

[๕๐๖] มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. มคฺค อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากं ๓)

มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

สเหตุอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๕๐๗] มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๔)

มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สเหตุอธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)

[๕๐๘] มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. (อวิปากํ ๓)

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย

สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๓)

มคฺคมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

สมฺปยุตฺตสภาคํ

[๕๐๙] สมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๓)

สมฺปยุตฺตฆฏนา (๒)

[๕๑๐] สมฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากํ ๑)

สมฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๑)

สมฺปยุตฺตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

วิปฺปยุตฺตสภาคํ

[๕๑๑] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา จตฺตาริ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ. (๑๗)

วิปฺปยุตฺตมิสฺสกฆฏนา (๔)

[๕๑๒] วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ปญฺจ. วิปฺปยุตฺต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ปญฺจ. วิปฺปยุตฺต อธิปติ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. วิปฺปยุตฺต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๕)

[๕๑๓] วิปฺปยุตฺต ปจฺฉาชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. วิปฺปยุตฺต นิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. วิปฺปยุตฺต อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. วิปฺปยุตฺต อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. วิปฺปยุตฺต นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं.

สหชาตฆฏนา (๔)

[๕๑๔] วิปฺปยุตฺต สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. วิปฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. (อวิปากํ ๒)

วิปฺปยุตฺต สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. วิปฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกं. (สวิปากํ ๒)

วิปฺปยุตฺตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อตฺถิสภาคํ

[๕๑๕] อตฺถิปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา อฏฺฐ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย เอกं, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก

เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อวิคเต เตรส. (๑๘)

อตฺถิมิสฺสกฆฏนา (๑๑)

[๕๑๖] อตฺถิ อวิคตนฺติ เตรส. อตฺถิ นิสฺสย อวิคตนฺติ เตรส. อตฺถิ อธิปติ อวิคตนฺติ อฏฺจ. อตฺถิ อธิปติ นิสฺสย อวิคตนฺติ อฏฺจ. อตฺถิ อาหาร อวิคตนฺติ สตฺต. อตฺถิ อินฺทฺริย อวิคตนฺติ สตฺต. อตฺถิ นิสฺสย อินฺทฺริย อวิคตนฺติ สตฺต. อตฺถิ วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ ปญฺจ. อตฺถิ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ ปญฺจ. อตฺถิ อธิปติ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ จตฺตาริ. [๑]อตฺถิ นิสฺสย อินฺทฺริย[๑] วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๘)

[๕๑๗] อตฺถิ ปจฺจุปฺปนฺน วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ ปุเรชาต อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ อารมฺมณ ปุเรชาต อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺตํ อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อวิคตนฺติ เอกํ. อตฺถิ อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ เอกํ. อตฺถิ นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๑๐)

[๕๑๘] อตฺถิ สหชาต นิสฺสย อวิคตนฺติ นว. อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อวิคตนฺติ ตีณิ. อตฺถิ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ

[๑-๑] สฺยา. อตฺถิ อธิปติ นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต...

ตีณิ. อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ เอกํ. (อวิปากํ ๕)

อตฺถิ สหชาต นิสฺสย วิปาก อวิคตนฺติ เอกํ. อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อวิคตนฺติ เอกํ. อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อวิคตนฺติ เอกํ. อตฺถิ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ เอกํ. อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ เอกํ. (สวิปากํ ๕)

อตฺถิมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นตฺถิสภาคํ

[๕๑๙] นตฺถิปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เอกํ, วิคเต สตฺต. (๖)

นตฺถิฆฏนา (๓)

[๕๒๐] นตฺถิ อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย วิคตนฺติ สตฺต. นตฺถิ อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน วิคตนฺติ ตีณิ. นตฺถิ อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม วิคตนฺติ เอกํ.

นตฺถิมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

วิคตสภาคํ

[๕๒๑] วิคตปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เอกํ, นตฺถิยา สตฺต. (๖)

วิคตฆฏนา (๓)

[๕๒๒] วิคต อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถีติ สตฺต. วิคต อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน นตฺถีติ ตีณิ. วิคต อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม นตฺถีติ เอกํ.

วิคตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อวิคตสภาคํ

[๕๒๓] อวิคตปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา อฏฺฐ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย เอกํ, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส. (๑๘)

อวิคตมิสฺสกฆฏนา (๑๑)

[๕๒๔] อวิคต อตฺถีติ เตรส. อวิคต นิสฺสย อตฺถีติ เตรส. อวิคต อธิปติ อตฺถีติ อฏฺฐ. อวิคต อธิปติ นิสฺสย อตฺถีติ อฏฺฐ. อวิคต อาหาร อตฺถีติ สตฺต. อวิคต อินฺทฺริย อตฺถีติ สตฺต. อวิคต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถีติ สตฺต. อวิคต วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ปญฺจ. อวิคต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ปญฺจ. อวิคต อธิปติ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ จตฺตาริ. อวิคต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๘)

[๕๒๕] อวิคต ปจฺฉาชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต ปุเรชาต

อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต อารมฺมณ ปุเรชาต อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถีติ เอกำ. อวิคต อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ เอกำ. อวิคต นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ เอกำ.

สหชาตฆฏนา (๑๐)

[๕๒๖] อวิคต สหชาต นิสฺสย อตฺถีติ นว. อวิคต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ ตีณิ. อวิคต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ เอกำ. (อวิปากำ ๕)

อวิคต สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถีติ เอกำ. อวิคต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถีติ เอกำ. อวิคต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถีติ เอกำ. อวิคต สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ เอกำ. อวิคต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถีติ เอกำ. (สวิปากำ ๕)

อวิคตมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

ปณฺหาวารสฺส อนุโลมคณนา นิฏฺฐิตา.

---

(๒) ปจฺจนียุทฺธาโร

[๕๒๗] กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

กุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

กุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.

กุสโล ธมฺโม กุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๕๒๘] อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อกุสโล ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อกุสโล ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.

อกุสโล ธมฺโม อกุสลสฺส จ อพฺยากตสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๕๒๙] อพฺยากโต ธมฺโม อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อพฺยากโต ธมฺโม กุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

อพฺยากโต ธมฺโม อกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๕๓๐] กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา กุสลสฺส ธมฺมสฺส สหชาตำ ปุเรชาตำ.

กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตำ, ปจฺฉาชาตำ, อาหารำ, อินฺทฺริยำ. (๒)

[๕๓๑] อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อกุสลสฺส ธมฺมสฺส สหชาตำ, ปุเรชาตำ.

อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตำ, ปจฺฉาชาตำ, อาหารำ, อินฺทฺริยำ. (๒)

ปญฺหาวารสฺส ปจฺจนียุทฺธาโร นิฏฺฐิโต.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียำ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธำ

[๕๓๒] นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ ปณฺณรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย ปณฺณรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต

เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว.

นเหตุทุกํ

[๕๓๓] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปณฺณรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย ปณฺณรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ฉกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส,

นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว.

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

อฏฺฐกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

นวกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

ทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, โนอวิคเต เทฺว.

เอกาทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, โนอวิคเต เทฺว.

ทฺวาทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

จุทฺทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

สตฺตรสกํ (สาหารํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปาก-ปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

[๑]...

เอกวีสกํ (สาหารํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นอาหารปจฺจยา นฌาน-ปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา

---

[๑]... สฺยา. เอตฺถนฺตเร "[๖๙๑] น เหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺเค เอกํ...นสมฺปยุตฺเต เอกํ นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. โนนตฺถิยา เอกํ. โนวิคเต เอกนฺติ อิเม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคเต เอกํ.

โสฬสกํ (สอินฺทฺริยํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

เอกวีสกํ (สอินฺทฺริยํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคเต เอกํ.

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอารมฺมณทุกํ

[๕๓๔] นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

สตฺตกํ

นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา

นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นอารมฺมณมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอธิปตฺยาทิ

[๕๓๕] นอธิปติปจฺจยา, นอนนฺตรปจฺจยา, นสมนนฺตรปจฺจยา, (ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นสหชาตทุกํ

[๕๓๖] นสหชาตปจฺจยา นเหตุยา เอกาทส, นอารมฺมเณ เอกาทส, นอธิปติยา เอกาทส, นอนนฺตเร เอกาทส, นสมนนฺตเร เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เอกาทส, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นสหชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา

เอกาทส, นอนนฺตเร เอกาทส, นสมนนฺตเร เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

นสหชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นสหชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอญฺญมญฺญทุกํ

[๕๓๗] นอญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุยา เอกาทส, นอารมฺมเณ เอกาทส, นอธิปติยา เอกาทส, นอนนฺตเร เอกาทส, นสมนนฺตเร เอกาทส, นสหชาเต เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เอกาทส, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต เอกาทส, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว, ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นอญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกาทส, นอนนฺตเร เอกาทส, นสมนนฺตเร เอกาทส, นสหชาเต

เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต เอกาทส, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นอญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติ-ปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอญฺญมญฺญมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นนิสฺสยทุกํ

[๕๓๘] นนิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา เอกาทส, นอารมฺมเณ เอกาทส, นอธิปติยา เอกาทส, นอนนฺตเร เอกาทส, นสมนนฺตเร เอกาทส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เอกาทส, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต

เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เอกาทส, นอนนฺตเร เอกาทส, นสมนนฺตเร เอกาทส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ทสกํ

นนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, โนอวิคเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นนิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอุปนิสฺสยทุกํ

[๕๓๙] นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ เตรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต,

นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต, โนอวิคเต เทฺว.

นวกํ

นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต, โนอวิคเต เทฺว.

ทสกํ

นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, โนอวิคเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นอุปนิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นปุเรชาตทุกํ

[๕๔๐] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เตรส, นอารมฺมเณ เตรส,

นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ทสกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร เอกาทส, นอินฺทฺริเย เอกาทส, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

เอกาทสกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, โนอวิคเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นปุเรชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นปจฺฉาชาตทุกํ

[๕๔๑] นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ ปณฺณรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย ปณฺณรส, นปุเรชาเต เตรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส,

นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต เตรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว, ฯเปฯ

ทสกํ

นปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-

ปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว.

เอกาทสกํ

นปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ, โนอวิคเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺจยา นเหตุมูลกํ.

นอาเสวนปจฺจยา. (ยถา นเหตุปจฺจยา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นกมฺมทุกํ

[๕๔๒] นกมฺมปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ ปณฺณรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย ปณฺณรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺจยา นปจฺจยา ปณฺณรส, นอาเสวเน ปณฺณรส, นวิปาเก ปณฺณรส, นอาหาเร ปณฺณรส, นอินฺทฺริเย ปณฺณรส, นฌาเน ปณฺณรส, นมคฺเค ปณฺณรส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา ปณฺณรส, โนวิคเต ปณฺณรส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ปณฺณรส ฯเปฯ นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต เตรส, นปจฺฉาชาเต ปณฺณรส ฯเปฯ โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ทสกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส ฯเปฯ โนอวิคเต นว.

เอกาทสกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

เตรสกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปากปจฺจยา.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นอาหารทุกํ

[๕๔๓] นอาหารปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ ปณฺณรส, นอธิปติยา ปณฺณรส, นอนนฺตเร ปณฺณรส, นสมนนฺตเร ปณฺณรส, นสหชาเต เอกาทส, นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย ปณฺณรส, นปุเรชาเต เตรส ฯเปฯ โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ปณฺณรส ฯเปฯ นอุปนิสฺสเย เตรส ฯเปฯ โนอวิคเต นว ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ทสกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

เอกาทสกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

เตรสกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย เทฺว, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

ปณฺณรสกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปาเก เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

อฏฺฐารสกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอินฺทฺริยทุกํ

[๕๔๔] นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส, นอารมฺมเณ ปณฺณรส ฯเปฯ โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา[๑] ปณฺณรส[๑] ฯเปฯ นอุปนิสฺสเย เตรส ฯเปฯ โนอวิคเต นว ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺเญ เอกาทส, นนิสฺสเย เอกาทส, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร นว, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ทสกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต เอกาทส, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม เอกาทส, นวิปาเก เอกาทส, นอาหาเร นว, นฌาเน เอกาทส, นมคฺเค เอกาทส, นสมฺปยุตฺเต เอกาทส, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา เอกาทส, โนวิคเต เอกาทส, โนอวิคเต นว.

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

เอกาทสกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ตีณิ. (กาตพฺพํ.)

เตรสกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา[๑] นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ[๑] นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

ปณฺณรสกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปาเก เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ ฯเปฯ

เอกวีสกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา นเหตุมูลกํ เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.) นสมฺปยุตฺตปจฺจยา....

(ยถา นอญฺญมญฺญมูลกํ,[๒] เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ. [๒] ฉ. อญฺญมญฺญมูลกํ.

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๕๔๕] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว ฯเปฯ.

จตุกฺกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

ทสกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต นว ฯเปฯ โนอวิคเต นว.

เอกาทสกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ,

นปจฺจาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

อฏฺฐารสกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌาเน เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

โนอตฺถิทุกํ

[๕๔๖] โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา[๑] นว[๑] ฯเปฯ นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย เทฺว ฯเปฯ

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

ทสกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต นว ฯเปฯ โนอวิคเต นว.

เอกาทสกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นอินฺทฺริเย เทฺว, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว, โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

สตฺตรสกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอาเสวนปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา. นฌาเน เทฺว ฯเปฯ โนอวิคเต เทฺว ฯเปฯ

เอกวีสกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาต-ปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา ฯเปฯ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว, โนอวิคเต เทฺว.

เตวีสกํ (สอุปนิสฺสยํ)

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ โนวิคตปจฺจยา โนอวิคเต เทฺว.

เตวีสกํ (สกมฺมํ)

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นกมฺมปจฺจยา ฯเปฯ โนวิคตปจฺจยา โนอวิคเต นว.

โนนตฺถิทุกํ

[๕๔๗] โนนตฺถิปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส. (สงฺขิตฺตํ.) โนนตฺถิยา จ, โนวิคเต จ, (นเหตุปจฺจยสทิสํ).

โนวิคตทุกํ

[๕๔๘] โนวิคตปจฺจยา นเหตุยา ปณฺณรส. (สงฺขิตฺตํ.)

โนอวิคตทุกํ

[๕๔๙] โนอวิคตปจฺจยา นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว ฯเปฯ โนวิคเต นว.

โนอวิคตปจฺจยา. (โนอตฺถิปจฺจยสทิสํ).

ปญฺหาวารสฺส ปจฺจนียคณนา นิฏฺฐิตา.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๕๕๐] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต. (๑๙)

เหตุสามญฺญฆฏนา (๙)

[๕๕๑] เหตุ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ,

นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา[๑] เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

---

[๑] สี. อตฺถิยา.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๙)

[๕๕๒] เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ, นอธิปติยา จตฺตาริ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ, นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นฌาเน

จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๔)

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ,

นฆาเน เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฆาเน เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฆาเน เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฆาเน เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฆาเน เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สาธิปติอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๖)

[๕๕๓] เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ, นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๓)

เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

เหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อารมฺมณทุกํ

[๕๕๔] อารมฺมณปจฺจยา นเหตุยา นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปากเ นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว. (๒๓)

อารมฺมณฆฏนา (๕)

[๕๕๕] อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสยนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต,

นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต, โนอวิคเต สตฺต.

อารมฺมณ ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อารมฺมณมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อธิปติทุกํ

[๔๕๖] อธิปติปจฺจยา นเหตุยา ทส, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร ทส, นสมนนฺตเร ทส, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ อฏฺฐ, นนิสฺสเย สตฺต, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต ทส, นปจฺจยาเต ทส, นอาเสวเน ทส, นกมฺเม ทส, นวิปากเ ทส, นอาหาเร ทส, นอินฺทฺริเย ทส, นฌาเน ทส, นมคฺเค ทส, นสมฺปยุตฺเต อฏฺฐ, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนนตฺถิยา ทส, โนวิคเต ทส, โนอวิคเต สตฺต.

อธิปติมิสฺสกฆฏนา (๓)

[๔๕๗] อธิปติ อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร อฏฺฐ, นสมนนฺตเร อฏฺฐ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺจยาเต อฏฺฐ, นอาเสวเน อฏฺฐ, นกมฺเม อฏฺฐ, นวิปากเ อฏฺฐ, นอาหาเร อฏฺฐ, นอินฺทฺริเย อฏฺฐ, นฌาเน อฏฺฐ, นมคฺเค อฏฺฐ,

นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนตฺถิยา อฏฺจ, โนวิคเต อฏฺจ.

อธิปติ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา อฏฺจ, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร อฏฺจ, นสมนนฺตเร อฏฺจ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต อฏฺจ, นอาเสวเน อฏฺจ, นกมฺเม อฏฺจ, นวิปาเก อฏฺจ, นอาหาเร อฏฺจ, นอินฺทฺริเย อฏฺจ, นฌาเน อฏฺจ, นมคฺเค อฏฺจ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา อฏฺจ, โนวิคเต อฏฺจ.

อธิปติ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นอินฺทฺริเย จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นมคฺเค จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๓)

[๕๕๘] อธิปติ อารมฺมณ อุปนิสฺสยนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต, โนอวิคเต สตฺต.

อธิปติ อารมฺมณ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ อารมฺมณ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาตฉนฺทาธิปติฆฏนา (๖)

[๕๕๙] อธิปติ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย

ตีณิ, นฆาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฆาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต

เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

[๑]...

จิตฺตาธิปติฆฏนา (๖)

[๕๖๐] อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ,

---

[๑]... สฺยา. [๗๙๖] อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกนฺติ อิเม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นฆาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

วีริยาธิปติฆฏนา (๖)

[๕๖๑] อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร

สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากำ ๓)

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฌาเน เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค

สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

วีมํสาธิปติฆฏนา (๖)

[๕๖๒] อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ, นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

อธิปติ เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๓)

อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อธิปติ เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

อธิปติมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อนนฺตรทุกํ

[๕๖๓] อนนฺตรปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนอวิคเต สตฺต. (๑๙)

อนนฺตรฆฏนา (๓)

[๕๖๔ อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนอวิคเต สตฺต.

อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา ตีณิ, โนอวิคเต ตีณิ.

อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน

เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนอตฺถิยา เอกํ, โนอวิคเต เอกํ.

อนนฺตรมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

สมนนฺตรทุกํ

[๕๖๕] สมนนฺตรปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน ปญฺจ นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนอวิคเต สตฺต. (๑๙)

สมนนฺตรฆฏนา (๓)

[๕๖๖] สมนนฺตร อนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนอวิคเต สตฺต.

สมนนฺตร อนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ,

นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา ตีณิ, โนอวิคเต ตีณิ.

สมนนฺตร อนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนอตฺถิยา เอกํ, โนอวิคเต เอกํ.

สมนนฺตรมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

สหชาตทุกํ

[๕๖๗] สหชาตปจฺจยา นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว. (๒๐)

สหชาตวฏฺฏนา (๑๐)

[๕๖๘] สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว,

นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว.

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ,

นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (อวิปากํ ๕)

สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร

เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สหชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อญฺญมญฺญทุกํ

[๕๖๙] อญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (๑๙)

อญฺญมญฺญฆฏนา (๖)

[๕๗๐] อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร

ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (อวิปากํ ๓)

อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ,

นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อญฺญมญฺญ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากกึ๓)

อญฺญมญฺญมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นิสฺสยทุกํ

[๕๗๑] นิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา เตรส, นอารมฺมเณ เตรส, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปากเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส. (๒๑)

นิสฺสยมิสฺสกฆฏนา (๖)

[๕๗๒] นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เตรส, นอารมฺมเณ

เตรส, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส.

นิสฺสย อธิปติ อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา อฏฺจ, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร อฏฺจ, นสมนนฺตเร อฏฺจ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต อฏฺจ, นอาเสวเน อฏฺจ, นกมฺเม อฏฺจ, นวิปาเก อฏฺจ, นอาหาเร อฏฺจ, นอินฺทฺริเย อฏฺจ, นฌาเน อฏฺจ, นมคฺเค อฏฺจ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา อฏฺจ, โนวิคเต อฏฺจ.

นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

นิสฺสย อธิปติ วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นอินฺทฺริเย จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นมคฺเค จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๔)

[๕๗๓] นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

นิสฺสย อารมฺมณ ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ,

นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

นิสฺสย อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๑๐)

[๕๗๔] นิสฺสย สหชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจยาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว.

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

นิสฺสย สหชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (อวิปากํ ๕)

นิสฺสย สหชาต วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

นิสฺสย สหชาต วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

นิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อุปนิสฺสยทุกํ

[๕๗๕] อุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว. (๒๓)

อุปนิสฺสยฆฏนา (๗)

[๕๗๖] อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปตีติ นเหตุยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต

สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต, โนอวิคเต สตฺต.

อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปติ ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต สตฺต, โนอตฺถิยา สตฺต, โนอวิคเต สตฺต.

อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร อาเสวน อตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม

ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา ตีณิ, โนอวิคเต ตีณิ.

อุปนิสฺสย กมฺมนฺติ นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ เทฺว, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นสหชาเต เทฺว, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นอินฺทฺริเย เทฺว, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว, โนอวิคเต เทฺว.

อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนอตฺถิยา เอกํ, โนอวิคเต เอกํ.

อุปนิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ปุเรชาตทุกํ

[๕๗๗] ปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร

ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (๒๑)

ปุเรชาตฆฏนา (๗)

[๕๗๘] ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปุเรชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปุเรชาต อารมฺมณ อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปุเรชาต อารมฺมณ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต

ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปุเรชาต อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ปุเรชาต อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ปุเรชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

ปุเรชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ปจฺฉาชาตทุกํ

[๕๗๙] ปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, [๑] โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (๒๐)

ปจฺฉาชาตฆฏนา (๑)

[๕๘๐] ปจฺฉาชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปจฺฉาชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อาเสวนทุกํ

[๕๘๑] อาเสวนปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, [๒] นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, [๓] นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ,

---

[๑] สฺยา. นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.
[๒] สฺยา. นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ.
[๓] สฺยา. นอุปนิสฺสเย ตีณิ.

นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา ตีณิ, โนอวิคเต ตีณิ. (๑๘)

อาเสวนฆฏนา (๑)

[๕๘๒] อาเสวน อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนอตฺถิยา ตีณิ, โนอวิคเต ตีณิ.

อาเสวนมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

กมฺมทุกำ

[๕๘๓] กมฺมปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เทฺว, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เทฺว, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร เทฺว, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต, โนอวิคเต เทฺว. (๒๓)

กมฺมปกิณฺณกฆฏนา (๒)

[๕๘๔] กมฺม อุปนิสฺสยนฺติ นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ เทฺว, นอธิปติยา เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นสหชาเต

เทฺว, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นอินฺทฺริเย เทฺว, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนอตฺถิยา เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว, โนอวิคเต เทฺว.

กมฺม อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนอตฺถิยา เอกํ, โนอวิคเต เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๙)

[๕๘๕] กมฺม สหชาต นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

กมฺม สหชาต นิสฺสย อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

กมฺม สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นอินฺทฺริเย เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

กมฺม สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นอินฺทฺริเย เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นอินฺทฺริเย เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ. (สวิปากำ ๕)

กมฺมมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

วิปากทุกำ

[๕๘๖] วิปากปจฺจยา นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ

เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (๑๙)

วิปากฆฏนา (๕)

[๕๘๗] วิปาก สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

วิปาก สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

วิปาก สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

วิปาก สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

วิปาก สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

วิปากมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อาหารทุกํ

[๕๘๘] อาหารปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อาหารมิสฺสกฆฏนา (๑)

[๕๘๙] อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙)

[๕๙๐] อาหาร สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สกมฺมฆฏนา (๙)

[๕๙๑] อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นวิปากเ

สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ,

นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต นิสฺสย กมฺม วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, [๑] นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ,

---

[๑] สฺยา. นอญฺญมญฺเญ เอกํ.

นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๕๙๒] อาหาร สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปากเ สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ; นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ[๑] ตีณิ,[๑] นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ,

---

๑-๑ สี. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ.

นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต[๑] เอกํ,[๑] นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฆาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา

[๕๙๓] อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปากเก สตฺต, นฆาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

[๑-๑] สี. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ.

อาหาร อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากำ ๓)

อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

อาหาร อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

อาหาร อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

อาหารมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อินฺทฺริยทุกํ

[๕๙๔] อินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต. (๒๑)

อินฺทฺริยมิสฺสกฆฏนา (๓)

[๕๙๕] อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต,

นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๑)

[๕๙๖] อินฺทฺริย นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาตสามญฺญฆฏนา (๙)

[๕๙๗] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต,

นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต[๑] ตีณิ.[๑]

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ,

---

๑-๑ สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ. ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต เอกำ, นปจฺฉาชาเต เอกำ, นอาเสวเน เอกำ, นกมฺเม เอกำ, นอาหาเร เอกำ, นฌาเน เอกำ, นมคฺเค เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต เอกำ, โนนตฺถิยา เอกำ, โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ, นอารมฺมเณ เอกำ, นอธิปติยา เอกำ, นอนนฺตเร เอกำ, นสมนนฺตเร เอกำ, นอญฺญมญฺเญ เอกำ, นอุปนิสฺสเย เอกำ, นปุเรชาเต

เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สมคฺคฆฏนา (๙)

[๕๙๘] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต ฯเปฯ[๑] นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

---

[๑] สฺยา. สงฺขิตฺตํ, เอวมุปริปิ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สฺมานฺมฏฺฐนา (๙)

[๕๙๙] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สฌาน มคฺคงฺคฏฺฐนา (๙)

[๖๐๐] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฌาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นอุปนิสฺสเย ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย ฌาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฌาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก ฌาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ. (สวิปากำ ๕)

สาหารฆฏนา (๙)

[๖๐๑] อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกำ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สาธิปติอาหารฆฏนา (๖)

[๖๐๒] อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากกำ ๓)

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อาหาร วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ. (สวิปากกำ ๓)

สาธิปติมคฺคฆฏนา (๖)

[๖๐๓] อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากกำ ๓)

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกำ ฯเปฯ โนวิคเต เอกำ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

สเหตุมคฺคฆฏนา (๙)

[๖๐๔] อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต เทฺว.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๔)

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สเหตาธิปติมคฺคฆฏนา (๖)

[๖๐๕] อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ, นปุเรชาเต จตฺตาริ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว, นอนนฺตเร เทฺว, นสมนนฺตเร เทฺว, นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เทฺว, นฌาเน เทฺว, นสมฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๓)

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต

เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

อินฺทฺริยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

ฌานทุกํ

[๖๐๖] ฌานปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, [๑] นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, [๒] นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต,

---

[๑] สฺยา. นสหชาเต สตฺต. [๒] สฺยา. นนิสฺสเย สตฺต.

นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต. (๑๙)

ฌานสามญฺญฆฏนา (๙)

[๖๐๗] ฌาน สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๖๐๘] ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं. (สวิปากं ๕)

สมคฺคฆฏนา (๙)

[๖๐๙] ฌาน สหชาต นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกं, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากं ๔) [๑]....

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ[๒] นิสฺสย วิปาก มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं.

---

[๑] สฺยา. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. [๒] สฺยา. อยं ปาโฐ น ทิสฺสติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๙)

[๖๑๐] ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

ฌาน สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं.

ฌาน สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं. (สวิปากं ๕)

ฌานมูลกं นิฏฺฐิตं.

มคฺคทุกं

[๖๑๑] มคฺคปจฺจยา นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, [๑] นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, [๒] นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต. (๑๙)

มคฺคสามญฺญฆฏนา (๙)

[๖๑๒] มคฺค สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

---

[๑] สฺยา. นสหชาเต สตฺต. [๒] สฺยา. นนิสฺสเย สตฺต.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๖๑๓] มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ

นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สฆานฆฏนา (๙)

[๖๑๔] มคฺค สหชาต นิสฺสย ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฆาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย ฆาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก ฆาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก ฆาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฆาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สอินฺทฺริยฌานฆฏนา (๙)

[๖๑๕] มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๔)

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं. (สวิปากं ๕)

สาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)

[๖๑๖] มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

มคฺค อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากं ๓)

มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं.

มคฺค อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं.

มคฺค อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกं ฯเปฯ โนวิคเต เอกं. (สวิปากं ๓)

สเหตุอินฺทฺริยฆฏนา (๙)

[๖๑๗] มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย

จตฺตาริ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา เทฺว, โนวิคเต เทฺว.

มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต เทฺว.

มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๔)

มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

สเหตาธิปติอินฺทฺริยฆฏนา (๖)

[๖๑๘] มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ จตฺตาริ ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ เทฺว, นอุปนิสฺสเย จตฺตาริ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต เทฺว.

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต เทฺว. (อวิปากํ ๓)

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ.

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๓)

มคฺคมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

สมฺปยุตฺตทุกํ

[๖๑๙] สมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย

ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร [๑] ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (๑๘)

สมฺปยุตฺตฆฏนา (๒)

[๖๒๐] สมฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ. (อวิปากํ ๑)

สมฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ ฯเปฯ โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๑)

สมฺปยุตฺตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

วิปฺปยุตฺตทุกํ

[๖๒๑] วิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นสหชาเต ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ. (๒๑)

วิปฺปยุตฺตมิสฺสกฆฏนา (๔)

[๖๒๒] วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ,

---

[๑] ฉ., เท. นอินฺทฺริเย ตีณิ.

นสหชาเต ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

วิปฺปยุตฺต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

วิปฺปยุตฺต อธิปติ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ จตฺตาริ,[๑] นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นอินฺทฺริเย จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นมคฺเค จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

วิปฺปยุตฺต นิสฺสย อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ,

---

[๑] ฉ., เท. ตีณิ.

นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๕)

[๖๒๓] วิปฺปยุตฺต ปจฺฉาชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

วิปฺปยุตฺต นิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

วิปฺปยุตฺต อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

วิปฺปยุตฺต อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺจยาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

วิปฺปยุตฺต นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺจยาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๔)

[๖๒๔] วิปฺปยุตฺต สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺจยาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปากเ ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

วิปฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺจยาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปากเ เอกํ, นอาหาเร

เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (อวิปากํ ๒)

วิปฺปยุตฺต สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

[๑]...

วิปฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๒)

วิปฺปยุตฺตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

อตฺถิทุกํ

[๖๒๕] อตฺถิปจฺจยา นเหตุยา เตรส, นอารมฺมเณ เตรส, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นอุปนิสฺสเย เตรส,

---

[๑]... สฺยา. (๙๗๕) วิปฺปยุตฺต อารมฺมณ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ (สงฺขิตฺตํ) น สมฺปยุตฺเต เอกํ โนนตฺถิยา เอกํ โนวิคเต เอกนฺติ อิเม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส. (๒๒)

อตฺถิมิสฺสกฆฏนา (๑๑)

[๖๒๖] อตฺถิ อวิคตนฺติ นเหตุยา เตรส, นอารมฺมเณ เตรส, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต สตฺต, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นนิสฺสเย สตฺต, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส.

อตฺถิ นิสฺสย อวิคตนฺติ นเหตุยา เตรส, นอารมฺมเณ เตรส, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร เตรส, นสมนนฺตเร เตรส, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ สตฺต, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เตรส, นวิปาเก เตรส, นอาหาเร เตรส, นอินฺทฺริเย เตรส, นฌาเน เตรส, นมคฺเค เตรส, นสมฺปยุตฺเต สตฺต, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา เตรส, โนวิคเต เตรส.

อตฺถิ อธิปติ อวิคตนฺติ นเหตุยา อฏฺจ, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร อฏฺจ, นสมนนฺตเร อฏฺจ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต อฏฺจ, นอาเสวเน อฏฺจ, นกมฺเม อฏฺจ, นวิปาเก อฏฺจ, นอาหาเร อฏฺจ, นอินฺทฺริเย อฏฺจ, นฌาเน อฏฺจ, นมคฺเค

อฏฺฐ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนตฺถิยา อฏฺฐ, โนวิคเต อฏฺฐ.

อตฺถิ อธิปติ นิสฺสย อวิคตนฺติ นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมเณ สตฺต, นอนนฺตเร อฏฺฐ, นสมนนฺตเร อฏฺฐ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต อฏฺฐ, นอาเสวเน อฏฺฐ, นกมฺเม อฏฺฐ, นวิปาเก อฏฺฐ, นอาหาเร อฏฺฐ, นอินฺทฺริเย อฏฺฐ, นฌาเน อฏฺฐ, นมคฺเค อฏฺฐ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา อฏฺฐ, โนวิคเต อฏฺฐ.

อตฺถิ อาหาร อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อตฺถิ อินฺทฺริย อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย เอกํ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อตฺถิ นิสฺสย อินฺทฺริย อวิคตนฺติ นเหตุยา สตฺต, นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

อตฺถิ วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นสหชาเต ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

อตฺถิ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม ปญฺจ, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร ปญฺจ, นอินฺทฺริเย ปญฺจ, นฌาเน ปญฺจ, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

อตฺถิ อธิปติ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา จตฺตาริ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอนนฺตเร จตฺตาริ, นสมนนฺตเร จตฺตาริ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต จตฺตาริ, นอาเสวเน จตฺตาริ, นกมฺเม จตฺตาริ,

นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร จตฺตาริ, นอินฺทฺริเย จตฺตาริ, นฌาเน จตฺตาริ, นมคฺเค จตฺตาริ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, โนนตฺถิยา จตฺตาริ, โนวิคเต จตฺตาริ.

อตฺถิ นิสฺสย อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ ,นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต เอกำ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ปกิณฺณกฆฏนา (๘)

[๖๒๗] อตฺถิ ปจฺฉาชาต วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ ปุเรชาต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ อารมฺมณ ปุเรชาต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นนิสฺสเย ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ อารมฺมณ นิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นสหชาเต ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ อารมฺมณ อธิปติ อุปนิสฺสย ปุเรชาต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นนิสฺสเย เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อตฺถิ อารมฺมณ อธิปติ นิสฺสย อุปนิสฺสย ปุเรชาต วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อตฺถิ นิสฺสย ปุเรชาต อินฺทฺริย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นสหชาเต เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปจฺจยาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

สหชาตฆฏนา (๑๐)

[๖๒๘] อตฺถิ สหชาต นิสฺสย อวิคตนฺติ นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺจยาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว.

อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺจยาเต ตีณิ,

นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (อวิปากํ ๕)

อตฺถิ สหชาต นิสฺสย วิปาก อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร

เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อตฺถิ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอญฺญมญฺเญ เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ.

อตฺถิ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อวิคตนฺติ นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมเณ เอกํ, นอธิปติยา เอกํ, นอนนฺตเร เอกํ, นสมนนฺตเร เอกํ, นอุปนิสฺสเย เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต เอกํ, โนนตฺถิยา เอกํ, โนวิคเต เอกํ. (สวิปากํ ๕)

อตฺถิมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นตฺถิวิคตทุกํ

[๖๒๙] นตฺถิปจฺจยา นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ วิคตปจฺจยา นเหตุยา สตฺต ฯเปฯ. (นตฺถิปจฺจยมฺปิ วิคตปจฺจยมฺปิ อนนฺตรปจฺจยสทิสํ.)

อวิคตทุกํ

[๖๓๐] อวิคตปจฺจยา นเหตุยา เตรส.

(ยถา อตฺถิปจฺจโย วิตฺถาริโต, เอวํ อวิคตปจฺจโย วิตฺถาเรตพฺโพ.)

ปญฺหาวารสฺส อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๖๓๑] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน

ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

จตุกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

[๑].....

---

[๑] สฺยา. (๑๐๑๑) นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตเร สตฺต...สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, อวิคเต เตรสาติ อิเม ปาฐา ทิสฺสนฺติ.

ฉกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, อวิคเต เตรส.

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา [๑] นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต.

อฏฺฐกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต.

นวกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ[๒] นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, [๓] ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว,

---

[๑] สฺยา., เท. อญฺญมญฺเญ ตีณิ. [๒] สฺยา. สงฺขิตฺตํ. [๓] สฺยา. ปุเรชาเต ตีณิ.

อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

เอกาทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ.

ทฺวาทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอุปนิสฺสย-ปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

โสฬสกํ (สาหารํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

พาวีสกํ (สาหารํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอาหารปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

โสฬสกํ (สอินฺทฺริยํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นวิปากปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

พาวีสกํ (สอินฺทฺริยํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอารมฺมณทุกํ

[๖๓๒] นอารมฺมณปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปากเ เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นอารมฺมณปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ,

อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

นอารมฺมณมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอธิปติทุกํ

[๖๓๓] นอธิปติปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ).

นอธิปติมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอนนฺตรนสมนนฺตรทุกํ

[๖๓๔] นอนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ นสมนนฺตรปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส,[๑] สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. นว.

อฏฺฐกํ

นสมนนฺตรปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, [๑] กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นสมนนฺตรมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นสหชาตทุกํ

[๖๓๕] นสหชาตปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

ปญฺจกํ

นสหชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. อาเสวเน ตีณิ.

นวกํ

นสหชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, [๑] ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นสหชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอญฺญมญฺญทุกํ

[๖๓๖] นอญฺญมญฺญปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา อฏฺฐ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ปญฺจ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นอญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ปญฺจ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. ปุเรชาเต นว.

อฏฺฐกํ

นอญฺญมญฺญปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นอญฺญมญฺญมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นนิสฺสยทุกํ

[๖๓๗] นนิสฺสยปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

ปญฺจกํ

นนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

นวกํ

นนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา

นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นนิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอุปนิสฺสยทุกํ

[๖๓๘] นอุปนิสฺสยปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

อฏฺฐกํ

นอุปนิสฺสยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นอุปนิสฺสยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นปุเรชาตทุกํ

[๖๓๙] นปุเรชาตปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต นว ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย นว, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต นว ฯเปฯ

นวกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา [๑] อุปนิสฺสเย นว, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร

---

[๑] สฺยา. นิสฺสเย นว.

เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปุเรชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นปจฺฉาชาตทุกํ

[๖๔๐] นปจฺฉาชาตปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

นวกํ

นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ทสกํ

นปจฺฉาชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-

ปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺฉาชาตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอาเสวนทุกํ

[๖๔๑] นอาเสวนปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร ปญฺจ, สมนนฺตเร ปญฺจ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา ปญฺจ, วิคเต ปญฺจ, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

นวกํ

นอาเสวนปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นอาเสวนมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นกมฺมทุกํ

[๖๔๒] นกมฺมปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

นวกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นกมฺมมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นวิปากทุกํ

[๖๔๓] นวิปากปจฺจยา เหตุยา สตฺต ฯเปฯ อวิคเต เตรส.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นวิปากมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอาหารทุกํ

[๖๔๔] นอาหารปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เอกํ, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส ฯเปฯ

พาวีสกํ

นอาหารปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอาหารมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอินฺทฺริยทุกํ

[๖๔๕] นอินฺทฺริยปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว ฯเปฯ อวิคเต เตรส ฯเปฯ. (นอินฺทฺริยปจฺจยา กมฺเม สตฺต ปญฺหา.)

พาวีสกํ

นอินฺทฺริยปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นวิปากปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ. (ยถา นเหตุมูลกํ.[๑] สงฺขิตฺตํ.)

นอินฺทฺริยมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นฌานทุกํ

[๖๔๖] นฌานปจฺจยา เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว ฯเปฯ อวิคเต เตรส.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ นฌานมูลกํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นฌานมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นมคฺคทุกํ

[๖๔๗] นมคฺคปจฺจยา เหตุยา สตฺต ฯเปฯ อวิคเต เตรส.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

นมคฺคมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

---

[๑] สฺยา. นเหตุมูลเก.

นสมฺปยุตฺตทุกํ

[๖๔๘] นสมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา อฏฺ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต[๑] ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปากเ เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺต ฯเปฯ

นวกํ

นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต.

---

[๑] สฺยา. ปุเรชาเต.

ทสกํ

นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

ทฺวาทสกํ

นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา ปจฺฉาชาเต ตีณิ, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, อวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

นสมฺปยุตฺตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๖๔๙] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ปญฺจ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต ปญฺจ ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ

ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

สตฺตกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม ปญฺจ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

นวกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา [๑] อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

เอกาทสกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา กมฺเม เทฺว, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

---

[๑] สฺยา. นิสฺสเย ตีณิ.

ปณฺณรสกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นกมฺมปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

สตฺตรสกํ (สาหารํ)

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

พาวีสกํ (สาหารํ)

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอาหารปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อินฺทฺริเย เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

สตฺตรสกํ (สอินฺทฺริยํ)

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นวิปากปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

พาวีสกํ (สอินฺทฺริยํ)

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, อวิคเต เอกํ.

นวิปฺปยุตฺตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

โนอตฺถิทุกํ

[๖๕๐] โนอตฺถิปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต ฯเปฯ

จตุกฺกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต ฯเปฯ

สตฺตกํ

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม เทฺว ฯเปฯ

จตุวีสกํ (สอุปนิสฺสยํ)

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา กมฺเม เทฺว.

จตุวีสกํ (สกมฺมํ)

โนอตฺถิปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นสหชาตปจฺจยา นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา นนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว.

โนอตฺถิมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

โนนตฺถิทุกํ

[๖๕๑] โนนตฺถิปจฺจยา เหตุยา สตฺต ฯเปฯ อวิคเต เตรส.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

โนนตฺถิมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

โนวิคตทุกํ

[๖๕๒] โนวิคตปจฺจยา เหตุยา สตฺต ฯเปฯ อวิคเต เตรส.

(ยถา นเหตุมูลกํ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

โนวิคตมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

โนอวิคตทุกำ

[๖๕๓] โนอวิคตปจฺจยา อารมฺมเณ นว ฯเปฯ นตฺถิยา สตฺต วิคเต สตฺต.

(ยถา โนอตฺถิมูลกำ, เอวำ วิตฺถาเรตพฺพำ.)

โนอวิคตมูลกำ นิฏฺฐิตำ.

ปญฺหาวารสฺส ปจฺจนียานุโลมำ.

กุสลตฺติกำ ปฐมำ นิฏฺฐิตำ.

๒. เวทนาตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๑] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อารมฺมณาทิปจฺจยา

[๒] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา, อธิปติปจฺจยา, (อธิปติยา ปฏิสนฺธิ นตฺถิ) อนนฺตรปจฺจยา, สมนนฺตรปจฺจยา, สหชาตปจฺจยา, อญฺญมญฺญปจฺจยา, นิสฺสยปจฺจยา, อุปนิสฺสยปจฺจยา, ปุเรชาตปจฺจยา. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว

ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วตฺถุ๎ ปุเรชาตปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

อาเสวนาทิปจฺจยา

[๓] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. กมฺมปจฺจยา. วิปากปจฺจยา. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อาหาราทิปจฺจยา

[๔] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. อินฺทฺริยปจฺจยา. ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. สมฺปยุตฺตปจฺจยา. วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. สุขาย

เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขม-สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วตฺถุ๎ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

อตฺถิอาทิปจฺจยา

[๕] อตฺถิปจฺจยา. นตฺถิปจฺจยา. วิคตปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา....

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๖] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ.

เหตุทุกาทิ

[๗] เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ วิปาเก เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ วิปาเก เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

อาเสวนปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ กมฺเม ตีณิ, อาหาเร ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

วิปากปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา เทฺว. (สงฺขิตฺตํ) ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ ฯเปฯ ฌาเน เทฺว, มคฺเค เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

ฌานปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ วิปาเก เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

มคฺคปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ วิปาเก เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

อวิคตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ ฯเปฯ

(ยถา กุสลตฺติกสฺส ปจฺจยคณนา เอวํ วิตฺถาเรตพฺพา.)

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๘] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณ-สหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา เทฺว, ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห.

นอธิปติปจฺจโย

[๙] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. (นาธิปติ ปริปุณฺณํ ปฏิสนฺธิกํ).

นปุเรชาตปจฺจโย

[๑๐] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา อารุปฺเป[๑] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อารุปฺเป อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

นปจฺฉาชาตนอาเสวนปจฺจยา

[๑๑] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา. (นปจฺฉาชาตมฺปิ นอาเสวนมฺปิ ปริปุณฺณํ ปฏิสนฺธิกํ).

นกมฺมปจฺจโย

[๑๒] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา.

---

[๑] ฉ., เท. อรูเป, เอวมุปริปิ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา.

นวิปากนฆานปจฺจยา

[๑๓] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. นฆานปจฺจยา. สุขสหคตํ กายวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฆานปจฺจยา. ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฆานปจฺจยา. จตุวิญฺญาณ-สหคตํ[๑] เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

---

[๑] สฺยา. จกฺขุวิญฺญาณสหคตํ.

นมคฺคปจฺจโย

[๑๔] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

นวิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๑๕] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ.

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๑๖] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

นเหตุทุกํ

[๑๗] นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯเปฯ

จตุกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯเปฯ

นวกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติทุกํ

[๑๘] นอธิปติปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นณาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๑๙] นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

ติกํ

นปุเรชาตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺฉาชาตาทิทุกํ

[๒๐] นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นมคฺเค เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

ติกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เทฺว, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นมคฺเค เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯเปฯ

ปญฺจกํ

นกมฺมปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นมคฺเค เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปากทุกํ

[๒๑] นวิปากปจฺจยา นเหตุยา เทฺว, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นมคฺเค เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

นวิปากปจฺจยา.[๑] (นกมฺมปจฺจยสทิสํ).

นฌานทุกํ

[๒๒] นฌานปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ ฯเปฯ

ฉกฺกํ

นฌานปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นมคฺเค ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นมคฺคทุกํ

[๒๓] นมคฺคปจฺจยา นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ.

---

[๑] สฺยา. นวิปากปจฺจยํ.

ติกํ

นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ ฯเปฯ

ปญฺจกํ

นมคฺคปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๒๔] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุยา เอกํ, นอธิปติยา เทฺว, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต เทฺว, นอาเสวเน เทฺว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นมคฺเค เอกํ.

ติกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติยา เอกํ, นปุเรชาเต เอกํ, นปจฺฉาชาเต เอกํ, นอาเสวเน เอกํ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เอกํ, นมคฺเค เอกํ ฯเปฯ

นวกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นมคฺเค เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียคณนา นิฏฺฐิตา.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๒๕] เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

ติกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต เทฺว, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว.

(ยถา กุสลตฺติกํ เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๒๖] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ,

อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ.

จตุกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

ทสกํ

นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต

เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอธิปติทุกํ

[๒๗] นอธิปติปจฺจยา[๑] เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นปุเรชาตทุกํ

[๒๘] นปุเรชาตปจฺจยา เหตุยา เทฺว ฯเปฯ อวิคเต เทฺว (สงฺขิตฺตํ.)

นปจฺฉาชาตาทิทุกํ

[๒๙] นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา. นกมฺมปจฺจยา. นวิปากปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นฌานทุกํ

[๓๐] นฌานปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นมคฺคทุกํ

[๓๑] นมคฺคปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ ฯเปฯ อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ ฯเปฯ ฌาเน เทฺว ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. (๑๑๓๒-๑๑๓๓) นอธิปติปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ สมนนฺตเร ตีณิ.

อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นวิปฺปยุตฺตทุกํ

[๓๒] นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อารมฺมเณ เทฺว, อธิปติยา เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เทฺว, วิปาเก เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เทฺว, สมฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว.

ติกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม เอกํ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ ฯเปฯ

ทสกํ

นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา อารมฺมเณ เอกํ, อนนฺตเร เอกํ, สมนนฺตเร เอกํ, สหชาเต เอกํ, อญฺญมญฺเญ เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย เอกํ, อาหาเร เอกํ, อินฺทฺริเย เอกํ, ฌาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา

เอกํ, นตฺถิยา เอกํ, วิคเต เอกํ, อวิคเต เอกํ. [๑].....

ปจฺจนียานุโลมํ.

ปฏิจฺจวาโร นิฏฺฐิโต.

๒. สหชาตวาโร

[๓๓] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ สหชาโต ฯเปฯ

๓. ปจฺจยวาโร

[๓๔] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ นิสฺสาย ฯเปฯ

๔. นิสฺสยวาโร

[๓๕] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ นิสฺสาย ฯเปฯ

๕. สํสฏฺฐวาโร

[๓๖] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ ฯเปฯ

๖. สมฺปยุตฺตวาโร

[๓๗] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ สมฺปยุตฺโต สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เอกํ ขนฺธํ สมฺปยุตฺตา เทฺว ขนฺธา, เทฺว ขนฺเธ สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ. (สงฺขิตฺตํ.)

สมฺปยุตฺตวาโร นิฏฺฐิโต.

---

[๑] สฺยา. (๑๑๓๗) ปพฺโพยํ ปุริมสทิโส.

๒. เวทนาตฺติกำ ๗. ปญฺหาวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๓๘] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เหตู[๑] สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อารมฺมณปจฺจโย

[๓๙] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานำ ทตฺวา, สีลำ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมำ กตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. สุขาย

---

[๑] สฺยา. สมฺปยุตฺโต เหตุ, เอวมุปริปิ.

เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. อริยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ,[๑] อสฺสาเทติ, อภินนฺทติ.[๑] ตํ อารพฺภ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๑)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา วิปฺปฏิสาริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ฌาเน ปริปหีเน[๒] วิปฺปฏิสาริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๒)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. อริยา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน สุขาย

[๑-๑] สฺยา. วิปสฺสนฺติ อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ. เอวมุปริปิ. [๒] สฺยา. ปหีเน, ฉ. ปริหีเน.

เวทนาย สมฺปยุตฺเต ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ, อภินนฺทติ. ตํ อารพฺภ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, เจโตปริยญาเณน สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติ-ญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๔๐] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. โทสํ อารพฺภ โทโส อุปฺปชฺชติ, โมโห อุปฺปชฺชติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ โมหํ อารพฺภ โมโห อุปฺปชฺชติ, โทโส อุปฺปชฺชติ. ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อารพฺภ โทโส อุปฺปชฺชติ, โมโห อุปฺปชฺชติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๒)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. เจโตปริยญาเณน ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตจิตฺต-สมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

[๔๑] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ.[๑] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. อริยา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ

---

[๑] สฺยา. ปจฺจเวกฺขนฺติ, เอวมุปริปิ.

สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ อารพฺภ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ. เจโตปริยญาเณน อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสานญฺจายตนํ วิญฺญาณญฺจายตนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ฯเปฯ อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ปจฺจเวกฺขติ. อริยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ[๑] สุขาย เวทนาย

---

[๑] ฉ., เท. น ทิสฺสติ.

สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ฯเปฯ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๒)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา วิปฺปฏิสาริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ฌาเน ปหีเน วิปฺปฏิสาริสฺส โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อารพฺภ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ. (๓)

อธิปติปจฺจโย

[๔๒] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ.

อารมฺมณาธิปติ : สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ ครุ กตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ฯเปฯ

สหชาตาธิปติ: สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

อารมฺมณาธิปติ: สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺหิตฺวา, ผลา วุฏฺหิตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ ครุๆ กตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๒)

[๔๓] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

สหชาตาธิปติ: ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๔๔] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ.

อารมฺมณาธิปติ: อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา อทุกฺขมสุขาย

เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ ครุ กตฺวา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ.

สหชาตาธิปติ : อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.

อารมฺมณาธิปติ : อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา, มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา, ผลา วุฏฺฐหิตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ ครุ กตฺวา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๒)

อนนฺตรปจฺจโย

[๔๕] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อนุโลมํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โคตฺรภุสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมํ โวทานสฺส. โคตฺรภุ มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส. มคฺโค ผลสฺส. ผลํ ผลสฺส. อนุโลมํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ จุติจิตฺตํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ภวงฺคํ อาวชฺชนาย อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ วิปากมโนธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา วิปากมโนวิญฺญาณธาตุ กิริยามโนวิญฺญาณธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ภวงฺคํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ภวงฺคสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสลากุสลํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส วุฏฺฐานสฺส. กิริยํ วุฏฺฐานสฺส. ผลํ วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๔๖] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ วิปากมโนธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๔๗] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อนุโลมํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โคตฺรภุสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมํ โวทานสฺส. โคตฺรภุ[๑] มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส. มคฺโค ผลสฺส. ผลํ ผลสฺส. อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานา-สญฺญายตนํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ จุติจิตฺตํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากมโนธาตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย วิปากมโนวิญฺญาณธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย.

---

[๑] สี. โคตฺรภู.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ภวงฺคํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ภวงฺคสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสลากุสลํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส วุฏฺฐานสฺส. กิริยํ วุฏฺฐานสฺส. ผลํ วุฏฺฐานสฺส. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนนฺตรปจฺจโย

[๔๘] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (อนนฺตรปจฺจยสทิสํ).

สหชาตปจฺจโย

[๔๙] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๕๐] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตปฏิสนฺธิ น ลพฺภติ.[๑]) (๑)

[๕๑] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อญฺญมญฺญนิสฺสยปจฺจยา

[๕๒] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (อญฺญมญฺญมฺปิ นิสฺสยมฺปิ สหชาตปจฺจยสทิสํ).

อุปนิสฺสยปจฺจโย

[๕๓] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย : สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, [๒] สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ,

---

[๑] สฺยา. ลภติ. [๒] สฺยา. อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ.

มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ... ราคํ... โมหํ... มานํ... ทิฏฺฐึ... ปตฺถนํ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อุปนิสฺสาย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. (สทฺธาปญฺจมเกสุ "มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาตี"ติ กาตพฺพํ, อวเสเสสุ น กาตพฺพํ). สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ, มุสา ภณติ, ปิสุณํ ภณติ, [๑] สมฺผํ ปลปติ, สนฺธึ ฉินฺทติ, นิลฺโลปํ หรติ, เอกาคาริกํ กโรติ, ปริปนฺเถ ติฏฺฐติ, ปรทารํ คจฺฉติ, คามฆาตํ กโรติ, นิคมฆาตํ กโรติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา สทฺธา... สีลํ... สุตํ... จาโค... ปญฺญา... ราโค... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ... ปตฺถนา... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย... ราคสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย... สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย: สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ราคํ... โมหํ... มานํ... ทิฏฺฐึ... ปตฺถนํ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน

---

[๑] สฺยา. ผรุสํ ภณติ, เอวมุปริปิ.

จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ, มุสา ภณติ, ปิสุณํ ภณติ, ผรุสํ ภณติ, สมฺผํ ปลปติ, สนฺธึ ฉินฺทติ, นิลฺโลปํ หรติ, เอกาคาริกํ กโรติ, ปริปนฺเถ ติฏฺฐติ, ปรทารํ คจฺฉติ, คามฆาตํ กโรติ, นิคมฆาตํ กโรติ, มาตรํ ชีวิตา โวโรเปติ, ปิตรํ ชีวิตา โวโรเปติ, อรหนฺตํ ชีวิตา โวโรเปติ, ทุฏฺเฐน จิตฺเตน ตถาคตสฺส โลหิตํ อุปฺปาเทติ, สงฺฆํ ภินฺทติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา สทฺธา... สีลํ... สุตํ... จาโค... ปญฺญา... ราโค... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ... ปตฺถนา... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ โทสสฺส... โมหสฺส... ทุกฺขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส... ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, มคฺคํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ... ราคํ... โมหํ... มานํ... ทิฏฺฐึ... ปตฺถนํ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อุปนิสฺสาย อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ, มุสา ภณติ, ปิสุณํ ภณติ, สมฺผํ ปลปติ, สนฺธึ ฉินฺทติ, นิลฺโลปํ หรติ, เอกาคาริกํ กโรติ, ปริปนฺเถ ติฏฺฐติ, ปรทารํ คจฺฉติ, คามฆาตํ กโรติ, นิคมฆาตํ กโรติ. สุขาย เวทนาย

สมฺปยุตฺตา สทฺธา... สีลํ... สุตํ... จาโค... ปญฺญา... ราโค... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ... ปตฺถนา... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย... ราคสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย... [๑] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๕๔] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. โทสํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ, ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. โมหํ, ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ, ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. โทโส... โมโห... ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ โทสสฺส... โมหสฺส... ทุกฺขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส... ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปกตูปนิสฺสโย: โทสํ อุปนิสฺสาย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ ฯเปฯ นิคมฆาตํ กโรติ. โมหํ, ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อุปนิสฺสาย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ นิคมฆาตํ กโรติ. โทโส... โมโห...

---

[๑] สฺยา. สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส.

ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย สทฺธาย ฯเปฯ สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. โทสํ อุปนิสฺสาย อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ นิคมฆาตํ กโรติ. โมหํ... ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อุปนิสฺสาย อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ นิคมฆาตํ กโรติ. โทโส... โมโห... ทุกฺขสหคตํ กายวิญฺญาณํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย สทฺธาย ฯเปฯ ปตฺถนาย... อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๔๔] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ... ราคํ... โมหํ... มานํ... ทิฏฺฐึ... ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ ฯเปฯ นิคมฆาตํ กโรติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา สทฺธา...สีลํ...สุตํ... จาโค... ปญฺญา... ราโค... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ...

ปตฺถนา... อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย สทฺธาย ฯเปฯ ปตฺถนาย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ มานํ ชปฺเปติ ทิฏฺจึ คณฺหาติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สีลํ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ ฯเปฯ นิคมฆาตํ กโรติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา สทฺธา ฯเปฯ ปตฺถนา สุขสหคตํ กายวิญฺญาณํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตาย สทฺธาย ฯเปฯ ปตฺถนาย... สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย. ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ, ปริตาเปติ, ปริยิฏฺจิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ สีลํ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเตน จิตฺเตน อทินฺนํ อาทิยติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย

สมฺปยุตฺตา สทฺธา ฯเปฯ ปตฺถนา... โทสสฺส... โมหสฺส... ทุกฺขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส... ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อาเสวนปจฺจโย

[๕๖] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส. อนุโลมํ โวทานสฺส. โคตฺรภุ มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส. อนุโลมํ โวทานสฺส. โคตฺรภุ มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กมฺมปจฺจโย

[๕๗] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา** : สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ[๑] ฯเปฯ.[๑] **นานาขณิกา** : สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๕๘] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา** : ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๑-๑] ฉ., เท. อยํ ปาโฐ ทิสฺสติ, เอวมุปริปิ.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นานาขณิกา. ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๕๙] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา**: อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ[๑] ฯเปฯ.[๑] **นานาขณิกา**: อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.(๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา.** อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา**: อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา เจตนา วิปากานํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากปจฺจโย

[๖๐] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย วิปาโก สุขาย

[๑-๑] สฺยา. น ทิสฺสติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ.

เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส ฯเปฯ. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย ฯเปฯ วิปาโก อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เอโก ขนฺโธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

อาหาราทิปจฺจยา

[๖๑] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๖๒] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ,

นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต ตีณิ.

เหตุสภาคं

[๖๓] เหตุปจฺจยา อธิปติยา เทฺว, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, วิปาเก เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, มคฺเค เทฺว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๐)

สามญฺญฆฏนา (๒)

เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค[๑] สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

สอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๒)

[๖๔] เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

สาธิปติอินฺทฺริยมคฺคฆฏนา (๒)

[๖๕] เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

---

[๑] ฉ., เท. น ทิสฺสติ.

อารมฺมณสภาคํ

[๖๖] อารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา จตฺตาริ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ.(๒)

อารมฺมณฆฏนา (๑)

[๖๗] อารมฺมณาธิปติ อุปนิสฺสยนฺติ จตฺตาริ.

อธิปติสภาคํ

[๖๘] อธิปติปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อารมฺมเณ จตฺตาริ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, วิปาเก เทฺว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๓)

ปกิณฺณกฆฏนา (๑)

[๖๙] อธิปติ อารมฺมณ อุปนิสฺสยนฺติ จตฺตาริ.

สหชาตฆฏนา (๘)

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อธิปติ เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต

อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อธิปติ เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อนนฺตรสภาคํ

[๗๐] อนนฺตรปจฺจยา สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม เทฺว, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต. (๖)

ฆฏนา (๓)

[๗๑] อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ สตฺต. อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ ตีณิ. อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ เทฺว.

สมนนฺตรปจฺจยา, (อนนฺตรสทิสํ.).

สหชาตาทิสภาคํ

[๗๒] สหชาตปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจยา นิสฺสยปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๓)

ฆฏนา (๒)

นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. นิสฺสย สหชาต อญฺญมญฺญ วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อุปนิสฺสยสภาคํ

[๗๓] อุปนิสฺสยปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ, อธิปติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม อฏฺฐ,

นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต. (๘)

ฆฏนา (๕)

[๗๔] อุปนิสฺสย อารมฺมณ อธิปตีติ จตฺตาริ. อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร นตฺถิ วิคตนฺติ สตฺต. อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร อาเสวน นตฺถิ วิคตนฺติ ตีณิ. อุปนิสฺสย กมฺมนฺติ อฏฺจ. อุปนิสฺสย อนนฺตร สมนนฺตร กมฺม นตฺถิ วิคตนฺติ เทฺว.

อาเสวนสภาคํ

[๗๕] อาเสวนปจฺจยา อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ. (๕)

ฆฏนา (๑)

อาเสวน อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ ตีณิ.

กมฺมสภาคํ

[๗๖] กมฺมปจฺจยา อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย อฏฺจ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต ตีณิ. (๑๓)

ปกิณฺณกฆฏนา (๒)

กมฺม อุปนิสฺสยนฺติ อฏฺจ. กมฺม อนนฺตร สมนนฺตร อุปนิสฺสย นตฺถิ วิคตนฺติ[๑] เทฺว.

---

[๑] สฺยา. อวิคตนฺติ.

สหชาตฆฏนา (๒)

กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. กมฺม สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

วิปากสภาคํ

[๗๗] วิปากปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อธิปติยา เทฺว, สหชาเต ตีณิ ฯเปฯ ฌาเน เทฺว, มคฺเค เทฺว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๓)

ฆฏนา (๑)

วิปาก สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อาหารสภาคํ

[๗๘] อาหารปจฺจยา อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๐)

ฆฏนา (๘)

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาตอญฺญมญฺญ นิสฺสย กมฺม วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อาหาร อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อาหาร อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อินฺทฺริยสภาคํ

[๗๙] อินฺทฺริยปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๒)

ฆฏนา (๑๖)

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

[๑]....

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก

---

[๑]... สฺยา. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

ฌาน มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อาหาร สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. อินฺทฺริย อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อินฺทฺริย เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. อินฺทฺริย เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

ฌานสภาคํ

[๘๐] ฌานปจฺจยา สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, วิปาเก เทฺว, อินฺทฺริเย ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๙)

ฆฏนา (๖)

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ

อวิคตนฺติ เทฺว. [๑]....

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

มคฺคสภาคํ

[๘๑] มคฺคปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๑)

ฆฏนา (๑๔)

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

---

[๑]... สฺยา. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. ฌาน สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺวติ อิเม ปาฐา ทิสฺสนฺติ.

มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย ฌาน สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

มคฺค อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. มคฺค อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย [๑] สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. มคฺค เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. มคฺค เหตุ อธิปติ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อินฺทฺริย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว.

สมฺปยุตฺตสภาคํ

[๘๒] สมฺปยุตฺตปจฺจยา เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (๑๓)

ฆฏนา (๒)

สมฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. สมฺปยุตฺต สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ.

(อตฺถิปจฺจยา นตฺถิปจฺจยา วิคตปจฺจยา อวิคตปจฺจยา ฯเปฯ)

ปญฺหาวารสฺส อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

ปญฺหาวารปจฺจนียุทฺธาโร

[๘๓] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๘๔] ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๘๕] อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๘๖] นเหตุยา นว, นอารมฺมเณ นว, นอธิปติยา นว, นอนนฺตเร นว, นสมนนฺตเร นว, นสหชาเต นว, นอญฺญมญฺเญ นว, นนิสฺสเย นว, นอุปนิสฺสเย นว, นปุเรชาเต นว, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม นว, นวิปาเก นว, นอาหาเร นว, นอินฺทฺริเย นว, นฌาเน นว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต นว, นวิปฺปยุตฺเต นว, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา นว, โนวิคเต นว, โนอวิคเต นว.

นเหตุทุกํ

[๘๗] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ นว ฯเปฯ โนอวิคเต นว.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา นว ฯเปฯ นอุปนิสฺสเย อฏฺฐ ฯเปฯ โนอวิคเต นว ฯเปฯ

เตวีสกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา ฯเปฯ โนอวิคเต อฏฺจ.

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

(ยถา กุสลตฺติกสฺส ปจฺจนียคณนา คณิตา, เอวํ อิทมฺปิ อสมฺมุยฺหนฺเตน สพฺพมูลกํ คเณตพฺพํ .)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุสภาคํ

[๘๘] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก ตีณิ, นอาหาเร ตีณิ, นอินฺทฺริเย ตีณิ, นฌาเน ตีณิ, นมคฺเค ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

สามญฺญฆฏนา

[๘๙] เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ วิคตนฺติ[๑] นอารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติกสฺส อนุโลมปจฺจนียคณนา สชฺฌายมคฺเคน คณิตา, เอวํ อิทมฺปิ คเณตพฺพํ.)

---

[๑] สฺยา. คเหตพฺพํ.

กมฺมปจฺจยา นเหตุยา อฏฺฐ, นอารมฺมเณ อฏฺฐ ฯเปฯ โนอวิคเต อฏฺฐ. (สงฺขิตฺตํ.)

อนุโลมปจฺจนียคณนา นิฏฺฐิตา.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๙๐] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร สตฺต ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

ฉกฺกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก ตีณิ, [๑] อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. อตฺถิยา ตีณิ.

นวกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) นนิสฺสยปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว, กมฺเม อฏฺฐ ฯเปฯ

จตุวีสกํ (สอุปนิสฺสยํ)

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นอุปนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นวิปากปจฺจยา นอาหารปจฺจยา นอินฺทฺริยปจฺจยา นฌานปจฺจยา นมคฺคปจฺจยา นสมฺปยุตฺตปจฺจยา นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา โนอตฺถิปจฺจยา โนนตฺถิปจฺจยา โนวิคตปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา กมฺเม อฏฺฐ.

จตุวีสกํ (สกมฺมํ)

นเหตุปจฺจยา[๑] นอารมฺมณปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา นปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาตปจฺจยา นอาเสวนปจฺจยา นกมฺมปจฺจยา ฯเปฯ โนวิคตปจฺจยา โนอวิคตปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว.[๑]

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

นอารมฺมณทุกํ

[๙๑] นอารมฺมณปจฺจยา เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ กมฺเม อฏฺฐ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ.

โนอวิคตทุกํ

[๙๒] โนอวิคตปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา จตฺตาริ,

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ. ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม อฏฺฐ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต ฯเปฯ

จตุกฺกํ

โนอวิคตปจฺจยา นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, อุปนิสฺสเย นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม อฏฺฐ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต ฯเปฯ

จตุวีสกํ (สอุปนิสฺสยํ)

โนอวิคตปจฺจยา, นเหตุปจฺจยา, นอารมฺมณปจฺจยา, นอธิปติ-ปจฺจยา, นอนนฺตรปจฺจยา, นสมนนฺตรปจฺจยา, นสหชาตปจฺจยา, นอญฺญมญฺญปจฺจยา, นนิสฺสยปจฺจยา, นอุปนิสฺสยปจฺจยา, นปุเรชาต-ปจฺจยา, นปจฺฉาชาตปจฺจยา, นอาเสวนปจฺจยา, นวิปากปจฺจยา, นอาหารปจฺจยา, นอินฺทฺริยปจฺจยา, นฌานปจฺจยา, นมคฺคปจฺจยา, นสมฺปยุตฺตปจฺจยา, นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา, โนอตฺถิปจฺจยา, โนนตฺถิปจฺจยา, โนวิคตปจฺจยา, กมฺเม อฏฺฐ.

จตุวีสกํ (สกมฺมํ)

โนอวิคตปจฺจยา, นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ นนิสฺสยปจฺจยา, นปุเรชาต-ปจฺจยา ฯเปฯ นกมฺมปจฺจยา ฯเปฯ โนวิคตปจฺจยา อุปนิสฺสเย นว.

(ยถา กุสลตฺติกสฺส ปจฺจนียานุโลมคณนา สชฺฌายมคฺเคน คณิตา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียานุโลมํ.

เวทนาตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. วิปากตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย[๑]

[๑] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. ขนฺเธ[๒] ปฏิจฺจ วตฺถุ.[๒] (๒)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. (๓)

[๒] วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

---

[๑] สฺยา. ปฏิจฺจวาโร. [๒-๒] สฺยา. น ทิสฺสติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ.

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๓] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๓)

[๔] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๒)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา, วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๓)

[๕] วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺม-ธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อารมฺมณปจฺจโย

[๖] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๗] วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๘] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. (๒)

[๙] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อธิปติปจฺจโย

[๑๐] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ... ตีณิ.

[๑๑] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. [๑] อุปาทารูปํ. (๑)

---

[๑] สฺยา. กฏฺฐตฺตารูปํ.

[๑๒] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อนนฺตราทิปจฺจยา

[๑๓] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อนนฺตร-ปจฺจยา... สมนนฺตรปจฺจยา... (อารมฺมณปจฺจยสทิสํ.) สหชาตปจฺจยา... (สหชาตํ สพฺพํ เหตุปจฺจยสทิสํ).

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ... (สหชาเต อิทํ นานากรณํ).

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๑๔] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ. (๒)

วิปากำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา วตฺถุ จ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา วตฺถุ จ. (๓)

วิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

[๑๕] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เอกำ มหาภูตำ ฯเปฯ พาหิรำ... อาหารสมุฏฺฐานำ... อุตุสมุฏฺฐานำ... อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุำ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. (๒)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

นิสฺสยาทิปจฺจยา

[๑๖] วิปากำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นิสฺสยปจฺจยา. (สงฺขิตฺตำ.) อุปนิสฺสยปจฺจยา. ปุเรชาตปจฺจยา.

อาเสวนปจฺจโย

[๑๗] วิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธำ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา.

กมฺมวิปากปจฺจยา

[๑๘] วิปากำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. (สงฺขิตฺตำ.) วิปากปจฺจยา. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. เอกำ มหาภูตำ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ กฏตฺตารูปำ อุปาทารูปำ. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุำ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปากปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุำ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปำ. (๓)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา ฯเปฯ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ

ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปากปจฺจยา ฯเปฯ

อาหาราทิปจฺจยา

[๑๙] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) อินฺทฺริยปจฺจยา. ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. สมฺปยุตฺตปจฺจยา. วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อตฺถิปจฺจยา. นตฺถิปจฺจยา. วิคตปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา.

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๒๐] เหตุยา เตรส, อารมฺมเณ ปญฺจ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ปญฺจ, สมนนฺตเร ปญฺจ, สหชาเต เตรส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย ปญฺจ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม เตรส, วิปาเก นว, อาหาเร เตรส, อินฺทฺริเย เตรส, ฌาเน เตรส, มคฺเค เตรส, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต เตรส, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา ปญฺจ, วิคเต ปญฺจ, อวิคเต เตรส.

เหตุทุกํ

[๒๑] เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ อวิคเต เตรส ฯเปฯ

(ยถา กุสลตฺติกสฺส คณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อาเสวนทุกํ

[๒๒] อาเสวนปจฺจยา เหตุยา เทฺว, อารมฺมเณ เทฺว, อธิปติยา เทฺว, อนนฺตเร เทฺว, สมนนฺตเร เทฺว, สหชาเต เทฺว, อญฺญมญฺเญ

เทฺว, นิสฺสเย เทฺว, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, กมฺเม เทฺว, อาหาเร เทฺว, อินฺทฺริเย เทฺว, ฌาเน เทฺว, มคฺเค เทฺว, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต เทฺว, อตฺถิยา เทฺว, นตฺถิยา เทฺว, วิคเต เทฺว, อวิคเต เทฺว ฯเปฯ

วิปากทุกํ

[๒๓] วิปากปจฺจยา เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ฉ, นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต เอกํ, กมฺเม นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

อนุโลมคณนา นิฏฺฐิตา.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๒๔] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา อเหตุกํ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. [๑]ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ.[๑] (๒)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. (๓)

[๒๕] วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา. มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, เอวมุปริปิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุๆ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุๆ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปำ. (๓)

[๒๖] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกวิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปำ. (๒)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปำ. (๓)

นอารมฺมณปจฺจโย

[๒๗] วิปากำ ธมฺมำ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ.

ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. [๑]ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ.[๑] (๑)

[๒๘] วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

[๒๙] เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนวิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ... พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา. มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

[๓๐] วิปากญฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๑)

[๓๑] วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอธิปติปจฺจโย

[๓๒] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) (ยถา อนุโลมํ สหชาตสทิสํ)

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

นอนนฺตราทิปจฺจยา

[๓๓] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอนนฺตรปจฺจยา. นสมนนฺตรปจฺจยา. นอญฺญมญฺญปจฺจยา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี กฏตฺตารูปี อุปาทารูปี. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปี อุปาทารูปี. (อิทำ[๑] นานตฺตं.) นอญฺญมญฺญปจฺจยา. นอุปนิสฺสย-ปจฺจยา. (สงฺขิตฺตं.)

นปุเรชาตปจฺจโย

[๓๔] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อารุปฺเป[๒] วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ. (สงฺขิตฺตं.) (๑)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. ปฏิสนฺธิกฺขเณ. (สงฺขิตฺตं.) (๒)

วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นปุเรชาตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปี ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปี. (๓)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาต-ปจฺจยา. อารุปฺเป วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

---

[๑] สฺยา. อิมํ. [๒] ฉ., เท. อรูเป. เอวมุปริปิ.

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

[๓๕] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. อารุปฺเป เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นปุเรชาตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิปากา ขนฺธา. มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๓)

[๓๖] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๒)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นปุเรชาตปจฺจยา.

ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. (๓)

[๓๗] วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปุเรชาตปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

นปจฺฉาชาตาทิปจฺจยา

[๓๘] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นปจฺฉาชาตปจฺจยา ฯเปฯ นอาเสวนปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นกมฺมปจฺจโย

[๓๙] วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา เจตนา... พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปํ.

นวิปากปจฺจโย

[๔๐] วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม จ เนวิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นวิปากปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

[๔๑] เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ... พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอาหารปจฺจโย

[๔๒] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา. พาหิรํ...[๑] อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ.

---

[๑] สฺยา. อาหารสมุฏฺฐานํ.

นอินฺทฺริยปจฺจโย

[๔๓] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอินฺทฺริยปจฺจยา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ รูปชีวิตินฺทฺริยํ.

นฌานปจฺจโย

[๔๔] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฌานปจฺจยา. ปญฺจวิญฺญาณสหคตํ เอกं ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฌานปจฺจยา พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ

นมคฺคปจฺจโย

[๔๕] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากํ เอกं ขนฺธํ ปฏิจฺจ... ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกं ขนฺธํ ปฏิจฺจ... ตีณิ.

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากं เอกं ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปฏิจฺจ... ตีณิ.

นสมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๔๖] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. เทฺว.

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. เทฺว.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ... เอกํ.

นวิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๔๗] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป[๑] วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา.

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺต-ปจฺจยา. อารุปฺเป วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ.

---

[๑] ฉ., เท. อรูเป. เอวมุปริปิ.

โนนตฺถิโนวิคตปจฺจยา

[๔๘] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ โนนตฺถิปจฺจยา... โนวิคตปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๔๙] นเหตุยา ทส, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ทฺวาทส, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก ปญฺจ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

นเหตุทุกํ

[๕๐] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ทส, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย ตีณิ, นปุเรชาเต ทส, นปจฺฉาชาเต ทส, นอาเสวเน ทส, นกมฺเม เอกํ,[๑] นวิปาเก เทฺว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ ฯเปฯ นกมฺเม[๒] เอกํ, นวิปาเก เอกํ,

---

[๑] สฺยา. เทฺว. [๒-๒] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ. ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค ตีณิ, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เอกํ,[๑] โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุมูลกํ นิฏฺฐิตํ.

(ยถา กุสลตฺติเก สชฺฌายมคฺเคน คณิตํ, เอวํ อิธาปิ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๕๑] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา เตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ทฺวาทส, นปจฺฉาชาเต เตรส, นอาเสวเน เตรส, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

ติกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา นอธิปติยา ปญฺจ, นปุเรชาเต ปญฺจ, นปจฺฉาชาเต ปญฺจ, นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

จตุกฺกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา นปุเรชาเต ตีณิ,

นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ

เอกาทสกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมณปจฺจยา อธิปติปจฺจยา อนนฺตรปจฺจยา. (มูลกํ สงฺขิตฺตํ.) ปุเรชาตปจฺจยา นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา คณิตา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๔๒] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ปญฺจ, อนนฺตเร ปญฺจ, สมนนฺตเร ปญฺจ, สหชาเต ทส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย ทส, อุปนิสฺสเย ปญฺจ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม ทส, วิปาเก นว, อาหาเร ทส, อินฺทฺริเย ทส, ฌาเน ทส, มคฺเค เอกํ, สมฺปยุตฺเต ปญฺจ, วิปฺปยุตฺเต ทส, อตฺถิยา ทส, นตฺถิยา ปญฺจ, วิคเต ปญฺจ, อวิคเต ทส.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ ฯเปฯ

สตฺตกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา นอธิปติปจฺจยา นอนนฺตรปจฺจยา นสมนนฺตรปจฺจยา นอญฺญมญฺญปจฺจยา สหชาเต ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก นเหตุมูลกํ คณิตํ, เอวํ คเณตพฺพํ. ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมํ วิตฺถาริตํ, เอวํ อิทำ[1] วิตฺถาเรตพฺพํ.)

ปจฺจนียานุโลมํ.

ปฏิจฺจวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๓. วิปากตฺติกํ ๒. สหชาตวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

[๕๓] วิปากํ ธมฺมํ สหชาโต วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ สหชาตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

[๕๔] เหตุยา เตรส ฯเปฯ อวิคเต เตรส ฯเปฯ

---

[1] สฺยา. อิมํ.

๒. ปจฺจยปจฺจนียำ

[๔๕] วิปากำ ธมฺมำ สหชาโต วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกำ วิปากำ เอกำ ขนฺธำ สหชาตา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สหชาโต เอโก ขนฺโธ, เทฺว, ขนฺเธ สหชาตา เทฺว ขนฺธา. (สงฺขิตฺตำ.)

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียำ

[๔๖] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมำ

[๔๗] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ อวิคเต ทส ฯเปฯ

สหชาตวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๓. วิปากตฺติกำ ๓. ปจฺจยวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๔๘] วิปากำ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

วิปากำ ธมฺมำ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ

วิปาเก ขนฺเธ ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ ฯเปฯ (๒)

วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๓)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. วตฺถุ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๓)

เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ. (๔)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๕)

[๕๙] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ. (๒)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ

วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ. (๓)

[๖๐] วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ[๑] เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๓)

อารมฺมณปจฺจโย

[๖๑] วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณ-ปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ

---

[๑] สฺยา. วิปากธมฺมํ.

เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺม ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๑)

เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ. โสตายตนํ ปจฺจยา โสตวิญฺญาณํ. ฆานายตนํ ปจฺจยา ฆานวิญฺญาณํ. ชิวฺหายตนํ ปจฺจยา ชิวฺหาวิญฺญาณํ. กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๓)

วิปากญฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. จกฺขุวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธญฺจ จกฺขายตนญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ จกฺขายตนญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา... โสต... ฆาน... ชิวฺหา... กาย... วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ

วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อธิปติปจฺจโย

[๖๒] วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. ตีณิ. (อธิปติยา[๑] ปฏิสนฺธิกฺขเณ นตฺถิ).

วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา ฯเปฯ [๒] ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ.[๓] วตฺถุ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๔)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา.

---

[๑] สฺยา. อธิปติปจฺจยา. [๒] สฺยา. อธิปติยา. [๓] สฺยา. น ทิสฺสติ, ฉ.,เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ.

วตฺถุ๎ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๕)

[๖๓] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๒)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา. วิปากำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วิปาเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๓)

[๖๔] วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ. (๒)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อธิปติปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย

ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๓)

อนนฺตรสมนนฺตรปจฺจยา

[๖๕] วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อนนฺตรปจฺจยา... สมนนฺตรปจฺจยา. (อารมฺมณปจฺจยสทิสํ).

สหชาตาทิปจฺจยา

[๖๖] สหชาตปจฺจยา ฯเปฯ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาเก ขนฺเธ ปจฺจยา วตฺถุ. (๒)

วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา วตฺถุ จ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา วตฺถุ จ. (๓)

[๖๗] วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. เอกํ

มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปจฺจยา เทฺว มหาภูตา. วตฺถุ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปจฺจยา วิปากา ขนฺธา. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๓)

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. จกฺขุวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธญฺจ จกฺขายตนญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ จกฺขายตนญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. โสต... ฆาน... ชิวฺหา... กาย ฯเปฯ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

นิสฺสยปจฺจโย

[๖๘] วิปากำ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นิสฺสยปจฺจยา. (สหชาตสทิสำ).

อุปนิสฺสยปุเรชาตปจฺจยา

[๖๙] อุปนิสฺสยปจฺจยา. ปุเรชาตปจฺจยา. วิปากำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุๆ ปุเรชาตปจฺจยา. (อนนฺตรสทิสำ.) (สงฺขิตฺตำ.)

อาเสวนปจฺจโย

[๗๐] วิปากธมฺมธมฺมำ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา ฯเปฯ วตฺถุๆ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. วตฺถุๆ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา. (๒)

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

กมฺมปจฺจโย

[๗๑] วิปากำ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. ตีณิ. (สหชาตสทิสำ).

วิปากปจฺจโย

[๗๒] วิปากำ ธมฺมำ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมำ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. เอกำ มหาภูตำ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปจฺจยา เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานำ รูปำ กฏตฺตารูปำ อุปาทารูปำ ฯเปฯ วิปาโก จ อุภยญฺจ. ตีณิ.

วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ. ตีณิ.

อาหาราทิปจฺจยา

อาหารปจฺจยา. อินฺทฺริยปจฺจยา. ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. สมฺปยุตฺตปจฺจยา. วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อตฺถิปจฺจยา. นตฺถิปจฺจยา. วิคตปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา.

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๒. สงฺขยาวาโร

สุทฺธำ

[๗๓] เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต สตฺตรส, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย สตฺตรส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน

จตฺตาริ, กมฺเม สตฺตรส, วิปาเก นว, อาหาเร สตฺตรส, อินฺทฺริเย สตฺตรส, ฌาเน สตฺตรส, มคฺเค สตฺตรส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต สตฺตรส, อตฺถิยา สตฺตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต สตฺตรส.

เหตุทุกํ

[๗๔] เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา สตฺตรส ฯเปฯ อวิคเต สตฺตรส.

(ยถา กุสลตฺติเก คณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๗๕] วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา. ตีณิ.

วิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๓)

เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อเหตุกา วิปากา ขนฺธา. มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๔)

[๗๖] วิปากญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา ฯเปฯ ตีณิ.

วิปากธมฺมธมฺมญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา วิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจ-สหคเต ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

นอารมฺมณปจฺจโย

[๗๗] วิปากํ ธมฺมํ ปจฺจยา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพานิ ปทานิ วิตฺถาเรตพฺพานิ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๗๘] นเหตุยา ทฺวาทส, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส, นอนนฺตเร ปญฺจ, นสมนนฺตเร ปญฺจ, นอญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต ทฺวาทส, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส,

นอาเสวเน สตฺตรส, นกมฺเม จตฺตาริ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน จตฺตาริ, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ.

นเหตุทุกํ

[๗๙] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ตีณิ, นอธิปติยา ทฺวาทส, นอนนฺตเร ตีณิ, นสมนนฺตเร ตีณิ ฯเปฯ นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร เอกํ, นอินฺทฺริเย เอกํ, นฌาเน จตฺตาริ, นมคฺเค นว, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว, โนนตฺถิยา ตีณิ, โนวิคเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๘๐] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา สตฺตรส ฯเปฯ โนวิคเต ปญฺจ.

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมำ

นเหตุทุกำ

[๘๑] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ สตฺต, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต ทฺวาทส, อญฺญมญฺเญ นว, นิสฺสเย ทฺวาทส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน จตฺตาริ, กมฺเม ทฺวาทส, วิปาเก นว, อาหาเร ทฺวาทส, อินฺทฺริเย ทฺวาทส, ฌาเน ทฺวาทส, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต ทฺวาทส, อตฺถิยา ทฺวาทส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต ทฺวาทส.

ติกำ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมคณนา, เอวำ คเณตพฺพำ.)

ปจฺจนียานุโลมำ.

ปจฺจยวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๓. วิปากตฺติกำ ๔. นิสฺสยวาโร

๑-๔. ปจฺจยจตุกฺกำ

[๘๒] วิปากำ ธมฺมำ นิสฺสาย วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากำ เอกำ ขนฺธำ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา ฯเปฯ

เหตุยา สตฺตรส ฯเปฯ
นเหตุยา ทฺวาทส ฯเปฯ โนวิคเต ปญฺจ.
เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ ฯเปฯ นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.
นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ สตฺต ฯเปฯ อวิคเต ทฺวาทส.
นิสฺสยวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๓. วิปากตฺติกํ ๕. สํสฏฺฐวาโร
๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร
เหตุปจฺจโย

[๘๓] วิปากํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺฐา ตโย ขนฺธา. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพานิ ปทานิ วิตฺถาเรตพฺพานิ.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร
สุทฺธํ

[๘๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต ตีณิ, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ตีณิ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก คณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

[๘๕] วิปากํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ วิปากํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สํสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (สพฺพานิ ปทานิ วิภชิตพฺพานิ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

[๘๖] นเหตุยา ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ, นปุเรชาเต ตีณิ, นปจฺฉาชาเต ตีณิ, นอาเสวเน ตีณิ, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก เทฺว, นฌาเน เอกํ, นมคฺเค เทฺว, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

[๘๗] เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ ฯเปฯ นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

[๘๘] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ มคฺเค เอกํ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียานุโลมํ.

สํสฏฺฐวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๓. วิปากตฺติกํ ๖. สมฺปยุตฺตวาโร

๑-๔. ปจฺจยจตุกฺกํ

[๘๙] วิปากํ ธมฺมํ สมฺปยุตฺโต วิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เอกํ ขนฺธํ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ

เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ

นเหตุยา ตีณิ ฯเปฯ

เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ ฯเปฯ

นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ

สมฺปยุตฺตวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๓. วิปากตฺติกำ ๗. ปญฺหาวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๙๐] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา เหตู สปฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา เหตู กฏตฺตารูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส[๑] เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๙๑] วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] ฉ., เท. น ทิสฺสติ, เอวมุปริปิ.

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุ-ปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.

อารมฺมณปจฺจโย

[๙๒] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาเก ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ. อุทฺธจฺจํ อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ, กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. (๑)

วิปาโก ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิปาเก ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ, เจโตปริยญาเณน วิปากจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. วิปากา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, [๑] อนาคตํสญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา ผลํ ปจฺจเวกฺขติ, วิปาเก ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต

---

[๑] สฺยา. ยถากมฺมูปคญาณสฺส.

อนตฺตโต วิปสฺสติ, เจโตปริยญาเณน วิปากจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. วิปากา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๙๓] วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจเวกฺขติ, ฌานา วุฏฺหิตฺวา ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ, เสกฺขา โคตฺรภุ ปจฺจเวกฺขนฺติ, โวทานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, เสกฺขา มคฺคา วุฏฺหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, เสกฺขา ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. เจโตปริยญาเณน วิปากธมฺมธมฺมจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสานญฺจายตนกุสลํ วิญฺญาณญฺจายตนกุสลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนกุสลํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนกุสลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺม-ธมฺมา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติ-ญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อากาสานญฺจายตนกุสลํ วิญฺญาณญฺจายตนวิปากสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อากิญฺจญฺญายตนกุสลํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนวิปากสฺส

อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจเวกฺขติ. อรหา ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานาติ. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, เจโตปริยญาเณน วิปากธมฺมธมฺม-จิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาสานญฺจายตนกุสลํ วิญฺญาณญฺ-จายตนกิริยสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนกุสลํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตังสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๙๔] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขติ. นิพฺพานํ อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรหา จกฺขุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. โสตं... ฆานं... ชิวฺหं... กายं... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ... เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺเม ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปิ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. เจโตปริยญาเณน เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อากาสานญฺจายตนกิริยํ วิญฺญาณญฺจายตนกิริยสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนกิริยํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส,

[๑] อนาคตสฺสาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นิพฺพานํ ผลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหं... กายํ... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺ๎ฐพฺเพ... วตฺถุ๎... เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. รูปายตนํ จกฺขุ๎วิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺ๎ฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ ฯเปฯ ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปิ ปสฺสนฺติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณนฺติ. เจโตปริยญาเณน เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพ-

---

[๑] สฺยา. ยถากมฺมูปคญาณสฺส.

นิวาสานุสฺสติญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อธิปติปจฺจโย

[๙๕] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ** : วิปากาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปาโก ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ** : เสกฺขา ผลํ ครุ์ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. วิปาเก ขนฺเธ ครุ์ กตฺวา อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ ครุ์ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๒)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ** : อรหา ผลํ ครุ์ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. **สหชาตาธิปติ** : วิปากาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ** : วิปากาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๙๖] วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ** : ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุ์ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุ์ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุ์ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. เสกฺขา โคตฺรภุ์ ครุ์ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ.

โวทานํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. เสกฺขา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. วิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ครุ กตฺวา อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ ครุ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. **สหชาตาธิปติ** : วิปากธมฺมธมฺมาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ** : อรหา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. **สหชาตาธิปติ** : วิปากธมฺมธมฺมาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย.(๒)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ** : วิปากธมฺมธมฺมาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อธิปติ-ปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ** : อรหา นิพฺพานํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ. **สหชาตาธิปติ** : เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ** : นิพฺพานํ ผลสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ** : เสกฺขา นิพฺพานํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, มคฺคสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ ครุ กตฺวา อสฺสาเทนฺติ, อภินนฺทนฺติ, ตํ ครุ กตฺวา ราโค

อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺเม ขนฺเธ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๓)

อนนฺตรปจฺจโย

[๙๗] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา วิปากา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ วิปากานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจวิญฺญาณํ วิปากมโนธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากมโนธาตุ วิปากมโนวิญฺญาณธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ภวงฺคํ อาวชฺชนาย อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาก-มโนวิญฺญาณธาตุ กิริยมโนวิญฺญาณธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ วิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมํ โวทานสฺส... โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานํ มคฺคสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส. มคฺโค ผลสฺส. เสกฺขานํ อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนกุสลํ ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา ปญฺจนฺนํ วิญฺญาณานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส. อรหโต อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยํ ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา วิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมนนฺตรปจฺจโย.

[๙๘] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (อนนฺตรสทิสํ).

สหชาตปจฺจโย

[๙๙] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณํ ฯเปฯ ตีณิ.

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ ฯเปฯ

เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑)

วิปาโก จ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนวิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ[๑] วิปากา ขนฺธา จ มหาภูตา จ กฏตฺตารูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.[๑] (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๑๐๐] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา ขนฺธา วตฺถุสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส[๑] อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณํ ขนฺธานํ วตฺถุสฺส จ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๒)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากสฺส ธมฺมสฺส ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ[๒] จ ติณฺณํ[๓] ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑) (สตฺต ปญฺหา).

---

[๑] ฉ. อยํ ปาโฐ น ทิสฺสติ. [๒] สี. วตฺถุ. [๓] ฉ. อยํ ปาโฐ น ทิสฺสติ.

นิสฺสยปจฺจโย

[๑๐๑] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ฯเปฯ (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส ฯเปฯ จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส. วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ วิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๓)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุวิญฺญาณสหคโต เอโก ขนฺโธ จ จกฺขายตนญฺจ ฯเปฯ กายวิญฺญาณสหคโต เอโก ขนฺโธ จ กายายตนญฺจ ฯเปฯ วิปาโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺ ขนฺธานนฺ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ฯเปฯ. (๑)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ วิปากา ขนฺธา จ มหาภูตา จ ฯเปฯ (สงฺขิตฺตํ.) ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากธมฺมธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ฯเปฯ (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ. (๒) (เตรส ปญฺหา).

อุปนิสฺสยปจฺจโย

[๑๐๒] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. กายิกํ สุขํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายิกํ ทุกฺขํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ผลสมาปตฺติ กายิกสฺส สุขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปาโก ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. กายิกํ ทุกฺขํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ สทฺธาย ฯเปฯ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อรหา กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, กายิกํ ทุกฺขํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ

กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ ฯเปฯ (๓)

[๑๐๓] วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ มานํ ชปฺเปติ. ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. ราคํ... โทสํ... โมหํ... มานํ... ทิฏฺฐึ... ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, ปาณํ หนติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ ฯเปฯ สทฺธา ฯเปฯ ปตฺถนา สทฺธาย... สีลสฺส ฯเปฯ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฐมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปฐมสฺส ฯเปฯ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส ปริกมฺมํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส ฯเปฯ ปฐมํ ฌานํ ทุติยสฺส ฯเปฯ อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญา-นาสญฺญายตนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ ปฐมสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ ปฐมสฺส ฯเปฯ จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ จตุตฺถสฺส ฯเปฯ ปฐโม มคฺโค ทุติยสฺส ทุติโย มคฺโค ตติยสฺส ตติโย มคฺโค จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส[๑] อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา มคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กุสลสมาปตฺตึ อุปฺปาเทนฺติ ฯเปฯ มคฺโค เสกฺขานํ อตฺถปฏิสมฺภิทาย ฯเปฯ จานาจานโกสลฺลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปาณาติปาโต ปาณาติปาตสฺส ฯเปฯ มิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ มิจฺฉาทิฏฺฐิ มิจฺฉาทิฏฺฐิยา ฯเปฯ พฺยาปาทสฺส ฯเปฯ มาตุฆาต-กมฺมํ[๒] มาตุฆาตกมฺมสฺส[๒] อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ นิยต-มิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิ นิยต-

---

[๑] สี. น ทิสฺสติ. [๒-๒] ฉ., เท. มาตุฆาติกมฺมํ มาตุฆาติกมฺมสฺส.

มิจฺฉาทิฏฺฐิยา ฯเปฯ สงฺฆเภทกกมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. สทฺธํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ ฯเปฯ สทฺธา ฯเปฯ ปตฺถนา กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลากุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส[๑] อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. มคฺโค ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อรหา มคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ.[๒] มคฺโค อรหโต อตฺถปฏิสมฺภิทาย ธมฺมนิรุตฺติปฏิภาณ-ปฏิสมฺภิทาย ฐานาฐานโกสลฺลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๐๔] เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อรหา อุตุ๋... โภชนํ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ กิริยสมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ อุปฺปนฺนํ สมาปชฺชติ[๓] (๑)

---

[๑] สฺยา. กมฺมวิปากสฺส. [๒] สฺยา. วิปสฺสติ ฯเปฯ. [๓] สี. น ทิสฺสติ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อุตุ... โภชนํ... เสนาสนํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส, ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ**

ปกตูปนิสฺสโย. อุตุํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. โภชนํ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. อุตุ... โภชนํ... เสนาสนํ สทฺธาย ฯเปฯ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปุเรชาตปจฺจโย

[๑๐๕] เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.

อารมฺมณปุเรชาตํ: อรหา จกฺขุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ กายํ... รูเป... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปึ ฯเปฯ ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ ฯเปฯ **วตฺถุปุเรชาตํ**: วตฺถุ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.

อารมฺมณปุเรชาตํ: เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ

วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ วตฺถุ อนิจฺจโต ฯเปฯ ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ

วตฺถุปุเรชาตํ: จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.

อารมฺมณปุเรชาตํ: เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ ฯเปฯ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ วตฺถุ อนิจฺจโต ฯเปฯ โทมนสฺสํ ฯเปฯ ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปึ ฯเปฯ ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ ฯเปฯ

วตฺถุปุเรชาตํ: วตฺถุ วิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปจฺฉาชาตปจฺจโย

[๑๐๖] วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ปจฺฉาชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา วิปากา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ปจฺฉา-ชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาเสวนปจฺจโย

[๑๐๗] วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปจฺฉิมานำ ปจฺฉิมานำ วิปากธมฺมธมฺมานำ ขนฺธานำ ฯเปฯ อนุโลมำ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมำ โวทานสฺส... โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานำ มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา ฯเปฯ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

กมฺมปจฺจโย

[๑๐๘] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา เจตนา ฯเปฯ (๑)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา เจตนา กฏตฺตารูปานำ ฯเปฯ เจตนา วตฺถุสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา** : วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา กฏตฺตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. นานาขณิกา วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺมา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๕)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส กมฺม-ปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากปจฺจโย

[๑๐๙] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วิปากปจฺจเยน

ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา ขนฺธา กฏตฺตารูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส ฯเปฯ (๒)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อาหารปจฺจโย

[๑๑๐] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ. ตีณิ. (ปฏิสนฺธิปิ อิเมสํ ติณฺณนฺนํ กาตพฺพา.)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อาหาร-ปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. กพฬีกาโร อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อินฺทฺริยปจฺจโย

[๑๑๑] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย... ตีณิ (ปฏิสนฺธิ กาตพฺพา.[๑]) วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺม-ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อินฺทฺริย-ปจฺจเยน ปจฺจโย. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ กฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุนฺทฺริยํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย กายินฺทฺริยํ ฯเปฯ (๒)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุนฺทฺริยญฺจ จกฺขุวิญฺญาณญฺจ จกฺขุวิญฺญาณสหคตานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายินฺทฺริยญฺจ กายวิญฺญาณญฺจ กายวิญฺญาณสหคตานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

ฌานปจฺจโย

[๑๑๒] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

---

[๑] สฺยา. กาตพฺพํ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ฌาน-ปจฺจเยน ปจฺจโย. เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ฌานงฺคา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย.

มคฺคปจฺจโย

[๑๑๓] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ. เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมา มคฺคงฺคา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย.

สมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๑๑๔] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ. ฯเปฯ วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนวิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๑๑๕] วิปาโก ธมฺโม เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตำ, ปจฺฉาชาตำ. สหชาตา. วิปากา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ

วิปากา ขนฺธา กฏตฺตารูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา[๑] วตฺถุสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.[๑] **ปจฺฉาชาตา**: วิปากา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา**: วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา**: เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ. วตฺถุ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. **สหชาตํ**:[๒] ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ**: จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ วตฺถุ วิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ. [๒] สี. สหชาตา.

อตฺถิปจฺจโย

[๑๑๖] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ฯเปฯ (๑)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : วิปากา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิขเณ วิปากา ขนฺธา กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : วิปากา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๓)

[๑๑๗] วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย... เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ ติณฺณำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส ฯเปฯ สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. **สหชาโต** : เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ... อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ

ปุเรชาตํ : อรหา จกฺขุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ โสตํ ฯเปฯ วตฺถุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปึ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. วตฺถุ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปจฺฉาชาตา : เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. กพฬีกาโร อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ. **สหชาตํ**: ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ[๑] วิปากานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ** : เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ อสฺสาเทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา ฯเปฯ โสตํ ฯเปฯ วตฺถุ ฯเปฯ วิปาโก

---

[๑] ฉ., เท. วตฺถุ.

ตทารมฺมณตา ฯเปฯ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ วิปากานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม[๑] วิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ**: เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ อสฺสาเทนฺติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ วตฺถุํ อนิจฺจโต ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา ฯเปฯ วตฺถุ วิปากธมฺมธมฺมานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๑๘] วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปุเรชาตํ.** สหชาโต. จกฺขุวิญฺญาณสหคโต เอโก ขนฺโธ จ จกฺขายตนญฺจ ติณฺณนฺนํ ฯเปฯ กายวิญฺญาณสหคโต ฯเปฯ วิปาโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ฯเปฯ (๑)

วิปาโก จ เนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนวิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.** สหชาตา. วิปากา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปากา ขนฺธา จ มหาภูตา จ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา. วิปากา ขนฺธา จ กพฬีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส ฯเปฯ ปจฺฉาชาตา วิปากา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] สี. เนวิปากธมฺมธมฺโม.

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตำ, ปุเรชาตำ.** สหชาโต. วิปากธมฺมธมฺโม เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนำ ฯเปฯ (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตำ, ปจฺฉาชาตำ, อาหารำ, อินฺทฺริยำ.** สหชาตา วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา. วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จ กพฬีกาโร อาหาโร จ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา. วิปากธมฺมธมฺมา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นตฺถิวิคตาวิคตปจฺจยา

[๑๑๙] วิปาโก ธมฺโม. (นตฺถิ วิคตำ อนนฺตรสทิสำ, อวิคตำ อตฺถิสทิสำ)

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธำ

[๑๒๐] เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต เอกาทส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม นว, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ,

วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

สภาคํ

เหตุปจฺจยา อธิปติยา สตฺต, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ปญฺจ, นิสฺสเย สตฺต, วิปาเก ตีณิ, อินฺทฺริเย สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต.

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหาวารสฺส อนุโลมคณนา คณิตา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพา.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจนียุทฺธาโร

[๑๒๑] วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปาโก ธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปาโก ธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปาโก ธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

วิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส จ เนววิปากนวิปาก-ธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๕)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม วิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปุเรชาตํ. (๑)

วิปาโก จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. อินฺทฺริยํ. (๒)

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา วิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาตํ. ปุเรชาตํ. (๑)

วิปากธมฺมธมฺโม จ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม จ ธมฺมา เนววิปาก-นวิปากธมฺมธมฺมสฺส สหชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. อินฺทฺริยํ. (๒)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๑๒๒] นเหตุยา โสพส, นอารมฺมเณ โสพส, นอธิปติยา โสพส, นอนนฺตเร โสพส, นสมนนฺตเร โสพส, นสหชาเต ทฺวาทส, นอญฺญมญฺเญ ทฺวาทส, นนิสฺสเย ทฺวาทส, นอุปนิสฺสเย โสพส, นปุเรชาเต จุทฺทส, นปจฺฉาชาเต โสพส, นอาเสวเน โสพส, นกมฺเม ปณฺณรส, นวิปาเก จุทฺทส, นอาหาเร โสพส, นอินฺทฺริเย โสพส, นฌาเน โสพส, นมคฺเค โสพส, นสมฺปยุตฺเต ทฺวาทส, นวิปฺปยุตฺเต ทส, โนอตฺถิยา ทส, โนนตฺถิยา โสพส, โนวิคเต โสพส, โนอวิคเต ทส.

สภาคํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ โสพส ฯเปฯ โนอวิคเต[๑] ทส.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียคณนา วิตฺถาริตา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

[๑] สฺยา. โนวิคเต.

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุสภาคํ

[๑๒๓] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

ฆฏนา

เหตุ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ ฯเปฯ นวิปาเก จตฺตาริ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ. นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต สตฺต.

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา วิตฺถาริตา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ. อสมฺโมหนฺเตน เอโส สชฺฌายมคฺโค.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๑๒๔] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ นว, อธิปติยา ทส, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต เอกาทส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ,

อาเสวเน เทฺว, กมฺเม นว, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

ติกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต ฯเปฯ อวิคเต เตรส.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมคณนา วิตฺถาริตา, เอวํ วิตฺถารตพฺพํ.)

ปจฺจนียานุโลมํ.

วิปากตฺติกํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย[๑]

[๑] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ขนฺธา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว

---

[๑] สฺยา. ปฏิจฺจวาโร.

ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ[๑] เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺต-สมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺน-อนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

---

[๑] สฺยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ.

อารมฺมณปจฺจโย

[๒] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

อธิปติปจฺจโย

[๓] อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปี ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี อุปาทารูปี. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ... ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อนุปาทินฺน-อนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี. (๑)

อนนฺตราทิปจฺจยา

[๔] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อนนฺตรปจฺจยา... สมนนฺตรปจฺจยา. สหชาตปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปี อุปาทารูปี

อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ.

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ สหชาตปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยं[๑] ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ฯเปฯ (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ฯเปฯ (๑)

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๕] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อญฺญมญฺญปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา วตฺถุ จ ฯเปฯ ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ เทฺว มหาภูเต ปฏิจฺจ เทฺว มหาภูตา. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ (๑)

---

[๑] สฺยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ.

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ พาหิรํ... อาหาร-สมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

นิสฺสยอุปนิสฺสยปจฺจยา

[๖] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นิสฺสยปจฺจยา. นว. อุปนิสฺสยปจฺจยา... ตีณิ.

ปุเรชาตปจฺจโย

[๗] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ ปุเรชาตปจฺจยา. ตีณิ. [๑]

อาเสวนปจฺจโย

[๘] อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาเสวนปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

กมฺมปจฺจโย

[๙] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ กมฺมปจฺจยา. (เหตุปจฺจยสทิสา นว).

---

[๑] สฺยา. ปณฺหา, เอวมุปริปิ.

วิปากปจฺจโย

[๑๐] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปี อุปาทารูปี.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ วิปากปจฺจยา. วิปากํ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ นว.

อาหาราทิปจฺจยา

[๑๑] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อาหารปจฺจยา ฯเปฯ อินฺทฺริยปจฺจยา. ฌานปจฺจยา. มคฺคปจฺจยา. สมฺปยุตฺตปจฺจยา. วิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อตฺถิปจฺจยา. นตฺถิปจฺจยา. วิคตปจฺจยา. อวิคตปจฺจยา.

(ยถา กุสลตฺติกสฺส ปฏิจฺจวาโร สชฺฌายมคฺเคน วิตฺถาริโต, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

---

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๑๒] เหตุยา นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ,

นิสฺสเย นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม นว, วิปาเก นว, อาหาเร นว, อินฺทฺริเย นว, ฌาเน นว, มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว, อตฺถิยา นว, นตฺถิยา ตีณิ, วิคเต ตีณิ, อวิคเต นว.

เหตุทุกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต นว.

(ยถา กุสลตฺติเก ปฏิจฺจคณนา สชฺฌายมคฺเคน คณิตา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๑๓] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา. เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อุปาทารูปํ. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ อุปาทารูปํ. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอารมฺมณปจฺจโย

[๑๔] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ

ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอธิปติปจฺจโย

[๑๕] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. (ปฏิสนฺธิ ปริปุณฺณํ.) ตีณิ.

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. เอกา ปญฺหา.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อธิปติ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

นอนนฺตราทิปจฺจยา

[๑๖] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอนนฺตรปจฺจยา ฯเปฯ นสมนนฺตรปจฺจยา. นอญฺญมญฺญปจฺจยา. นอุปนิสฺสยปจฺจยา. นปุเรชาตปจฺจยา. นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา ฯเปฯ

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาเสวนปจฺจยา. วิปากํ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา. (สงฺขิตฺตํ.)

นกมฺมปจฺจโย

[๑๗] อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา... พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เจตนา. (๒)

นวิปากปจฺจโย

[๑๘] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ[๑] ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. เอกา ปญฺหา.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ[๒] ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กุสลํ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา. ตีณิ. ปญฺหา.

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. กุสเล อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

นอาหารปจฺจโย

[๑๙] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา. พาหิรํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

---

[๑] สฺยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ. [๒] สฺยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ.

นอินฺทฺริยปจฺจโย

[๒๐] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอินฺทฺริยปจฺจยา. อสญฺญสตฺตานํ มหาภูเต ปฏิจฺจ รูปชีวิตินฺทฺริยํ. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอินฺทฺริยปจฺจยา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

นฌานปจฺจโย

[๒๑] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฌานปจฺจยา. ปญฺจวิญฺญาณสหคตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นฌานปจฺจยา. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

นมคฺคปจฺจโย

[๒๒] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นมคฺคปจฺจยา. อเหตุกํ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ, ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา. ปญฺจ ปญฺหา.

นสมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๒๓] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. (นอารมฺมณปจฺจยสทิสํ).

นวิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๒๔] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโยขนฺธา ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. อารุปฺเป อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

โนนตฺถิโนวิคตปจฺจยา

[๒๕] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ โนนตฺถิปจฺจยา. โนวิคตปจฺจยา.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียวาโร วิตฺถาริโต, เอวํ วิตฺถาเรตพฺโพ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๒๖] นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ฉ, นอธิปติยา ฉ, นอนนฺตเร ฉ, นสมนนฺตเร ฉ, นอญฺญมญฺเญ ฉ, นอุปนิสฺสเย ฉ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก ฉ, นอาหาเร เทฺว, นอินฺทฺริเย เทฺว, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต ฉ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ฉ, โนวิคเต ฉ.

นเหตุทุกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ จตฺตาริ, นอธิปติยา ปญฺจ, นอนนฺตเร จตฺตาริ ฯเปฯ นอาเสวเน ปญฺจ, นกมฺเม เอกํ, นวิปาเก เทฺว ฯเปฯ นฌาเน เทฺว, นมคฺเค ปญฺจ, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต เทฺว ฯเปฯ โนวิคเต จตฺตาริ.

(ยถา กุสลตฺติเก คณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๒๗] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ฉ ฯเปฯ นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม เทฺว, นวิปาเก ฉ, นสมฺปยุตฺเต ฉ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต ฉ.

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา, เอวํ คเณตพฺพา.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมำ

นเหตุทุกำ

[๒๘] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ สหชาเต ปญฺจ, อญฺญมญฺเญ เทฺว, นิสฺสเย ปญฺจ, อุปนิสฺสเย เทฺว, ปุเรชาเต เทฺว, อาเสวเน เอกำ, กมฺเม ปญฺจ ฯเปฯ ฌาเน ปญฺจ, มคฺเค เอกำ, สมฺปยุตฺเต เทฺว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ ฯเปฯ อวิคเต ปญฺจ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมคณนา, เอวำ คเณตพฺพา.)

ปจฺจนียานุโลมำ.

ปฏิจฺจวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๔. อุปาทินฺนตฺติกำ ๒. สหชาตวาโร

๑-๔. ปจฺจยจตุกฺกำ

[๒๙] อุปาทินฺนุปาทานิยำ ธมฺมำ สหชาโต อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ปฏิจฺจวาโรปิ สหชาตวาโรปิ สทิโส.)

สหชาตวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๔. อุปาทินฺนตฺติกำ ๓. ปจฺจยวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๓๐] อุปาทินฺนุปาทานิยำ ธมฺมำ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยำ เอกำ ขนฺธำ ปจฺจยา

ตโย ขนฺธา ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ ขนฺเธ ปจฺจยา วตฺถุ, วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา, เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปจฺจยา กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. วตฺถุ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ. (๔)

[๓๑] อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกา ปญฺหา.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ ปญฺหา.

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺน-อนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อารมฺมณปจฺจโย

[๓๒] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา. จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อธิปติปจฺจโย

[๓๓] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา.เอกา ปญฺหา.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา. ติสฺโส ปญฺหา.

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา ฯเปฯ อธิปติปจฺจยา ฯเปฯ(๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา ฯเปฯ อธิปติปจฺจยา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อธิปติปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อนนฺตรปจฺจโย

[๓๔] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อนนฺตรปจฺจยา.

(จตุวีสติ ปจฺจยา วิตฺถาเรตพฺพา, อวิคตปจฺจยา.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๓๕] เหตุยา เอกาทส, อารมฺมเณ สตฺต, อธิปติยา นว, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต เอกาทส, อญฺญมญฺเญ สตฺต, นิสฺสเย เอกาทส, อุปนิสฺสเย สตฺต, ปุเรชาเต สตฺต, อาเสวเน ฉ, กมฺเม เอกาทส, วิปาเก เอกาทส, อาหาเร เอกาทส, อินฺทฺริเย

เอกาทส, ฌาเน เอกาทส, มคฺเค เอกาทส, สมฺปยุตฺเต สตฺต, วิปฺปยุตฺเต เอกาทส, อตฺถิยา เอกาทส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เอกาทส.

เหตุทุกํ

เหตุปจฺจยา อารมฺมเณ สตฺต ฯเปฯ อวิคเต เอกาทส.

(ยถา กุสลตฺติเก คณนา, เอวํ คเณตพฺพา.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๑. วิภงฺควาโร

นเหตุปจฺจโย

[๓๖] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ฯเปฯ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ จกฺขายตนํ ปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายายตนํ ปจฺจยา กายวิญฺญาณํ. วตฺถุ ปจฺจยา อเหตุกา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. วตฺถุ ปจฺจยา อเหตุกา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. วตฺถุ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ

รูปํ ฯเปฯ (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ รูปํ ฯเปฯ วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุเก อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. อเหตุกํ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

นอารมฺมณปจฺจโย

[๓๗] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นอธิปติปจฺจโย

[๓๘] อุปาทินฺนุปาทานิยํ[๑] ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ[๑] นอธิปติปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ฯเปฯ (๑)

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อธิปติ. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิยं[๑] ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย[๑] จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอธิปติปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ (๔)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา. (เอกา ปญฺหา.)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อธิปติ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ น อธิปติปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา อนุปาทินฺน-อนุปาทานิยา อธิปติ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอธิปติปจฺจยา. อุปาทินฺนุ-ปาทานิเย ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ.

[๑-๑] สฺยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย.

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา. (๑)

นอนนฺตราทิปจฺจยา

[๓๙] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอนนฺตรปจฺจยา. นสมนนฺตรปจฺจยา. นอญฺญมญฺญ-ปจฺจยา. นอุปนิสฺสยปจฺจยา. นปุเรชาตปจฺจยา. นปจฺฉาชาตปจฺจยา. นอาเสวนปจฺจยา ฯเปฯ

นกมฺมปจฺจโย

[๔๐] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เจตนา. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา... พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เจตนา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. กุสเล อนุปาทินฺนอนุปาทานิเย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา อนุปาทินฺน-อนุปาทานิยา กุสลา เจตนา. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นกมฺมปจฺจยา. อนุปาทินฺนุ-ปาทานิเย ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา. (๑)

นวิปากปจฺจโย

[๔๑] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ปจฺจยา ฯเปฯ (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. วตฺถุ ปจฺจยา กุสลา อนุปาทินฺน-อนุปาทานิยา ขนฺธา. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา. เอกา ปญฺหา.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปจฺจยา. ตีณิ.

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมํ ปจฺจยา อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. (สงฺขิตฺตำ.)

อุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ อนุปาทินฺนุปาทานิยญฺจ ธมฺมำ ปจฺจยา อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นวิปากปจฺจยา. อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยำ เอกำ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ จ วตฺถุญฺจ ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา.

นอาหาราทิปจฺจยา

[๔๒] อุปาทินฺนุปาทานิยำ ธมฺมำ ปจฺจยา อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอาหารปจฺจยา. นอินฺทฺริยปจฺจยา. นฌานปจฺจยา. นมคฺคปจฺจยา. นสมฺปยุตฺตปจฺจยา. นวิปฺปยุตฺตปจฺจยา. โนนตฺถิปจฺจยา. โนวิคตปจฺจยา (สงฺขิตฺตำ.)

๒. ปจฺจยปจฺจนียำ ๒. สงฺขฺยาวาโร

[๔๓] นเหตุยา ปญฺจ, นอารมฺมเณ ฉ, นอธิปติยา อฏฺฐ, นอนนฺตเร ฉ, นสมนนฺตเร ฉ, นอญฺญมญฺเญ ฉ, นอุปนิสฺสเย ฉ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต เอกาทส, นอาเสวเน เอกาทส, นกมฺเม ฉ, นวิปาเก ทส, นอาหาเร เทฺว, นอินฺทฺริเย เทฺว, นฌาเน เทฺว, นมคฺเค ปญฺจ, น สมฺปยุตฺเต ฉ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ฉ, โนวิคเต ฉ. (วิตฺถาเรน คเณตพฺพำ).

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียำ

[๔๔] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ฉ ฯเปฯ โนวิคเต ฉ. (วิตฺถาเรน คเณตพฺพำ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

[๔๕] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ จตฺตาริ ฯเปฯ อวิคเต ปญฺจ.

ปจฺจยวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๔. นิสฺสยวาโร

[๔๖] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ นิสฺสาย อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ นิสฺสาย ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ นิสฺสาย... (สงฺขิตฺตํ.)

(ปจฺจยวาโรปิ นิสฺสยวาโรปิ สทิโส).

นิสฺสยวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๕. สํสฏฺฐวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ

เหตุปจฺจโย

[๔๗] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ สํสฏฺโฐ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺฐา ตโย ขนฺธา, ตโย ขนฺเธ สํสฏฺโฐ เอโก ขนฺโธ, เทฺว ขนฺเธ สํสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ สํสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สํสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ สัสฏฺโฐ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ สัสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สัสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธมฺมํ สัสฏฺโฐ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ สัสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สัสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

สงฺขฺยาวาโร

[๔๘] เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ อธิปติยา เทฺว ฯเปฯ อาเสวเน เทฺว ฯเปฯ วิปาเก เทฺว ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก คณนา, เอวํ คเณตพฺพา.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ

นเหตุปจฺจโย

[๔๙] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ สัสฏฺโฐ อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ สัสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สัสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา. อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ สัสฏฺโฐ อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ เอกํ ขนฺธํ สัสฏฺฐา ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ สัสฏฺฐา เทฺว ขนฺธา.

วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ สํสฏฺโฐ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา เทฺว นอธิปติยา ตีณิ ฯเปฯ นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุปจฺจยา นอธิปติยา ตีณิ ฯเปฯ นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ.

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ อวิคเต เทฺว.

สํสฏฺฐวาโร นิฏฺฐิโต.

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๖. สมฺปยุตฺตวาโร

[๕๐] อุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ สมฺปยุตฺโต อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ฯเปฯ อวิคเต ตีณิ.

(สํสฏฺฐวาโรปิ สมฺปยุตฺตวาโรปิ สทิโส)

สมฺปยุตฺตวาโร นิฏฺฐิโต.

---

๔. อุปาทินฺนตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๕๑] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ

เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏ-ฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อารมฺมณปจฺจโย

[๕๒] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... อุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... คนฺเธ... รเส... โผฏฺ๎ฐพฺเพ... วตฺถุ๎... อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ อุปาทินฺนุปาทานิยํ คนฺธายตนํ... รสายตนํ... โผฏฺ๎ฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... อุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... คนฺเธ... รเส... โผฏฺ๎ฐพฺเพ... วตฺถุ๎... อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปึ ปสฺสติ, เจโตปริยญาเณน อุปาทินฺนุปาทานิยจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานาติ. อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส เจโตปริยญาณสฺส ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส อนาคตํสญาณสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๕๓] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจเวกฺขติ, ฌานา วุฏฺหิตฺวา ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ, อริยา โคตฺรภุ ปจฺจเวกฺขนฺติ, โวทานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, อริยา ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ, กิเลเส ชานนฺติ. อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... อนุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปึ ปสฺสนฺติ, ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณนฺติ, เจโตปริยญาเณน อนุปาทินฺนุปาทานิยจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสานญฺจายตนํ วิญฺญาณญฺจายตนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส เจโตปริยญาณสฺส ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส ยถากมฺมูปคญาณสฺส อนาคตํสญาณสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... อนุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อากาสานญฺจายตนกุสลํ วิญฺญาณญฺจายตนวิปากสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อากิญฺจญฺญายตนกุสลํ เนวสญฺญา-

นาสญฺญายตนวิปากสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๕๔] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นิพฺพานํ มคฺคสฺส ผลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส โวทานสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา เจโตปริยญาเณน อนุปาทินฺนอนุปาทานิยจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส อนาคตํสญาณสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อธิปติปจฺจโย

[๕๕] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ**: จกฺขุ๋ ครุ๋ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๋ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... อุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ๋... อุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ครุ๋ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๋ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณา-**

ธิปติ: ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, เสกฺขา โคตฺรภุ๋ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, โวทานํ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... อนุปาทินฺนุปาทานิเย ขนฺเธ ครุ๋ กตฺวา อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ ครุ๋ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. **สหชาตาธิปติ**: อนุปาทินฺนุปาทานิยาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ**: นิพฺพานํ มคฺคสฺส ผลสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิยาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. อารมฺมณาธิปติ อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ ผลํ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ ครุ๋ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส โวทานสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาธิปติ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิยาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนนฺตรปจฺจโย

[๕๖] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปญฺจวิญฺญาณํ วิปากมโนธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากมโนธาตุ วิปากมโนวิญฺญาณธาตุยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ภวงฺคํ อาวชฺชนาย. วิปากมโนวิญฺญาณธาตุ กิริยมโนวิญฺญาณธาตุยา[๑] อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมํ โวทานสฺส... อาวชฺชนา อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา ปญฺจนฺนํ วิญฺญาณานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

---

[๑] สฺยา. วิปากมโนวิญฺญาณธาตุกิริยา มโนวิญฺญาณธาตุยา.

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานํ มคฺคสฺส... อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา... นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส... เนวสญฺญา-นาสญฺญายตนํ ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มคฺโค ผลสฺส... ผลํ ผลสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ผลํ วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สมนนฺตรปจฺจโย

[๕๗] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (อนนฺตรปจฺจยสทิสํ).

สหชาตปจฺจโย

[๕๘] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ ฯเปฯ ขนฺธา วตฺถุสฺส ฯเปฯ วตฺถุ ขนฺธานํ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ

ฯเปฯ ตโย มหาภูตา เอกสฺส มหาภูตสฺส ฯเปฯ เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนำ มหาภูตานำ ฯเปฯ มหาภูตา กฏตฺตารูปานำ อุปาทารูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อสญฺญสตฺตานำ เอกำ มหาภูตำ ฯเปฯ (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยำ เอกำ มหาภูตำ ฯเปฯ มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ เปฯ พาหิรำ... อาหารสมุฏฺฐานำ... อุตุสมุฏฺฐานำ เอกำ มหาภูตำ ฯเปฯ มหาภูตา อุปาทารูปานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อญฺญมญฺญปจฺจโย

[๕๙] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วตฺถุสฺส จ ฯเปฯ ขนฺธา วตฺถุสฺส ฯเปฯ วตฺถุ ขนฺธานํ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ ฯเปฯ

เทฺว มหาภูตา ทฺวินฺนํ มหาภูตานํ ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑)

นิสฺสยปจฺจโย

[๖๐] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส. เอกา ปญฺหา.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม. ตีณิ.

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา

ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปนิสฺสยปจฺจโย

[๖๑] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย กายิกำ สุขำ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กายิกำ ทุกฺขำ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ฯเปฯ อุตุ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ฯเปฯ โภชนำ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส ฯเปฯ กายิกำ สุขำ. กายิกำ ทุกฺขำ. อุตุ. โภชนำ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย กายิกำ สุขำ อุปนิสฺสาย ทานำ เทติ, สีลำ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมำ กโรติ, ฌานำ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนำ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญำ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, ปาณำ หนติ ฯเปฯ สงฺฆำ ภินฺทติ. กายิกำ ทุกฺขำ... อุตุำ... โภชนำ อุปนิสฺสาย ทานำ เทติ ฯเปฯ สงฺฆำ ภินฺทติ. กายิกำ สุขำ. กายิกำ ทุกฺขำ. อุตุ... โภชนำ อนุปาทินฺนุปาทานิยาย สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย... ราคสฺส... โทสสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส

อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปกตูปนิสฺสโย** : กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย มคฺคํ อุปฺปาเทติ, ผลสมาปตฺตึ สมาปชฺชติ. กายิกํ ทุกฺขํ. อุตุ. โภชนํ อุปนิสฺสาย มคฺคํ อุปฺปาเทติ ผลสมาปตฺตึ สมาปชฺชติ. กายิกํ สุขํ. กายิกํ ทุกฺขํ. อุตุ. โภชนํ มคฺคสฺส. ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๒] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย อนุปาทินฺนุปาทานิยํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, [๑] มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ... ราคํ... โทสํ... โมหํ... มานํ... ทิฏฺฐึ ปตฺถนํ อุตุ... โภชนํ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ, มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ, ปาณํ หนติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. อนุปาทินฺนุปาทานิยา สทฺธา... สีลา... สุตา... จาโค... ปญฺญา... ราโค... โทโส... โมโห... มาโน... ทิฏฺฐิ... ปตฺถนา... อุตุ... โภชนา... เสนาสนา... อนุปาทินฺนุปาทานิยาย สทฺธาย... สีลสฺส... สุตสฺส... จาคสฺส... ปญฺญาย... ราคสฺส... โทสสฺส... โมหสฺส... มานสฺส... ทิฏฺฐิยา... ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฐมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปฐมสฺส ฌานสฺส ฯเปฯ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส ปริกมฺมํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส ฯเปฯ ปฐมํ ฌานํ ทุติยสฺส ฯเปฯ อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญา-นาสญฺญายตนสฺส ฯเปฯ ปาณาติปาโต ปาณาติปาตสฺส ฯเปฯ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิยา ฯเปฯ (๑)

---

[๑] สฺยา. ปาณํ หนติ สงฺฆํ ภินฺทติ.

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย อนุปาทินฺนุปาทานิยํ สทฺธํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ, ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ สีลํ เปฯ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย อตฺตานํ อาตาเปติ ปริตาเปติ ปริยิฏฺฐิมูลกํ ทุกฺขํ ปจฺจนุโภติ. อนุปาทินฺนุปาทานิยา สทฺธา ฯเปฯ เสนาสนํ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลากุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย ปฐมสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ ปฐมสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุติยสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ ตติยสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๓] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย ปฐโม มคฺโค ทุติยสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ทุติโย มคฺโค ตติยสฺส มคฺคสฺส[๑] ฯเปฯ[๑] ตติโย มคฺโค จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ มคฺโค ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

๑-๑ สฺยา. อยํ ปาโฐ น ทิสฺสติ.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย ผลสมาปตฺติ กายิกสฺส สุขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, ปกตูนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย อริยา มคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทนฺติ, อุปฺปนฺนํ สมาปตฺตึ สมาปชฺชนฺติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. มคฺโค อริยานํ อตฺถปฏิสมฺภิทาย. ธมฺมปฏิสมฺภิทาย. นิรุตฺติปฏิสมฺภิทาย.[๑] ปฏิภาณปฏิสมฺภิทาย ฐานาฐานโกสลฺลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปุเรชาตปจฺจโย

[๖๔] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. อารมฺมณปุเรชาตํ เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ. ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหं... กายं... อุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ. ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนํ

---

[๑] ฉ., เท. ปฏิภาณปฺปฏิสมฺภิทาย.

จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ อุปาทินฺนุปาทานิยํ คนฺธายตนํ... รสายตนํ... โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. **วตฺถุปุเรชาตํ** : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. **อารมฺมณปุเรชาตํ** : จกฺขุ์ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ. ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ ฯเปฯ วตฺถุ์ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ. ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปี ปสฺสนฺติ. **วตฺถุปุเรชาตํ** : วตฺถุ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุปุเรชาตํ วตฺถุ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๕] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณปุเรชาตํ** : อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปี ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ. ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปากโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.** อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนญฺจ จกฺขายตนญฺจ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ โผฏฺฐพฺพายตนญฺจ กายายตนญฺจ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนญฺจ วตฺถุ จ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ โผฏฺฐพฺพายตนญฺจ วตฺถุ จ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ.** อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนญฺจ วตฺถุ จ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ โผฏฺฐพฺพายตนญฺจ วตฺถุ จ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปจฺฉาชาตปจฺจโย

[๖๖] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๖๗] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺน-อนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อาเสวนปจฺจโย

[๖๘] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมํ โวทานสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. โคตฺรภุ มคฺคสฺส... โวทานำ มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กมฺมปจฺจโย

[๖๙] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. เจตนา วตฺถุสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : อนุปาทินฺนุปาทานิยา เจตนา วิปากานำ อุปาทินฺนุปาทานิยานำ ขนฺธานำ กฏตฺตา จ รูปานำ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๗๐] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา กุสลา เจตนา วิปากานํ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เจตนา จิตฺต-สมุฏฺฐานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากปจฺจโย

[๗๑] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิปาโก อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อาหารปจฺจโย

[๗๒] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ

ขนฺธานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา อาหารา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๓] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อาหารา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๗๔] อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ กพฬีกาโร อาหาโร อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อินฺทฺริยปจฺจโย

[๗๕] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขุนฺทฺริยํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายินฺทฺริยํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ รูปชีวิตินฺทฺริยํ กฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา อินฺทฺริยา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อินฺทฺริยา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ฌานปจฺจโย

[๗๖] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ จิตฺต-สมุฏฺฐานานํ รูปานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๗๗] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานิ ฌานงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

มคฺคปจฺจโย

[๗๘] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยานิ มคฺคงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิยานิ

มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย[๑] ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานิ มคฺคงฺคานิ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานิ มคฺคงฺคานิ สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สมฺปยุตฺตปจฺจโย

[๗๙] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ (๑)

---

[๑] สฺยา. อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย.

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ (๑)

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๘๐] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา กฏตฺตารูปานํ วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ** : จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ**: วตฺถุ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺต-

ปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ**: วตฺถุ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๘๑] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา**: อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส

อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺต-ปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อตฺถิปจฺจโย

[๘๒] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. **สหชาโต** : อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ

ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส ฯเปฯ วตฺถุ ขนฺธานํ ฯเปฯ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ มหาภูตา กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ มหาภูตา กฏตฺตารูปานํ อุปาทารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุเรชาตํ: เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา จกฺขุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... อุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ อุปาทินฺนุปาทานิยํ คนฺธายตนํ... รสายตนํ... โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปจฺฉาชาตา: อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย **กพฬีกาโร อาหาโร** อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **รูปชีวิตินฺทฺริยํ** กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ.

สหชาตา : อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ** : จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหं... กายํ... อุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป...[๑] คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปี ปสฺสติ. วตฺถุ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย **กพฬีกาโร อาหาโร** อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ** : วตฺถุ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารं. **สหชาโต** : อุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย **กพฬีกาโร**

---

[๑] สี. สทฺเท.

อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๘๓] อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ. **สหชาโต** : อนุปาทินฺนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ เปฯ มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อุปาทารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. พาหิรํ... อาหารสมุฏฺฐานํ... อุตุสมุฏฺฐานํ เอกํ มหาภูตํ ฯเปฯ. **ปุเรชาตํ** : อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปํ ปสฺสติ. ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. **ปจฺฉาชาตา** : อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุ-ปาทานิโย **กพฬีกาโร อาหาโร** อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ. **ปุเรชาตํ** : อนุปาทินฺนุปาทานิเย รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ, อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. กุสลากุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส

อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา** : อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย **กพฬีกาโร อาหาโร** อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิโย **กพฬีกาโร อาหาโร** อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๘๔] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา** : อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. สหชาโต อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาโต**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาโต**[๑] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๕)

---

[๑] สฺยา. ปจฺฉาชาโต.

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๖)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ.** สหชาโต อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา เอกสฺส ขนฺธสฺส ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๗)

[๘๕] อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตํ, อินฺทฺริยํ. **ปจฺฉาชาตา** อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปุเรชาตํ,** สหชาโต อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ตโย ขนฺธา จ วตฺถุ จ เอกสฺส ขนฺธสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตํ,** อาหารํ. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร จ อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ. **สหชาตา**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา**: อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ.** ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา ขนฺธา จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร จ อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๘๖] อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.** ปุเรชาตํ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนญฺจ จกฺขายตนญฺจ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ โผฏฺฐพฺพายตนญฺจ กายายตนญฺจ กายวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนญฺจ

วตฺถุ จ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ โผฏฺฐพฺพายตนญฺจ วตฺถุ จ อุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร จ อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ.** สหชาตา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตํ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ รูปายตนญฺจ วตฺถุ จ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ ฯเปฯ อนุปาทินฺนุปาทานิยํ โผฏฺฐพฺพายตนญฺจ วตฺถุ จ อนุปาทินฺนุปาทานิยานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อุปาทินฺนุปาทานิยา ขนฺธา จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ กพฬีกาโร อาหาโร อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **อาหารํ** อุปาทินฺนุปาทานิโย[๑] จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ

---

[๑] สฺยา. อนุปาทินฺนุปาทานิโย.

กพฬีกาโร อาหาโร อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺน-อนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. ปจฺฉาชาตา อนุปาทินฺน-อนุปาทานิยา ขนฺธา จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย กพฬีกาโร อาหาโร จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

นตฺถิวิคตาวิคตปจฺจยา

[๘๗] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๘๘] เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ฉ, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เอกาทส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต สตฺต, ปจฺฉาชาเต นว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก ฉ, อาหาเร ทฺวาทส, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ทส, อตฺถิยา เตวีส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตวีส.

สภาคํ

เหตุปจฺจยา อธิปติยา จตฺตาริ, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, วิปาเก ฉ, อินฺทฺริเย สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติกสฺส คณนา สชฺฌายมคฺเคน คณิตา, เอวํ คเณตพฺพา. กุสลตฺติกสฺส คณนโต อุปาทินฺนตฺติเก คณนา คมฺภีรา สุขุมตรา จ, เอวํ กาตูน อสมฺโมหนฺเตน คเณตพฺพํ.)

อนุโลมํ นิฏฺฐิตํ.

ปจฺจนียุทฺธาโร

[๘๙] อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย... สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุ-ปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๙๐] อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. (๔)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. (๕)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๖)

อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย ธมฺโม อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. (๗)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตํ. อินฺทฺริยํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนอนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปุเรชาตํ. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. (๑)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. (๒)

อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. อินฺทฺริยํ. (๑)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ. ปุเรชาตํ. ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. (๒)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ อนุปาทินฺนุปาทานิยสฺส จ ธมฺมสฺส อาหารํ. (๓)

อุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนุปาทานิโย จ อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย จ ธมฺมา อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตํ. อาหารํ. อินฺทฺริยํ. (๑)

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธํ

[๙๑] นเหตุยา จตุวีสติ, นอารมฺมเณ จตุวีสติ, นอธิปติยา จตุวีสติ, นอนนฺตเร จตุวีสติ, นสมนนฺตเร จตุวีสติ, นสหชาเต วีสติ, นอญฺญมญฺเญ วีสติ, นนิสฺสเย วีสติ, นอุปนิสฺสเย เตวีสติ, นปุเรชาเต เตวีสติ, นปจฺฉาชาเต สตฺตรส, นอาเสวเน จตุวีสติ, นกมฺเม จตุวีสติ, นวิปาเก จตุวีสติ, นอาหาเร วีสติ, นอินฺทฺริเย พาวีสติ, นฌาเน จตุวีสติ, นมคฺเค จตุวีสติ, นสมฺปยุตฺเต วีสติ, นวิปฺปยุตฺเต จุทฺทส, โนอตฺถิยา นว, โนนตฺถิยา จตุวีสติ, โนวิคเต จตุวีสติ, โนอวิคเต นว.

ทุกํ

[๙๒] นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ จตุวีส. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียคณนา วิตฺถาริตา, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๙๓] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก จตฺตาริ, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

เหตุฆฏนา

[๙๔] เหตุ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ จตฺตาริ ฯเปฯ นวิปาเก จตฺตาริ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต จตฺตาริ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา วิภตฺตา, เอวํ คเณตพฺพา.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๙๕] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ฉ, อธิปติยา ปญฺจ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เอกาทส, อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต สตฺต, ปจฺฉาชาเต นว, อาเสวเน เทฺว, กมฺเม อฏฺฐ, วิปาเก ฉ, อาหาเร ทฺวาทส, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ทส, อตฺถิยา เตวีสติ, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตวีสติ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมคณนา วิภตฺตา, เอวํ คเณตพฺพา.)

อุปาทินฺนตฺติกํ จตุตฺถํ นิฏฺฐิตํ.

---

๕. สงฺกิลิฏฺฐตฺติกํ ๑. ปฏิจฺจวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๑] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ. ขนฺเธ ปฏิจฺจ วตฺถุ, วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ฯเปฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ กฏตฺตารูปํ อุปาทารูปํ. (๑)

[๒] อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ เทฺว ขนฺเธ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกญฺจ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลิฏฺฐ-อสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกญฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก. ขนฺเธ จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๒. สงฺขฺยาวาโร

[๓] เหตุยา[๑] นว, อารมฺมเณ ตีณิ, อธิปติยา นว, อนนฺตเร ตีณิ, สมนนฺตเร ตีณิ, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย

---

[๑] สฺยา. เหตุยา นว อารมฺมเณ ตีณิ (สงฺขิตฺตํ) วิปาเก ปญฺจ อวิคเต นว (ยถากุสลตฺติเก วิภตฺตํ, เอวํ วิภชิตพฺพํ.)

นว, อุปนิสฺสเย ตีณิ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก ปญฺจ, อาหาเร นว ฯเปฯ มคฺเค นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว ฯเปฯ อวิคเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก วิภตฺตํ, เอวํ วิภชิตพฺพํ.)

---

๒. ปจฺจยปจฺจนียํ

นเหตุปจฺจโย

[๔] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ขนฺเธ ปฏิจฺจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. อเหตุกํ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ฯเปฯ อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ. (สงฺขิตฺตํ.) (๑)

(ยถา กุสลตฺติเก วิภตฺตํ, เอวํ วิภชิตพฺพํ.)

สุทฺธํ

[๔] นเหตุยา เทฺว, นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ฉ, นอนนฺตเร ปญฺจ ฯเปฯ นอุปนิสฺสเย ปญฺจ, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นอาหาเร เอกํ ฯเปฯ นมคฺเค เอกํ, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๖] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ ปญฺจ, นอธิปติยา ฉ ฯเปฯ นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต นว, นอาเสวเน นว, นกมฺเม ตีณิ, นวิปาเก นว, นสมฺปยุตฺเต ปญฺจ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา ปญฺจ, โนวิคเต ปญฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๗] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ เทฺว ฯเปฯ วิปาเก เอกํ ฯเปฯ มคฺเค เอกํ ฯเปฯ อวิคเต เทฺว. (สงฺขิตฺตํ.)

ปฏิจฺจวาโร นิฏฺฐิโต.

(สหชาตวาโรปิ ปจฺจย นิสฺสย สํสฏฺฐ สมฺปยุตฺตวาโรปิ วิตฺถาเรตพฺโพ.)

---

๕. สงฺกิลิฏฺฐตฺติกํ ๗. ปญฺหาวาโร

๑. ปจฺจยานุโลมํ ๑. วิภงฺควาโร

เหตุปจฺจโย

[๘] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐ-อสงฺกิเลสิกา เหตู สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อารมฺมณปจฺจโย

[๙] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ราคำ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ, วิจิกิจฺฉา อุปฺปชฺชติ, อุทฺธจฺจำ

อุปฺปชฺชติ, โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐึ อสฺสาเทติ ฯเปฯ วิจิกิจฺฉํ อารพฺภ ฯเปฯ อุทฺธจฺจํ อารพฺภ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อารพฺภ ฯเปฯ (๑)

(ยถา กุสลตฺติเก วิภตฺตํ, เอวํ วิภชิตพฺพํ.)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ, ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ชานนฺติ, สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, เจโตปริยญาเณน สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. เสกฺขา วา ปุถุชฺชนา วา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ, กุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ อสฺสาเทนฺติ อภินนฺทนฺติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. อกุสเล นิรุทฺเธ วิปาโก ตทารมฺมณตา อุปฺปชฺชติ. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๑๐] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ปจฺจเวกฺขติ, ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจเวกฺขติ. ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ปจฺจเวกฺขติ, อริยา โคตฺรภุ ปจฺจเวกฺขนฺติ, โวทานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, จกฺขุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหา... กายา... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสนฺติ, ทิพฺพาย โสตธาตุยา

สทฺทํ สุณนฺติ, เจโตปริยญาเณน อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อากาสานญฺจายตนํ วิญฺญาณญฺจายตนสฺส ฯเปฯ อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา อิทฺธิวิธญาณสฺส, เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส, ยถากมฺมูปคญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ อสฺสาเทติ ฯเปฯ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ อสฺสาเทติ ฯเปฯ จกฺขุ อสฺสาเทติ. โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ... อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ... โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นิพฺพานํ มคฺคสฺส, ผลสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ปจฺจเวกฺขนฺติ. นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส, โวทานสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อริยา เจโตปริยญาเณน อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ ชานนฺติ. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา เจโตปริยญาณสฺส, ปุพฺเพนิวาสา-

นุสฺสติญาณสฺส, อนาคตํสญาณสฺส, อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อธิปติปจฺจโย

[๑๑] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ :** ราคํ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. ทิฏฺฐึ ครุ๎ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุ๎ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. **สหชาตาธิปติ :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตาธิปติ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๒] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ :** ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุ๎ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุ๎ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุ๎ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ, เสกฺขา โคตฺรภุ๎ ครุ๎ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, โวทานํ ครุ๎ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ. **สหชาตาธิปติ :** อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ

ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณาธิปติ :** ทานํ ทตฺวา, สีลํ สมาทิยิตฺวา, อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ฯเปฯ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานํ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ฯเปฯ จกฺขุๆ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ ฯเปฯ วตฺถุๆ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิเก ขนฺเธ ครุๆ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ ครุๆ กตฺวา ราโค อุปฺปชฺชติ, ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ :** นิพฺพานํ มคฺคสฺส, ผลสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณาธิปติ, สหชาตาธิปติ. **อารมฺมณาธิปติ :** อริยา มคฺคา วุฏฺฐหิตฺวา มคฺคํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, ผลํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ ครุๆ กตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺติ, นิพฺพานํ โคตฺรภุสฺส, โวทานสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกาธิปติ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส[๑] จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส[๑] จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตาธิปติ :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อนนฺตรปจฺจโย

[๑๓] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส... อนุโลมํ โวทานสฺส... อาวชฺชนา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. อาวชฺชนา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

[๑-๑] สฺยา. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส.

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. โคตฺรภุ มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส. อนุโลมํ ผลสมาปตฺติยา. นิโรธา วุฏฺฐหนฺตสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนํ ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. มคฺโค ผลสฺส. ผลํ ผลสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ผลํ วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สมนนฺตราทิปจฺจยา

[๑๔] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย. ฯเปฯ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย. นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ** ปกตูปนิสฺสโย ราคํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ ฯเปฯ โทสํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ. ราโค ฯเปฯ ปตฺถนา ราคสฺส ฯเปฯ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปาณาติปาโต ปาณาติปาตสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิ นิยตมิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย ราคํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ. ฌานํ... วิปสฺสนํ... อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. ราโค ฯเปฯ ปตฺถนา. สทฺธาย ฯเปฯ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส ทุกฺขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปาณํ หนฺตฺวา ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ, ฌานํ อุปฺปาเทติ, วิปสฺสนํ อุปฺปาเทติ, อภิญฺญํ อุปฺปาเทติ, สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทิตฺวา ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ, สีลํ สมาทิยติ, อุโปสถกมฺมํ กโรติ. อกุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปกตูปนิสฺสโย :** ราคํ อุปนิสฺสาย มคฺคํ อุปฺปาเทติ, ผลสมาปตฺตึ สมาปชฺชติ. โทสํ ฯเปฯ ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย มคฺคํ อุปฺปาเทติ, ผลสมาปตฺตึ สมาปชฺชติ. ราโค ฯเปฯ ปตฺถนา มคฺคสฺส... ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๕] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย สทฺธํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. สีลํ... สุตํ... จาคํ... ปญฺญํ... กายิกํ สุขํ... กายิกํ ทุกฺขํ... อุตุํ... โภชนํ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ฯเปฯ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ. สทฺธา ฯเปฯ เสนาสนํ

สทฺธาย ฯเปฯ กายิกสฺส สุขสฺส, กายิกสฺส[๑] ทุกฺขสฺส[๑] อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสลํ กมฺมํ วิปากสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ปฐมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ ปฐมสฺส ฌานสฺส ฯเปฯ อากิญฺจญฺญายตนํ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส ฯเปฯ (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย สทฺธํ อุปนิสฺสาย มานํ ชปฺเปติ, ทิฏฺฐึ คณฺหาติ. สีลํ ฯเปฯ เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ ฯเปฯ สงฺฆํ ภินฺทติ, สทฺธา ฯเปฯ เสนาสนํ ราคสฺส ฯเปฯ ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย ปฐมสฺส มคฺคสฺส ปริกมฺมํ ปฐมสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ ทุติยสฺส มคฺคสฺส[๒] ฯเปฯ ตติยสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ[๒] จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๑๖] อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ.** ปกตูปนิสฺสโย ปโญ มคฺโค ทุติยสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ ทุติโย มคฺโค ตติยสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ ตติโย มคฺโค จตุตฺถสฺส มคฺคสฺส ฯเปฯ จตุตฺโถ มคฺโค ผลสมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

๑-๑, ๒-๒ สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. **อารมฺมณูปนิสฺสโย, อนนฺตรูปนิสฺสโย, ปกตูปนิสฺสโย ฯเปฯ** ปกตูปนิสฺสโย อริยา มคฺคํ อุปนิสฺสาย อนุปฺปนฺนํ สมาปตฺตึ อุปฺปาเทนฺติ, อุปฺปนฺนํ สมาปตฺตึ สมาปชฺชนฺติ, สงฺขาเร อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ. มคฺโค อริยานํ อตฺถปฏิสมฺภิทาย ธมฺม... นิรุตฺติ...ปฏิภาณ...ฉานาฉานโกสลฺลสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ผลสมาปตฺติ กายิกสฺส สุขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

ปุเรชาตปจฺจโย

[๑๗] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. **อารมฺมณปุเรชาตํ :** จกฺขุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. โสตํ... ฆานํ... ชิวฺหํ... กายํ... รูเป... สทฺเท... คนฺเธ... รเส... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ๎ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปี ปสฺสติ ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทำ สุณาติ. รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. **วตฺถุปุเรชาตํ :** จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณปุเรชาตํ, วตฺถุปุเรชาตํ. **อารมฺมณปุเรชาตํ :** จกฺขุ๎ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสำ อุปฺปชฺชติ. โสตำ ฯเปฯ โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุ๎ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตำ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสำ

อุปฺปชฺชติ. **วตฺถุปุเรชาตํ :** วตฺถุ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

ปจฺฉาชาตปจฺจโย

[๑๘] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อาเสวนปจฺจโย

[๑๙] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุริมา ปุริมา ฯเปฯ อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส. อนุโลมํ โวทานสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. โคตฺรภุ มคฺคสฺส. โวทานํ มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

กมฺมปจฺจโย

[๒๐] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ

กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ[๑] ฯเปฯ[๑] **นานาขณิกา :** อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา เจตนา วิปากานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา, นานาขณิกา. **สหชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. **นานาขณิกา :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา กุสลา เจตนา วิปากานํ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา เจตนา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

วิปากปจฺจโย

[๒๑] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ฯเปฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ

[๑-๑] สฺยา. อิเม ปาฐา น ทิสฺสนฺติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสนฺติ.

รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ ฯเปฯ ขนฺธา วตฺถุสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย ฯเปฯ เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนำ ขนฺธานำ ฯเปฯ (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปาโก[๑] อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนำ ขนฺธานำ จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ วิปากปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ฯเปฯ (๓)

อาหารปจฺจโย

[๒๒] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา อาหารา สมฺปยุตฺตกานำ ขนฺธานำ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานำ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ กพฬีกาโร อาหาโร อิมสฺส กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย.

---

[๑] สฺยา. อยำ ปาโฐ น ทิสฺสติ, ฉ., เท. โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ.

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อินฺทฺริยปจฺจโย

[๒๓] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ จกฺขุนฺทฺริยํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายินฺทฺริยํ กายวิญฺญาณสฺส อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. รูปชีวิตินฺทฺริยํ กฏตฺตารูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย.

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม. ตีณิ.

ฌานาทิปจฺจยา

[๒๔] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย. มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย. สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย.

วิปฺปยุตฺตปจฺจโย

[๒๕] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา กฏตฺตารูปานํ[๑] วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. ขนฺธา วตฺถุสฺส ฯเปฯ วตฺถุ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ :** จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ :** วตฺถุ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ :** วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. สหชาตา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

---

[๑] สฺยา. กฏตฺตา จ รูปานํ.

อตฺถิปจฺจโย

[๒๖] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ. จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ฯเปฯ (๓)

[๒๗] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ, ปุเรชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. **สหชาโต :** อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเปฯ อสญฺญสตฺตานํ เอกํ มหาภูตํ ติณฺณนฺนํ มหาภูตานํ[๑] อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ :** จกฺขุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. โสตํ ฯเปฯ กายํ... รูเป... โผฏฺฐพฺเพ... วตฺถุํ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ. ทิพฺเพน จกฺขุนา รูปึ ปสฺสติ, ทิพฺพาย โสตธาตุยา สทฺทํ สุณาติ. รูปายตนํ

---

[๑] สฺยา. ขนฺธานํ.

จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ โผฏฺฐพฺพายตนํ กายวิญฺญาณสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส ฯเปฯ วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **กพฬีกาโร อาหาโร** อิมสฺส กายสฺส ฯเปฯ **รูปชีวิตินฺทฺริยํ :** กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ :** จกฺขุ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ, ตํ อารพฺภ ราโค อุปฺปชฺชติ ฯเปฯ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ, วตฺถุ อสฺสาเทติ ฯเปฯ วตฺถุ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปุเรชาตํ :** วตฺถุ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๘] อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ. **สหชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. อสงฺกิลิฏฺฐ-อสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

[๒๙] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ.** สหชาตา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จ กพฬีกาโร อาหาโร จ อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปุเรชาตํ.** สหชาโต อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปุเรชาตํ.** สหชาโต สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ติณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. เทฺว ขนฺธา ฯเปฯ (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ,** อาหารํ, อินฺทฺริยํ. สหชาตา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา

จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานำ รูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จ กพฬีกาโร อาหาโร จ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. **ปจฺฉาชาตา :** สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา ขนฺธา จ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กฏตฺตารูปานำ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นตฺถิวิคตาวิคตปจฺจยา

[๓๐] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย... วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย. อวิคตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๑. ปจฺจยานุโลมำ ๒. สงฺขฺยาวาโร

สุทฺธำ

[๓๑] เหตุยา สตฺต, อารมฺมเณ ฉ, อธิปติยา อฏฺฐ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐ, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม สตฺต, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

เหตุสภาคำ

เหตุปจฺจยา อธิปติยา จตฺตาริ, สหชาเต สตฺต, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย สตฺต, วิปาเก จตฺตาริ, อินฺทฺริเย จตฺตาริ, มคฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ, อตฺถิยา สตฺต, อวิคเต สตฺต.

เหตุสามญฺญฆฏนา (๙)

[๓๒] เหตุ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ สตฺต. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ ตีณิ. (อวิปากำ ๔)

เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ จตฺตาริ. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก สมฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ สหชาต นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เทฺว. เหตุ สหชาต อญฺญมญฺญ นิสฺสย วิปาก วิปฺปยุตฺต อตฺถิ อวิคตนฺติ เอกำ. (สวิปากำ ๕) (สงฺขิตฺตำ.)

(ยถา กุสลตฺติเก, เอวำ วิตฺถาเรตพฺพำ).

อนุโลมำ นิฏฺฐิตำ.

---

๒. ปจฺจนียุทฺธาโร

[๓๓] สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๔)

[๓๔] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย. อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย. อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก ธมฺโม อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (๑)

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (๒)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ, ปุเรชาตํ. (๑)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก จ ธมฺมา อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกสฺส ธมฺมสฺส สหชาตํ, ปจฺฉาชาตํ, อาหารํ, อินฺทฺริยํ. (๒)

๒. ปจฺจนียํ

สุทฺธํ

[๓๕] นเหตุยา จุทฺทส, นอารมฺมเณ จุทฺทส, นอธิปติยา จุทฺทส, นอนนฺตเร จุทฺทส, นสมนนฺตเร จุทฺทส, นสหชาเต ทส, นอญฺญมญฺเญ ทส, นนิสฺสเย ทส, นอุปนิสฺสเย เตรส, นปุเรชาเต ทฺวาทส, นปจฺฉาชาเต จุทฺทส, นอาเสวเน จุทฺทส, นกมฺเม จุทฺทส, นวิปาเก จุทฺทส, นอาหาเร จุทฺทส, นอินฺทฺริเย จุทฺทส, นฌาเน จุทฺทส, นมคฺเค จุทฺทส, นสมฺปยุตฺเต ทส, นวิปฺปยุตฺเต อฏฺฐ, โนอตฺถิยา อฏฺฐ, โนนตฺถิยา จุทฺทส, โนวิคเต จุทฺทส, โนอวิคเต อฏฺฐ.

ทุกํ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ จุทฺทส. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียคณนา, เอวํ คเณตพฺพํ.)

ปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๓. ปจฺจยานุโลมปจฺจนียํ

เหตุทุกํ

[๓๖] เหตุปจฺจยา นอารมฺมเณ สตฺต, นอธิปติยา สตฺต, นอนนฺตเร สตฺต, นสมนนฺตเร สตฺต, นอญฺญมญฺเญ ตีณิ, นอุปนิสฺสเย สตฺต, นปุเรชาเต สตฺต, นปจฺฉาชาเต สตฺต, นอาเสวเน สตฺต, นกมฺเม สตฺต, นวิปาเก สตฺต, นอาหาเร สตฺต, นอินฺทฺริเย สตฺต, นฌาเน สตฺต, นมคฺเค สตฺต, นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนตฺถิยา สตฺต, โนวิคเต สตฺต.

ฆฏนา

เหตุ สหชาต นิสฺสย อตฺถิ อวิคตนฺติ นอารมฺมเณ สตฺต ฯเปฯ นอญฺญมญฺเญ ตีณิ ฯเปฯ นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, นวิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯเปฯ โนวิคเต สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก อนุโลมปจฺจนียคณนา วิภตฺตา, เอวํ วิภชิตพฺพํ.)

อนุโลมปจฺจนียํ นิฏฺฐิตํ.

---

๔. ปจฺจยปจฺจนียานุโลมํ

นเหตุทุกํ

[๓๗] นเหตุปจฺจยา อารมฺมเณ ฉ, อธิปติยา อฏฺฐ, อนนฺตเร สตฺต, สมนนฺตเร สตฺต, สหชาเต นว, อญฺญมญฺเญ ตีณิ, นิสฺสเย เตรส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐ, ปุเรชาเต ตีณิ, ปจฺฉาชาเต ตีณิ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม[๑] สตฺต, วิปาเก จตฺตาริ, อาหาเร สตฺต, อินฺทฺริเย

---

[๑] สฺยา. มคฺเค.

สตฺต, ฌาเน สตฺต, มคฺเค สตฺต, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ, อตฺถิยา เตรส, นตฺถิยา สตฺต, วิคเต สตฺต, อวิคเต เตรส.

ติกำ

นเหตุปจฺจยา นอารมฺมณปจฺจยา อธิปติยา สตฺต. (สงฺขิตฺตำ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปจฺจนียานุโลมคณนา วิภตฺตา, เอวำ วิภชิตพฺพำ.)

ปจฺจนียานุโลมำ.

สงฺกิลิฏฺฐตฺติกำ ปญฺจมำ[๑] นิฏฺฐิตำ.

[๑] ฉ., เท. อยำ ปาโฐ น ทิสฺสติ.

อภิธมฺมปิฎเก ปฏฺฐานปาลิยา ปฐมภาเค

ปทานุกฺกโม

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก	ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
(อ)		อพฺยากโต	๔๑๑/๑๗๗
อกุสลจิตฺตสมงฺคิสฺส	๔๐๘/๑๗๕	อภินนฺทติ	๔๑๒/๑๗๗
อกุสลา	๔๑๗/๑๘๐	อรหนฺตฆาตกมฺมํ	๔๒๓/๑๙๔
อกุสลาธิปติ	๔๑๕/๑๗๙	อรหา	๔๒๓/๑๙๒
อกุสโล	๔๑๕/๑๗๙	อริยา	๓๙/๔๐๒
อญฺญมญฺญปจฺจโย	๔๒๐/๑๘๕	อรูปิโน	๖/๖
อญฺญมญฺญํ	๖/๖	อรูเป	๙๒/๔๖
อตฺถปฏิสมฺภิทาย	๔๒๓/๑๙๑	อวิคตปจฺจโย	๔๓๘/๒๑๔
อตฺถิปจฺจโย	๔๓๕/๒๐๙	อสญฺญสตฺตานํ	๕๗/๒๙
อทุกฺขมสุขาย	๑/๓๘๔	อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกจิตฺตสมงฺคิสฺส	๑๐/๕๘๙
อธิปติปจฺจโย	๔๒/๔๐๖	อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกา	๑๐/๕๘๙
อนนฺตรปจฺจโย	๔๕/๔๐๘	อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก	๑๐/๕๘๙
อนาคตํสญาณสฺส	๔๐๔/๑๗๔	อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกาธิปติ	๑๒/๕๙๑
อนุปาทินฺนอนุปาทานิยา	๑๕/๕๑๘	อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิโก	๑๘/๕๙๗
อนุปาทินฺนอนุปาทานิยาธิปติ	๕๕/๕๑๔	อสฺสาเทติ	๒๗/๖๐๔
อนุปาทินฺนอนุปาทานิโย	๕๔/๕๔๐	อเหตุกวิปากาพฺยากตา	๒๘๔/๑๑๒
อนุปาทินฺนุปาทานิโย	๕๖/๕๔๒	อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ	๘๖/๔๒
อนุโลมปจฺจนียมฺหิ	๔๗/๒๒	อเหตุกํ	๓๓๔/๑๔๒
อพฺยากตา	๔๑๐/๑๗๗	อเหตุกา	๒๗๗/๑๐๙

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
(อา)	
อากาสานญฺจายตนกิริยํ	๔๑๐/๑๗๖
อากิญฺจญฺญายตนกิริยํ	๔๑๐/๑๗๖
อาตาเปติ	๔๒๓/๑๙๓
อารมฺมณปจฺจโย	๓๙/๔๐๑
อารมฺมณปุเรชาตํ	๔๒๔/๑๙๙
อารมฺมณาธิปติ	๔๒/๔๐๖
อารุปฺเป	๑๐/๓๘๙
อาวชฺชนา	๔๗/๔๑๐
อาวชฺชนาย	๓๙/๔๐๓
อาเสวนปจฺจโย	๕๖/๔๑๘
อาหารปจฺจโย	๖๕/๓๓
อาหารสมุฏฺฐานํ	๖๕/๓๓
อาหารา	๔๒๙/๒๐๓
(อิ)	
อิทฺธิวิธญาณสฺส	๔๑/๔๐๕
อิทฺธิวิธญาณํ	๔๒๓/๑๙๑
อินฺทฺริยปจฺจโย	๑๑๑/๔๙๗
อินฺทฺริยา	๑๑๑/๔๙๗
(อุ)	
อุตุ	๖๑/๕๔๘
อุตุโภชนมฺปิ	๙/๗
อุตุสมุฏฺฐานํ	๘๓/๕๗๐
อุตุ	๔๒๓/๑๙๗
อุทฺธจฺจสหคเต	๘๖/๔๑
อุทฺธจฺจสหคโต	๘/๓๘๘
อุทฺธจฺจํ	๔๐๕/๑๗๔
อุปนิสฺสยปจฺจโย	๖๐/๓๑
อุปปตฺติจิตฺตสฺส	๔๗/๔๑๐
อุปนิสฺสาย	๔๒๓/๑๙๐
อุปาทารูปํ	๓/๔๓๘
อุปาทารูปานํ	๔๓๕/๒๑๑
อุปาทินฺนุปาทานิยํ	๑/๕๐๙
อุปาทินฺนุปาทานิโย	๑/๕๐๙
อุโปสถกมฺมํ	๔๐๔/๑๗๓
โอกฺกนฺติกฺขเณ	๖/๖
(ก)	
กฏตฺตา	๔๐๓/๑๗๓
กฏตฺตารูปํ	๕๓/๒๕
กฏตฺตารูปานํ	๔๑๙/๑๘๔
กพฬีกาโร	๔๒๙/๒๐๔
กมฺมปจฺจโย	๔๒๗/๒๐๑
กโรติ	๕๓/๔๑๒
กายวิญฺญาณธาตุ	๔/๓
กายวิญฺญาณสหคตํ	๓/๓๘๕
กายวิญฺญาณํ	๒๕๐/๙๔
กายสฺส	๑๑/๘

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
กายายตนํ	๒๕๐/๙๔
กายินฺทฺริยํ	๑๖/๙
กิริยสมาปตฺตี	๔๒๓/๑๙๓
กิริยํ	๔๑๗/๑๘๑
กิริยาพฺยากตํ	๕๔/๒๖
กิริยาพฺยากตา	๔๑๗/๑๘๑
กิริยาพฺยากโต	๔๒๐/๑๘๕
กิเลเส	๓๙/๔๐๒
กุสลจิตฺตสมงฺคิสฺส	๔๐๔/๑๗๓
กุสลสมาปตฺตี	๑๐๓/๔๙๐
กุสลา	๔๐๑/๑๗๓
กุสลากุสเล	๑๐๕/๔๙๒
กุสลาธิปติ	๔๑๓/๑๗๘
กุสโล	๔๐๔/๑๗๓
(ข)	
ขนฺธา	๔๑๗/๑๘๑
ขนฺโธ	๔๑๙/๑๘๒
(ค)	
คนฺธายตนํ	๔๒๔/๑๙๙
โคตฺรภุ	๔๒๖/๒๐๑
(ฆ)	
ฆานวิญฺญาณธาตุ	๔/๓
ฆานวิญฺญาณํ	๖๑/๔๖๓
ฆานายตนํ	๘/๖
ฆานินฺทฺริยํ	๑๖/๙
(จ)	
จกฺขายตนํ	๒๑/๑๐
จกฺขุนา	๙๔/๔๘๐
จกฺขุนฺทฺริยํ	๔๓๐/๒๐๕
จกฺขุวิญฺญาณธาตุ	๔/๓
จกฺขุวิญฺญาณํ	๗๕/๔๗๐
จิตฺตเจตสิกา	๓/๓
จิตฺตสมุฏฺฐานํ	๑/๕๐๙
จิตฺเตน	๔๒๓/๑๙๓
จิตฺตาธิปติ	๓/๒
จุติจิตฺตํ	๔๕/๔๐๙
เจตนา	๑๓/๙
เจโตปริยญาณสฺส	๙๒/๔๗๘
(ฉ)	
ฉนฺทาธิปติ	๓/๒
(ช)	
ชปฺเปติ	๔๒๓/๑๙๒
ชิวฺหายตนํ	๔๒๔/๑๙๙
ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุ	๔/๓

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
ชิวฺหินฺทฺริยํ	๑๖/๙
(ฌ)	
ฌานงฺคานิ	๑๗/๑๐
ฌานปจฺจโย	๔๓๑/๒๐๕
ฌานํ	๕๓/๔๑๒
ฌานา	๔๐๔/๑๗๓
(ต)	
ตทารมฺมณตา	๙๒/๔๗๘
(ท)	
ทานํ	๙๓/๔๗๙
ทิฏฺจิ	๙๕/๔๘๒
ทิพฺพํ จกฺขุ	๔๒๓/๑๙๑
ทิพฺพา โสตธาตุ	๔๒๓/๑๙๑
ทุกฺกฺตมํ	๔๘/๒๒
ทุกฺขสหคตํ	๓/๓๘๕
ทุกฺขํ	๔๒๓/๑๙๓
ทุกฺขาย เวทนาย	๑/๓๘๔
ทุฏฺเจน	๕๓/๔๑๔
ทุติโย มคฺโค	๑๐๓/๔๙๐
โทมนสฺสํ	๙๒/๔๗๘
(ธ)	
ธมฺมปฏิสมฺภิทาย	๔๒๓/๑๙๑
(น)	
นตฺถิปจฺจโย	๔๓๖/๒๑๔
นานตฺตํ	๓๓/๔๔๙
นานากรณํ	๑๓/๔๔๑
นานาขณิกา	๗๐/๕๕๗
นามรูปํ	๖/๖
นิพฺพานํ	๔๑๐/๑๗๖
นิคมฆาตํ	๔๒๓/๑๙๓
นิรุตฺติปฏิสมฺภิทาย	๔๒๓/๑๙๑
นิรุทฺเธ	๙๒/๔๗๘
นิโรธา	๔๒๓/๑๙๒
นิลฺโลปํ	๔๒๓/๑๙๓
นิสฺสยตฺตํ	๓๓๗/๑๔๕
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺม-จิตฺตสมงฺคิสฺส	๙๔/๔๘๐
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมา	๓๙/๔๕๑
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมาธิปติ	๙๖/๔๘๓
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม	๓๗/๔๕๑

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
เนวสญฺญานาสญฺญายตนกิริยสฺส	๔๑๐/๑๗๖
เนวสญฺญานาสญฺญายตนกุสลสฺส	๙๓/๔๗๙
เนวสญฺญานาสญฺญายตนวิปากสฺส	๔๐๖/๑๗๕
(ป)	
ปกตูปนิสฺสโย	๑๐๒/๔๘๙
ปจฺจนียานุโลมมฺหิ	๕๒/๒๔
ปจฺจยตฺตำ	๓๓๗/๑๔๕
ปจฺจนุโภติ	๔๒๓/๑๙๓
ปจฺจเวกฺขติ	๔๐๔/๑๗๓
ปจฺฉาชาตปจฺจโย	๔๒๕/๒๐๐
ปจฺฉาชาตา	๔๒๕/๒๐๑
ปจฺฉิมานำ	๔๒๖/๒๐๑
ปญฺจวิญฺญาณำ	๙๗/๔๘๔
ปญฺจวิญฺญาณสหคตำ	๔๔/๔๕๓
ปฏฺฐานวรำ	๔๑/๒๐
ปฏิภาณปฏิสมฺภิทาย	๔๒๓/๑๙๓
ปฏิสนฺธิกฺขเณ	๕๓/๒๕
ปฏุปฺปนฺนานำ	๒๒/๑๑
ปจโม มคฺโค	๔๒๓/๑๙๑
ปตฺถนาย	๔๒๓/๑๙๒
ปรทารำ	๔๒๓/๑๙๓
ปริตาเปติ	๔๒๓/๑๙๓
ปริยิฏฺฐิมูลกำ	๔๒๓/๑๙๓
ปสฺสติ	๑๗/๕๙๖
ปิตุฆาตกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๔
ปิสุณาวาจาย	๔๒๓/๑๙๔
ปุถุชฺชนา	๔๒๔/๒๐๐
ปุพฺเพ	๔๒๓/๑๘๙
ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส	๔๐/๔๐๔
ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณำ	๔๒๓/๑๙๑
ปุเรชาตปจฺจโย	๑๐๕/๔๙๒
ปุริมา	๔๕/๔๐๘
(ผ)	
ผรุสวาจา	๔๒๓/๑๙๔
ผลสมาปตฺติ	๔๒๓/๑๙๗
ผลสมาปตฺติยา	๔๕/๔๐๙
ผลา	๓๙/๔๐๒
โผฏฺฐพฺเพ	๙๔/๔๘๐
โผฏฺฐพฺพายตนำ	๙๔/๔๘๑
(พ)	
พาหิรำ	๒๐/๕๒๐
(ภ)	
ภาวงฺคำ	๕๖/๕๔๒

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
โภชนำ	๖๑/๕๔๘
(ม)	
มคฺคงฺคานิ	๗๘/๕๖๓
มคฺคปจฺจโย	๗๘/๕๖๓
มคฺคา	๙๓/๔๘๐
มโนธาตุ	๔/๓
มโนวิญฺญาณธาตุ	๙๗/๔๘๔
มหาภูตา	๖/๖
มหาภูตานำ	๕๘/๕๔๓
มาตุฆาตกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๔
โมโห	๔/๕๘๕
(ย)	
ยถากมฺมูปคญาณสฺส	๔๒๓/๑๙๑
ยถากมฺมูปคญาณำ	๔๒๓/๑๙๑
(ร)	
รเส	๔๒๓/๑๙๘
รสายตนำ	๔๒๔/๑๙๙
ราโค	๔๒๔/๒๐๐
รุหิรุปฺปาทกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๕
รูปชีวิตินฺทฺริยำ	๔๓๐/๑๐๕
รูปำ	๙๙/๕๐
รูปานำ	๔๐๑/๑๗๒
รูปายตนำ	๔๑๐/๑๗๖
รูปิโน	๖/๖
(ว)	
วตฺถุ	๔๒๔/๒๐๙
วตฺถุปุเรชาตำ	๑๐๕/๔๙๒
วตฺถุำ	๕๓/๒๕
วาจนามคฺเคน	๓๓/๑๖
วิกฺขมฺภิเต	๕๓/๕๓๙
วิปสฺสติ	๔๐๖/๑๗๔
วิปากจิตฺตสมงฺคิสฺส	๙๒/๔๗๘
วิปากธมฺมธมฺมจิตฺตสมงฺคิสฺส	๙๓/๔๗๙
วิปากธมฺมธมฺมา	๙๑/๔๗๘
วิปากธมฺมธมฺมาธิปติ	๙๖/๔๘๓
วิปากธมฺมธมฺโม	๒/๔๓๗
วิปากปจฺจโย	๗๒/๔๖๙
วิปากมโนธาตุ	๕๖/๕๔๒
วิปากมโนวิญฺญาณธาตุ	๕๖/๕๔๒
วิปากา	๑๔/๙
วิปากาธิปติ	๙๕/๔๘๒
วิคตปจฺจโย	๔๓๗/๒๑๔
วิจิกิจฺฉา	๔๐๕/๑๗๔
วิจิกิจฺฉาสหคเต	๘/๓๘๘
วิจิกิจฺฉาสหคโต	๘/๓๘๘
วิญฺญาณญฺจายตนกิริยสฺส	๙๔/๔๘๐
วิญฺญาณญฺจายตนกุสลสฺส	๙๓/๔๗๙
วิญฺญาณญฺจายตนวิปากสฺส	๕๓/๕๓๙

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
วิปฺปฏิสาริสฺส	๔๐๕/๑๗๔
วิปฺปยุตฺตปจฺจโย	๘๐/๕๖๕
วิปากาพฺยากตกิริยาพฺยากต-	
จิตฺตสมงฺคิสฺส	๔๑๐/๑๗๖
วิปากาพฺยากตกิริยาพฺยากตาธิปติ	๔๑๖/๑๗๙
วิปากาพฺยากตำ	๒๔๕/๙๒
วิปากาพฺยากตา	๒๔๕/๙๒
วิปากาพฺยากโต	๔๑๙/๑๘๓
วิปาโก	๔๐๖/๑๗๔
วีมำสสมฺปยุตฺตกานำ	๓/๓
วีมำสาธิปติ	๓/๓
วีริยาธิปติ	๓/๒
โวทานสฺส	๔๑๑/๑๗๗
โวทานำ	๔๐๔/๑๗๓

(ส)

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสาธิปติ	๑๑/๕๙๐
สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกา	๘/๕๘๖
สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิโก	๑/๕๘๓
สมนนฺตรนิรุทฺธา	๒๒/๑๑
สมนนฺตรปจฺจโย	๙๘/๔๘๕
สมาทิยติ	๔๒๓/๑๙๐
สมาปชฺชติ	๑๐๒/๔๘๙
สมุทาจิณฺเณ	๓๙/๔๐๒
สมฺปยุตฺตจิตฺตสมงฺคิสฺส	๓๙/๔๐๓
สมฺปยุตฺตปจฺจโย	๑๑๔/๔๕๔
สมฺปยุตฺโต	๔๑/๔๐๖
สหชาตปจฺจโย	๒๕๕/๙๖
สหชาตาธิปติ	๔๒/๔๐๖
สงฺฆเภทกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๕
สำสฏฺโจ	๓๖/๔๐๐
สีลำ	๔๒๓/๑๘๙
สุขสหคตำ	๑๓/๓๙๐
สุขาย เวทนาย	๑/๓๘๔
สุขำ	๔๒๓/๑๙๗
สุขุมตรา	๘๗/๕๗๗
สุคมฺภีรา	๔๑/๒๐
สุจิณฺณานิ	๑๐/๕๘๘
เสกฺขา	๔๐๔/๑๗๓
โสตธาตุยา	๔๒๔/๑๙๙
โสตวิญฺญาณธาตุ	๔/๓
โสตวิญฺญาณำ	๖๑/๔๖๓
โสตายตนำ	๔๒๑/๑๘๘

(ห)

หนติ	๑๐๓/๔๙๐
เหตู	๕๑/๕๓๖
เหตุสมฺปยุตฺตกานำ	๑/๑

อภิธมฺมปิฏกเ ปฏฺฐานปาลิยา ปฐมภาเค

ลกฺขิตพฺพปทานำ อนุกฺกมณิกา

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก	ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
(อ)		อธิปติปจฺจโยติ	๓/๒
อกุสลสฺส ธมฺมสฺส	๔๐๒/๑๗๓	อนนฺตรปจฺจโยติ	๔/๓
อกุสลา ขนฺธา	๔๑๗/๑๘๐	อนนฺตรูปนิสฺสโย	๔๒๓/๑๘๙
อกุสลา เจตนา	๔๒๗/๒๐๒	อนาคตำสญาณสฺส ปริกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๑
อกุสลาธิปติ	๔๑๕/๑๗๙	อพฺยากตสฺส ธมฺมสฺส	๔๒๒/๑๘๙
อกุสลา อินฺทฺริยา	๔๓๐/๒๐๕	อพฺยากตำ ธมฺมำ นิสฺสาย	๓๓๑/๑๔๐
อกุสลา อาหารา	๔๒๙/๒๐๔	อพฺยากตำ ธมฺมำ ปจฺจยา	๒๔๕/๙๒
อกุสลา เหตู	๔๐๒/๑๗๓	อพฺยากตำ ธมฺมำ สหชาโต	๒๓๖/๘๘
อกุสโล เอโก ขนฺโธ	๔๑๙/๑๘๓	อพฺยากโต ธมฺโม	๒๔๔/๙๒
อกุสโล ธมฺโม	๔๐๒/๑๗๓	กุสลสฺส ธมฺมสฺส	๔๐๑/๑๗๒
อกุสลสฺส ธมฺมสฺส	๔๐๒/๑๗๓	อรหา ผลำ ปจฺจเวกฺขติ	๔๑๐/๑๗๖
อกุสลำ ธมฺมำ สหชาโต	๒๓๕/๘๗	อวิคตปจฺจโยติ	๒๔/๑๑
อกุสลำ ธมฺมำ ปจฺจยา	๒๔๔/๙๒		
อกุสลำ ธมฺมำ นิสฺสาย	๓๓๐/๑๓๙	(อา)	
อญฺญมญฺญปจฺจโยติ	๗/๖	อากาสานญฺจายตนำ	๔๒๓/๑๙๐
อตฺตานำ อาตาเปติ	๔๒๓/๑๙๓	อากาสานญฺจายตนสฺส ปริกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๐
อตฺถิปจฺจโยติ	๒๑/๑๐	อากิญฺจญฺญายตนสฺส ปริกมฺมำ	๔๒๓/๑๙๐
อทุกฺขมสุขายเวทนาย	๑/๓๘๔		
สมฺปยุตฺโต ธมฺโม	๑/๓๘๔		

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
อารมฺมณปจฺจโยติ	๒/๑
อารมฺมณปุเรชาตํ	๔๒๔/๑๙๙
อารมฺมณาธิปติ	๔๑๓/๑๗๘
อาเสวนปจฺจโยติ	๑๒/๙
อาหารปจฺจโยติ	๑๕/๙
(อิ)	
อินฺทฺริยปจฺจโยติ	๑๖/๙
อิทฺธิวิธญาณสฺส	๔๐๔/๑๗๔
อิทฺธิวิธญาณสฺส ปริกมฺมํ	๔๒๓/๑๙๑
(อุ)	
อุปนิสฺสยปจฺจโยติ	๙/๗
อุโปสถกมฺมํ กตฺวา	๔๐๔/๑๗๓
(ก)	
กมฺมปจฺจโยติ	๑๓/๙
กายายตนํ	๒๑/๑๐
กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ	๔๒๓/๑๙๗
กายิกํ สุขํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ	๔๒๓/๑๙๘
กิริยาพฺยากตา ขนฺธา	๔๓๔/๒๐๘
กิริยาพฺยากตา เจตนา	๔๒๓/๑๙๖
กิริยาพฺยากตา อาหารา	๔๒๙/๒๐๔
กุสลสฺส ธมฺมสฺส	๔๒๓/๑๘๙
กุสลา อินฺทฺริยา	๔๓๐/๒๐๔
กุสลา อาหารา	๔๒๙/๒๐๓
กุสลา ขนฺธา	๔๓๔/๒๐๘
กุสลา เจตนา	๔๐/๕๓๒
กุสลานิ มคฺคงฺคานิ	๔๓๒/๒๐๖
กุสลา เหตู	๔๐๑/๑๗๒
กุสโล เอโก ขนฺโธ	๔๑๙/๑๘๒
กุสลํ ธมฺมํ ปจฺจยา	๒๔๓/๙๑
กุสลํ ธมฺมํ นิสฺสาย	๓๒๙/๑๙๓
กุสลํ ธมฺมํ สหชาโต	๒๓๔/๘๗
(จ)	
จกฺขายตนํ	๘/๖
จกฺขุง ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ	๔๒๓/๑๙๘
เจโตปริยญาณสฺส ปริกมฺมํ	๔๒๓/๑๙๑
เจโตปริยญาณํ	๔๒๓/๑๙๑
เจโตปริยญาเณน	๔๐๔/๑๗๓
เจโตปริยญาณสฺส	๔๒๓/๑๙๑
(ฌ)	
ฌานปจฺจโยติ	๑๗/๑๐

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
ฌานํ อุปฺปาเทติ	๔๒๓/๑๙๐
ฌานํ ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ	๔๒๓/๑๙๒
ฌาเน ปริหีเน วิปฺปฏิสาริสฺส	๔๐๕/๑๗๔
(ต)	
ตถาคตสฺส โลหิตํ อุปฺปาเทติ	๔๒๓/๑๙๓
ตสฺส ปฏิฆาตตฺถาย ทานํ เทติ	๔๒๓/๑๙๕
ติกญฺจ ปฏฺฐานวรํ	๔๘/๒๒
ตํ ครุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ	๔๑๓/๑๗๘
(ท)	
ทิพฺพํ จกฺขุ	๔๒๓/๑๙๑
ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม	๑/๓๘๔
ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ขนฺเธ	๑๒/๓๙๐
โทสํ อารพฺภ โทโส อุปฺปชฺชติ	๔๐/๔๐๓
โทสํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ	๕๔/๔๑๕
(น)	
นตฺถิปจฺจโยติ	๒๒/๑๑
นานาขณิกา กุสลา เจตนา	๔๒๗/๒๐๒
นิคมฆาตํ กโรติ	๕๓/๔๑๓
นิสฺสยปจฺจโยติ	๘/๖
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม	๑/๔๓๗
(ป)	
ปกตูปนิสฺสโย	๑๐๒/๔๘๙
ปจฺฉาชาตปจฺจโยติ	๑๑/๘
ปฐมสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ	๔๒๓/๑๙๐
ปจโม มคฺโค	๔๒๓/๑๙๑
ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณํ	๔๒๓/๑๙๑
ปุริมา ปุริมา กุสลา ขนฺธา	๔๒๖/๒๐๑
ปุเรชาตปจฺจโยติ	๑๐/๘
(ม)	
มคฺคปจฺจโยติ	๑๘/๑๐
มานํ ชปฺเปติ	๔๒๓/๑๙๒
มุสา ภณติ	๔๒๓/๑๙๓
(ย)	
ยถากมฺมูปคญาณํ	๔๒๓/๑๙๑

ปทานุกฺกโม	ปุพฺเพ/องฺเก
ยถากมฺมุปคญาณสฺส	๔๒๓/๑๙๑
(ร)	
ราโค อุปฺปชฺชติ	๔๒๓/๑๙๒
ราคํ อสฺสาเทติ	๙/๕๘๗
ราคํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ	๔๒๓/๑๙๕
ราคํ อุปนิสฺสาย ปาณํ หนติ	๔๒๓/๑๙๓
ราคํ ครุ กตฺวา อสฺสาเทติ	๔๒๓/๑๙๓
รูปชีวิตินฺทฺริยํ	๔๓๐/๒๐๕
(ว)	
วตฺถุปุเรชาตํ	๑๐๕/๔๙๒
วิคตปจฺจโยติ	๒๓/๑๑
วิปฺปยุตฺตปจฺจโยติ	๒๐/๑๐
วิปากปจฺจโยติ	๑๔/๙
วิปากธมฺมธมฺโม	๑/๔๓๗
วิปากาพฺยากตา	๒๔๕/๙๒
วิปาโก ธมฺโม	๑/๔๓๗
(ส)	
สมฺปยุตฺตปจฺจโยติ	๑๙/๑๐
สมฺปยุตฺโต กุสโล	๓๙๒/๑๖๙
สมฺปยุตฺโต อกุสโล	๓๙๓/๑๖๙
สมฺปยุตฺโต อพฺยากโต	๓๙๔/๑๗๐
สมนนฺตรปจฺจโยติ	๕/๔
สหชาตา กุสลา เจตนา	๔๒๗/๒๐๒
สหชาตาธิปติ	๔๒/๔๐๖
สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม	๔๒/๔๐๖
เสกฺขา ปหีเน กิเลเส	๙๓/๔๗๙
ปจฺจเวกฺขนฺติ	๙๓/๔๗๙
เสกฺขา ผลํ ปจฺจเวกฺขนฺติ	๔๑๑/๑๗๗
สสฏฺโฐ อกุสโล	๓๓๘/๑๔๕
สสฏฺโฐ อพฺยากโต	๓๓๘/๑๔๕
สสฏฺโฐ กุสโล	๓๓๘/๑๔๕
(ห)	
เหตุปจฺจโยติ	๑/๑

คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ*

๑.	สมเด็จพระพุฒาจารย์	วัดสระเกศ	ประธานกรรมการ
๒.	พระพรหมมุนี	วัดบวรนิเวศวิหาร	รองประธานกรรมการ
๓.	พระพรหมเวที	วัดไตรมิตรวิทยาราม	รองประธานกรรมการ
๔.	พระพรหมเมธาจารย์	วัดบุรณศิริมาตยาราม	กรรมการ
๕.	พระพรหมโมลี	วัดพิชยญาติการาม	กรรมการ
๖.	พระวิสุทธิวงศาจารย์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๗.	พระธรรมกิตติวงศ์	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๘.	พระธรรมเจดีย์	วัดกัลยาณมิตร	กรรมการ
๙.	พระธรรมปัญญาภรณ์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๑๐.	พระธรรมคุณาภรณ์	วัดสามพระยา	กรรมการ
๑๑.	พระธรรมไตรโลกาจารย์	วัดราชประดิษฐ์ฯ	กรรมการ
๑๒.	พระธรรมรัตนดิลก	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๑๓.	พระเทพปริยัติสุธี	วัดบพิตรพิมุข	กรรมการ
๑๔.	พระเทพปริยัติเมธี	วัดชลประทานรังสฤษฎ์	กรรมการ
๑๕.	พระเทพเวที	วัดอนงคาราม	กรรมการ
๑๖.	พระเทพปริยัติมุนี	วัดทองนพคุณ	กรรมการ
๑๗.	พระเทพมุนี	วัดไตรมิตรวิทยาราม	กรรมการ
๑๘.	พระเทพรัตนโมลี	วัดหงส์รัตนาราม	กรรมการ
๑๙.	พระเทพเมธี	วัดอรุณราชวราราม	กรรมการ
๒๐.	พระเทพโสภณ	วัดราชบุรณะ	กรรมการ

---

* **มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๔๘** มติที่ ๕๐๙/๒๕๔๘ เรื่อง ขอความเห็นชอบรายนามคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย เพื่อร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และ **มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๔๙** มติที่ ๓๕๗/๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ แทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง

๒๑. พระราชวชิราภรณ์ วัดพระเชตุพนฯ กรรมการ
๒๒. พระราชวชิรโมลี วัดสวนพลู กรรมการ
๒๓. พระราชปริยัติวิลก วัดประยุรวงศาวาส กรรมการ
๒๔. พระราชเมธี วัดราชนัดดาราม กรรมการ
๒๕. พระราชโมลี วัดจักรวรรดิราชาวาส กรรมการ
๒๖. พระราชวรมุนี วัดดุสิดาราม กรรมการ
๒๗. พระราชวิสุทธิโมลี วัดมหาธาตุฯ กรรมการ
๒๘. พระราชวรเมธี วัดเทพธิดาราม กรรมการ
๒๙. พระราชสุธี วัดเทวราชกุญชร กรรมการและเลขานุการ
๓๐. พระราชกิตติโสภณ วัดเบญจมบพิตรฯ กรรมการ
๓๑. พระราชปฏิภาณโสภณ วัดราชโอรสาราม กรรมการ
๓๒. พระศรีวิสุทธิมุนี วัดสุทัศนเทพวราราม กรรมการ
๓๓. พระศรีรัชมงคลเมธี วัดอาวุธวิกสิตาราม กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔. พระปริยัติกวี วัดปากน้ำ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๕. พระเมธีวราลงกรณ์ วัดชนะสงคราม กรรมการ
๓๖. พระศรีวิสุทธาภรณ์ วัดบรมนิวาส กรรมการ
๓๗. พระมหานายก วัดบวรนิเวศวิหาร กรรมการ
๓๘. พระอมรโมลี วัดปทุมวนาราม กรรมการ
๓๙. พระมหาไฉน จิตฺตสุทฺโธ ป.ธ. ๙ วัดบวรนิเวศวิหาร กรรมการ
๔๐. พระมหารังษี เขมวีโร ป.ธ. ๙ วัดพระศรีมหาธาตุ กรรมการ
๔๑. พระมหาวินัย ถิรวินโย ป.ธ. ๙ วัดราชาธิวาสวิหาร กรรมการ
๔๒. นายวิชัย ธรรมเจริญ ป.ธ. ๙ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๓. นายบุญสืบ อินสาร ป.ธ. ๙ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๔. นายบุญเชิด กิตติธรางกูร ป.ธ. ๙ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๕. นายแก้ว ชิดตะขบ ป.ธ. ๙ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการประจำศูนย์ประสานงานกลาง พิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎกฯ*

๑.	พระธรรมกิตติวงศ์	วัดราชโอรสาราม	ประธานอนุกรรมการ
๒.	พระเทพมุนี	วัดไตรมิตรวิทยาราม	อนุกรรมการ
๓.	พระราชวชิราภรณ์	วัดพระเชตุพนฯ	อนุกรรมการ
๔.	พระราชวชิรโมลี	วัดสวนพลู	อนุกรรมการ
๕.	พระราชโมลี	วัดจักรวรรดิราชาวาส	อนุกรรมการ
๖.	พระราชกิตติโสภณ	วัดเบญจมบพิตรฯ	อนุกรรมการ
๗.	พระศรีวิสุทธิมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	อนุกรรมการ
๘.	พระศรีวิสุทธาภรณ์	วัดบรมนิวาส	อนุกรรมการ
๙.	พระมหานายก	วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการ
๑๐.	พระอมรโมลี	วัดปทุมวนาราม	อนุกรรมการ
๑๑.	พระมหารังษี เขมวีโร	ป.ธ. ๙ วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการ
๑๒.	พระมหาวินัย ถิรวินโย	ป.ธ. ๙ วัดราชาธิวาสวิหาร	อนุกรรมการ
๑๓.	พระมหาไฉน จิตฺตสุทฺโธ	ป.ธ. ๙ วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการ

---

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๙ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระวินัยปิฎก*

๑.	พระพรหมเมธาจารย์	วัดบุรณศิริมาตยาราม	ที่ปรึกษา
๒.	พระธรรมคุณาภรณ์	วัดสามพระยา	ประธานคณะทำงาน
๓.	พระธรรมปริยัติเวที	วัดพระปฐมเจดีย์	รองประธานคณะทำงาน
๔.	พระธรรมรัตนดิลก	วัดสุทัศนเทพวราราม	รองประธานคณะทำงาน
๕.	พระเทพปริยัติสุธี	วัดบพิตรพิมุข	รองประธานคณะทำงาน
๖.	พระเทพปริยัติเมธี	วัดชลประทานรังสฤษฎ์	รองประธานคณะทำงาน
๗.	พระเทพปริยัติมุนี	วัดทองนพคุณ	คณะทำงาน
๘.	พระราชเมธี	วัดราชนัดดาราม	คณะทำงาน
๙.	พระราชวรมุนี	วัดดุสิดาราม	คณะทำงาน
๑๐.	พระราชวิสุทธิโมลี	วัดมหาธาตุฯ	คณะทำงาน
๑๑.	พระราชวรเมธี	วัดเทพธิดาราม	คณะทำงาน
๑๒.	พระราชวิสุทธิดิลก	วัดสามพระยา	คณะทำงาน
๑๓.	พระเมธีธรรมานันท์	วัดไร่ขิง	คณะทำงาน
๑๔.	พระเมธีปริยัติวิบูล	วัดสามพระยา	คณะทำงาน
๑๕.	พระเมธีวราลงกรณ์	วัดชนะสงคราม	คณะทำงาน
๑๖.	พระสุธีรัตนาภรณ์	วัดสุทัศนเทพวราราม	คณะทำงาน
๑๗.	พระศรีปริยัติโมลี	วัดราชนัดดาราม	คณะทำงาน
๑๘.	พระกิตติสารเมธี	วัดดาวดึงษาราม	คณะทำงานและเลขานุการ

---

* **มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕** มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

๑๙. พระมหาอิทธิยาวุธ	ธีรวโร	ป.ธ. ๙	วัดสามพระยา	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. พระมหาวัชระ	จิตวณฺโณ	ป.ธ. ๙	วัดสามพระยา	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระมหาชลอ	ปิยาจาโร	ป.ธ. ๙	วัดชนะสงคราม	คณะทำงาน
๒๒. พระมหาปราโมทย์	วิริยธมฺโม	ป.ธ. ๙	วัดดุสิดาราม	คณะทำงาน
๒๓. พระมหาอุดม	สารเมธี	ป.ธ. ๙	วัดทองนพคุณ	คณะทำงาน
๒๔. นายประสิทธิ์	แสงทับ	นักวิชาการภาษาโบราณ ๘		คณะทำงาน
๒๕. นายสำรวย	นักการเรียน	นักวรรณศิลป์ ๗		คณะทำงาน

คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระสุตตันตปิฎก*

๑.	พระวิสุทธิวงศาจารย์			วัดปากน้ำ	ประธานคณะทำงาน
๒.	พระธรรมปัญญาภรณ์			วัดปากน้ำ	รองประธานคณะทำงาน
๓.	พระราชวิริยาลังการ			วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๔.	พระราชสุตาภรณ์			วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๕.	พระปริยัติกวี			วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๖.	พระปิฎกโกศล			วัดปากน้ำ	คณะทำงานและเลขานุการ
๗.	พระวิเชียรกวี			วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๘.	พระมหามนตรี	ขนฺติสาโร	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๙.	พระมหาประนอม	กิตฺติปญฺโญ	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๐.	พระมหาสมจินต์	สมฺมาปญฺโญ	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๑.	พระมหาบุญชู	กิตฺติโชติโก	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๒.	พระมหาจรัญ	วิจารณเมธี	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๓.	พระมหาทองดี	ปญฺญาวชิโร	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๔.	พระมหาเสนาะ	กิตฺติเสโน	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๕.	พระมหาครรชิต	สุชิตคนฺโธ	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๖.	พระมหาวัฒน์พร	อภิวฑฺฒโน	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๗.	พระมหาชำนาญ	มหาชาโน	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๘.	พระมหาหวน	ยสาโส	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน
๑๙.	พระมหาสมาน	มโนพนฺโธ	ป.ธ. ๙	วัดปากน้ำ	คณะทำงาน

---

* **มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕** มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระอภิธรรมปิฎก*

๑.	พระพรหมโมลี	วัดพิชยญาติการาม	ประธานคณะทำงาน
๒.	พระธรรมเจดีย์	วัดกัลยาณมิตร	รองประธานคณะทำงาน
๓.	พระเทพเวที	วัดอนงคาราม	รองประธานคณะทำงาน
๔.	พระธรรมไตรโลกาจารย์	วัดราชประดิษฐ์ฯ	คณะทำงาน
๕.	พระเทพรัตนโมลี	วัดหงส์รัตนาราม	คณะทำงาน
๖.	พระเทพโสภณ	วัดราชบุรณะ	คณะทำงาน
๗.	พระเทพเมธี	วัดอรุณราชวราราม	คณะทำงาน
๘.	พระราชปริยัติวิลก	วัดประยุรวงศาวาส	คณะทำงาน
๙.	พระราชเวที	วัดพระเชตุพนฯ	คณะทำงาน
๑๐.	พระราชปฏิภาณโสภณ	วัดราชโอรสาราม	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๑.	พระราชสิทธิมุนี	วัดมหาธาตุฯ	คณะทำงาน
๑๒.	พระสุธีธรรมนุวัตร	วัดพระเชตุพนฯ	คณะทำงาน
๑๓.	พระศรีวิสุทธิโกศล	วัดเพชรสมุทร	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔.	พระวิสุทธิธีรพงศ์	วัดพิชยญาติการาม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕.	พระศรีศาสนวงศ์	วัดอรุณราชวราราม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖.	พระมหาบุญเทียม ญาณินฺโท ป.ธ. ๘	วัดพิชยญาติการาม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗.	พระมหาสมลักษณ์ คนฺธสาโร ป.ธ. ๘	วัดท่ามะโอ	คณะทำงาน
๑๘.	พระมหาประนอม ธมฺมาลงฺกาโร ป.ธ. ๖	วัดจากแดง	คณะทำงาน
๑๙.	พระครูธรรมธรสุมนต์ นนฺทิโก	วัดจากแดง	คณะทำงาน
๒๐.	นายนิมิตร โพธิพัฒน์		คณะทำงาน
๒๑.	ผศ. เวทย์ บรรณกรกุล		คณะทำงาน

---

* **มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕** มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

พระไตรปิฎกฉบับเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
พุทธศักราช ๒๕๔๙

เจ้าของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ผู้จัดทำ คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระวินัยปิฎก
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระสุตตันตปิฎก
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระอภิธรรมปิฎก
คณะอนุกรรมการประจำศูนย์ประสานงานกลาง

ที่ปรึกษา พระพรหมสุธี วัดสระเกศ
พระธรรมกิตติเมธี วัดสัมพันธวงศาราม
พระธรรมวรเมธี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

บรรณาธิการ พระราชสุธี (โสภณ โสภณจิตฺโต ป.ธ. ๙)

คณะบรรณาธิการ/ประสานงาน
พระศรีรัชมงคลเมธี (ประนต กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ. ๙)
พระปริยัติกวี (สุบิน ธีรวโส ป.ธ. ๙)
นายวิชัย ธรรมเจริญ ป.ธ. ๙
นายบุญสืบ อินสาร ป.ธ. ๙
นายบุญเชิด กิตติธรางกูร ป.ธ. ๙
นายแก้ว ชิดตะขบ ป.ธ. ๙

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๖๕/๑๖ ถนนชัยพฤกษ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทร. ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐
โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๘๕